II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 14ης Δεκεμβρίου 2004

σχετικά με τον φόρο επί των πράξεων αγοράς κρέατος (φόρος διάθεσης ζωικών καταλοίπων) που έθεσε σε εφαρμογή η Γαλλία

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό Ε(2004) 4770]

(Το κείμενο στη γαλλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(2005/474/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 88 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

Αφού κάλεσε τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο [1] και λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

I. ΔΙΑΔΙΚΑΣΊΑ

(1) Μετά από καταγγελία, η Επιτροπή απηύθυνε στη Γαλλία, στις 15 Απριλίου 1999, αίτημα παροχής πληροφοριών όσον αφορά έναν φόρο, επιβαλλόμενο στις αγορές κρεάτων (εφεξής καλούμενο επίσης «φόρος διάθεσης ζωικών καταλοίπων») σκοπός του οποίου είναι η χρηματοδότηση των ενεργειών διάθεσης των ζωικών καταλοίπων στη γαλλική επικράτεια. Οι γαλλικές αρχές απάντησαν με επιστολή της 12ης Μαΐου 1999.

(2) Η Επιτροπή είχε προηγουμένως κινήσει εναντίον του φόρου διάθεσης ζωικών καταλοίπων (ΔΖΚ) τη διαδικασία για παράβαση που προβλέπεται από το άρθρο 226 της συνθήκης [2]. Προς το σκοπό αυτό είχε αποσταλεί στη Γαλλία σχετική προειδοποιητική επιστολή της 29ης Ιουλίου 1998. Ακολούθησε μία αιτιολογική γνώμη, στις 18 Σεπτεμβρίου 2000. Η Επιτροπή αποφάσισε να θέσει το φάκελο στο αρχείο, στις 26 Ιουνίου 2002.

(3) Το μέτρο αυτό καταχωρήθηκε στο μητρώο των μη κοινοποιηθεισών ενισχύσεων, με τον αριθμό ΝΝ 17/2001. Τον Μάρτιο του 2001 παρελήφθη μια προσθήκη στην αρχική καταγγελία. Εν τω μεταξύ, η Επιτροπή επελήφθη νέας καταγγελίας, η οποία επαναλάμβανε τα στοιχεία της πρώτης καταγγελίας.

(4) Με επιστολή της 10ης Ιουλίου 2002, η Επιτροπή ενημέρωσε τη Γαλλία σχετικά με την απόφασή της να κινήσει την προβλεπόμενη από το άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης διαδικασία, κατά του φόρου ΔΖΚ.

(5) Η απόφαση της Επιτροπής να κινήσει τη διαδικασία δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* [3]. Η Επιτροπή κάλεσε τα άλλα κράτη μέλη και τους τρίτους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους επί του εν λόγω μέτρου.

(6) Οι γαλλικές αρχές κοινοποίησαν τις παρατηρήσεις τους με επιστολή της 10ης Οκτωβρίου 2002. Η Επιτροπή έλαβε ορισμένες παρατηρήσεις από τρίτους ενδιαφερόμενους, τις οποίες κοινοποίησε στις γαλλικές αρχές με επιστολή της 11ης Φεβρουαρίου 2003. Οι γαλλικές αρχές απάντησαν με τη σειρά τους σ' αυτές, με επιστολή τής 9ης Απριλίου 2003. Με επιστολή τής 14ης Ιουλίου 2004 ζητήθηκαν ορισμένες συμπληρωματικές πληροφορίες από τις γαλλικές αρχές, οι οποίες υπέβαλαν τις πληροφορίες αυτές με επιστολή τής 23ης Σεπτεμβρίου 2004.

[1] ΕΕ C 226 της 21.9.2002, σ. 2.

[2] Αριθ. A/97/4309.

[3] Βλέπε υποσημείωση 1.

(7) Η παρούσα απόφαση αφορά μόνον στη χρηματοδότηση της παροχής δημόσιας υπηρεσίας διάθεσης ζωικών καταλοίπων (εφεξής καλούμενης επίσης «ΔΥΔΖΚ») μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 1997 και 31ης Δεκεμβρίου 2002, καθώς αυτό το τελευταίο έτος είναι και το έτος κινήσεως της διαδικασίας εξέτασης. Η χρηματοδότηση της ΔΥΔΖΚ από 1ης Ιανουαρίου 2003 εξετάζεται στο πλαίσιο της κρατικής ενίσχυσης αριθ. NN 8/2004.

(8) Ο φόρος ΔΖΚ καταργήθηκε από την 1η Ιανουαρίου 2004. Η χρηματοδότηση της ΔΥΔΖΚ εξασφαλίζεται πλέον από το προϊόν ενός «φόρου σφαγής», σχετικά με τον οποίο η Επιτροπή δεν ήγειρε αντιρρήσεις ([1]). Στο πλαίσιο της αποδεικτικής διαδικασίας του φακέλου αυτού, οι γαλλικές αρχές υπέβαλαν στην Επιτροπή ορισμένες εξίσου συναφείς με τη συγκεκριμένη υπόθεση πληροφορίες, ιδίως με επιστολή της 29ης Δεκεμβρίου 2003.

II. **ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ**

1. *Ο ΦΌΡΟΣ ΔΙΆΘΕΣΗΣ ΖΩΙΚΏΝ ΚΑΤΑΛΟΊΠΩΝ*

(9) Ο φόρος ΔΖΚ θεσπίστηκε με το άρθρο 302 α ZD του γαλλικού Γενικού Φορολογικού Κώδικα, το οποίο ανατρέχει στο άρθρο 1 του γαλλικού νόμου αριθ. 96-1139 της 26ης Δεκεμβρίου 1996, σχετικά με τη συλλογή και την εξάλειψη των σφαγίων ζώων και των απορριμμάτων σφαγείων και για την τροποποίηση του αγροτικού κώδικα ([2]). Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, ο φόρος ΔΖΚ άρχισε να ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 1997.

(10) Ο νόμος αριθ. 96-1139 τροποποιεί το άρθρο 264 του γαλλικού Αγροτικού Κώδικα, το οποίο ήδη ορίζει ότι: «η συλλογή και η εξάλειψη των πτωμάτων ζώων καθώς και των κρεάτων και παραπροϊόντων που κατάσχονται στα σφαγεία, και τα οποία έχουν χαρακτηρισθεί ως ακατάλληλα προς κατανάλωση από ανθρώπους και ζώα, αποτελούν το αντικείμενο αποστολής δημόσιας υπηρεσίας, υπαγόμενης στην αρμοδιότητα του κράτους».

(11) Αντιθέτως, σύμφωνα με το άρθρο 271 του Αγροτικού Κώδικα, που επίσης τροποποιήθηκε από τον εν λόγω νόμο, «η διάθεση των κατασχομένων από κτηνιάτρους, πλην αυτών που αναφέρονται στο άρθρο 264, όπως και η διάθεση των αποβλήτων ζωικής προέλευσης, που προέρχονται από σφαγεία ή εγκαταστάσεις χειρισμού ή παρασκευής ζωικών ή ζωικής προέλευσης ειδών διατροφής, δεν υπάγονται στη δημόσια υπηρεσία διάθεσης ζωικών καταλοίπων. Η διάθεσή τους τελεί υπό την αποκλειστική ευθύνη των εν λόγω σφαγείων και εγκαταστάσεων. Εκτός της περιπτώσεως που έχουν τα ίδια εγκριθεί ή καταχωρηθεί σε μητρώο προς το σκοπό αυτό, οφείλουν να αναθέσουν τη σχετική επεξεργασία σε εγκαταστάσεις που είναι εγκεκριμένες ή επίσημα καταχωρημένες, για την άσκηση της δραστηριότητας αυτής, από διοικητική αρχή».

(12) Η συλλογή, η οποία καλύπτεται από το αντικείμενο της παρεχόμενης δημόσιας υπηρεσίας, αφορά τα ζώα ο θάνατος των οποίων επήλθε εντός της εθνικής επικράτειας, και ιδίως αυτά που θανατώθηκαν στα σφαγεία της Γαλλίας και είναι ακατάλληλα για ανθρώπινη κατανάλωση. Η συλλογή των πτωμάτων πραγματοποιείται μόνον εφόσον πρόκειται για ζώα, ή και για παρτίδες, ελάχιστου βάρους 40 χιλιογράμμων. Ο νόμος εξαιρεί ρητά από τη χρηματοδοτούμενη από τον εν λόγω φόρο ΔΥΔΖΚ τις παροχές προς πρόσωπα τα οποία έχουν στην κυριότητα ή κατοχή τους πτώμα ζώου και τα οποία «δύνανται» να το παραδώσουν σε εξουσιοδοτημένο πρόσωπο, χωρίς πάντως να υποχρεούνται προς τούτο (άρθρο 265 II του Αγροτικού Κώδικα). Έτσι, εξαιρούνται όλα τα πτώματα ζώων, των καλουμένων ζώων «συντροφιάς», που ευρίσκονται στην κατοχή ιδιωτών. Με την εξαίρεση αυτή, η χρηματοδότηση δραστηριότητας διάθεσης ζωικών καταλοίπων βαρύνει τους ιδιώτες.

(13) Οι ιδιωτικές επιχειρήσεις που είναι επιφορτισμένες με την παροχή υπηρεσιών ΔΖΚ επιλέγονται από τους νομάρχες, βάσει διαδικασιών δημοπράτησης, οι όροι των οποίων προσδιορίζονται στον Αγροτικό Κώδικα. Οι σχετικές συγγραφές υποχρεώσεων προβλέπουν τις λεπτομέρειες αμοιβής των ενεργειών αυτών, η εκτέλεση των οποίων ανατίθεται στον ανάδοχο της σύμβασης, από την οποία αμοιβή αποκλείεται κάθε άλλη αμοιβή εισπραττόμενη από τους χρήστες της δημόσιας υπηρεσίας. Κατά συνέπεια, οι επιχειρήσεις ΔΖΚ που είναι επιφορτισμένες με την παροχή της οικείας δημόσιας υπηρεσίας, οφείλουν να παρέχουν δωρεάν στους χρήστες (κατά κύριο λόγο στους κτηνοτρόφους και στα σφαγεία) τις υπηρεσίες τους συλλογής και διάθεσης, και αμείβονται αποκλειστικά από το Δημόσιο (άρθρο 264-2 του Αγροτικού Κώδικα).

(14) Ο φόρος ΔΖΚ αναφέρεται στις αγορές κρεάτων και άλλων προϊόντων που δηλώνονται από κάθε πρόσωπο που πραγματοποιεί λιανικές πωλήσεις των εν λόγω προϊόντων.

(15) Τον φόρο αυτόν οφείλει καταρχήν να καταβάλει κάθε πρόσωπο το οποίο πραγματοποιεί λιανικές πωλήσεις. Η φορολογική του βάση συνίσταται στην αξία, προ φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ), των αγορών κάθε προέλευσης:

— κρεάτων και εντοσθίων, νωπών ή μαγειρευμένων, διατηρημένων με απλή ψύξη ή κατεψυγμένων, πουλερικών, κουνελιών, θηραμάτων ή ζώων του βοείου, αιγοπροβείου, χοιρείου είδους και των ειδών αλόγων, όνων και των διασταυρώσεών τους,

— αλιπάστων, προϊόντων αλλαντοποιίας, σιάλου (saindoux), κονσερβών μεταποιημένων κρεάτων και εντοσθίων,

— ζωοτροφών με βάση κρέατα και εντόσθια.

Οι επιχειρήσεις των οποίων ο κύκλος εργασιών κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος ήταν κατώτερος από 2 500 000 γαλλικά φράγκα (FRF) ([3]) (381 122 ευρώ) προ ΦΠΑ, εξαιρούνται από την καταβολή του φόρου. Τα ποσοστά του επιβαλλόμενου φόρου καθορίζονται ανά τμήμα μηνιαίων αγορών προ ΦΠΑ, σε 0,5 % για αγορές μέχρι 125 000 FRF (19 056 ευρώ) και σε 0,9 % για αγορές πέραν των 125 000 FRF. Στη συνέχεια, καθορίστηκαν αντίστοιχα στο 2,1 % και στο 3,9 % (βλέπε σημείο 18 του αιτιολογικού).

([1]) Κρατική ενίσχυση N 515/2003, επιστολή προς τις γαλλικές αρχές C(2004) 936 τελικό, της 30.3.2004.

([2]) *Επίσημη Εφημερίδα της Γαλλικής Δημοκρατίας* αριθ. 301 της 27.12.1996, σ. 19184.

([3]) Με βάση την ισοτιμία 1 FRF = 0,15 ευρώ.

(16) Αρχικά, δηλαδή από την 1η Ιανουαρίου 1997, το προϊόν του φόρου αυτού διετίθετο σε ένα ειδικά προς τούτο ιδρυθέν Ταμείο, που είχε ως στόχο τη χρηματοδότηση της υπηρεσίας συλλογής και διάθεσης των πτωμάτων ζώων και των κατασχομένων στα σφαγεία που χαρακτηρίζονταν ως ακατάλληλα για κατανάλωση από ανθρώπους και ζώα, δηλαδή των δραστηριοτήτων που προσδιορίζονται από το άρθρο 264 του Αγροτικού Κώδικα ως το αντικείμενο της παρεχόμενης δημόσιας υπηρεσίας. Τη διαχείριση του Ταμείου είχε αναλάβει το Centre national pour l'aménagement des structures des exploitations agricoles (Εθνικό Κέντρο Διαρρύθμισης των Διαρθρώσεων των Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων - CNASEA).

(17) Με το νόμο 98-546 της 2ας Ιουλίου 1998, περί διαφόρων οικονομικών και χρηματοπιστωτικών διατάξεων [1], επεβλήθη πρόσθετος φόρος στους ίδιους υπόχρεους, κατά τη διάρκεια του διαστήματος από 1ης Ιουλίου 1998 έως 31ης Δεκεμβρίου 1998, προκειμένου ιδίως να χρηματοδοτηθεί η διάθεση των αλεύρων θηλαστικών που δεν ήταν σύμφωνα με τα κοινοτικά πρότυπα τα σχετικά με την εξουδετέρωση των παραγόντων της σπογγοειδούς εγκεφαλοπάθειας των βοοειδών (ΣΕΒ), και ιδίως οι δαπάνες για την αγορά, τη μεταφορά, την αποθήκευση και την επεξεργασία τους. Οι επιχειρήσεις των οποίων ο κύκλος εργασιών κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος ήταν κατώτερος από τα 3 500 000 FRF (533 571 ευρώ) προ ΦΠΑ, απαλλάσσονταν από τον εν λόγω πρόσθετο φόρο. Τα ποσοστά του φόρου αυτού καθορίστηκαν, ανάλογα με τις μηνιαίες αγορές προ φόρων, στο 0,3 % μέχρι τις 125 000 FRF (19 056 ευρώ) και στο 0,5 % για το ποσό πέραν των 125 000 FRF.

(18) Με το άρθρο 35 του διορθωτικού προϋπολογισμού του 2000 (νόμος αριθ. 2000-1353 της 30ής Δεκεμβρίου 2000) [2] επήλθαν ορισμένες τροποποιήσεις στο μηχανισμό του φόρου ΔΖΚ, οι οποίες άρχισαν να ισχύουν από την 1η Ιανουαρίου 2001. Σκοπός των τροποποιήσεων αυτών ήταν να αντισταθμιστούν οι επιπτώσεις της εκδηλωθείσας κρίσης ΣΕΒ, και το συνακόλουθο πρόσθετο κόστος της. Ως εκ τούτου, διευρύνθηκε επίσης η φορολογική βάση του επιβαλλόμενου φόρου, ώστε να περιλαμβάνει τα «λοιπά προϊόντα με βάση το κρέας». Το ποσοστό του φόρου καθορίστηκε έκτοτε στο 2,1 % για μηνιαίες αγορές μέχρι 125 000 FRF (19 056 ευρώ) και στο 3,9 % για το ποσό άνω των 125 000 FRF. Επίσης, όλες οι επιχειρήσεις, των οποίων ο κύκλος εργασιών του προηγούμενου ημερολογιακού έτους ήταν κατώτερος από τα 5 000 000 FRF (762 245 ευρώ) προ ΦΠΑ, απαλλάσσοντο πλέον από την καταβολή του φόρου. Τέλος, από τις 31 Δεκεμβρίου 2000, το προϊόν του φόρου αυτού καταλογιζόταν απευθείας στον γενικό κρατικό προϋπολογισμό, αντί στο ταμείο που αναφέρεται στο σημείο 16 του αιτιολογικού.

(19) Με αυτήν την αύξηση του φόρου διάθεσης ζωικών καταλοίπων αντιμετωπιζόταν ιδίως η ανάγκη καταστροφής όχι μόνο των πτωμάτων ζώων και των κατασχομένων στα σφαγεία που χαρακτηρίζονταν ως ακατάλληλα για κατανάλωση από ανθρώπους και ζώα — ο αριθμός των οποίων μάλλον είναι υψηλότερος απ' ό,τι στο παρελθόν, μετά από την εκδηλωθείσα κρίση ΣΕΒ —, ή και των μερών των πτωμάτων που παλαιότερα αξιοποιούντο για την παραγωγή ζωικών αλεύρων ή άλλων προϊόντων, αλλά επίσης των ζωικών αλεύρων η χρησιμοποίηση των οποίων απαγορεύθηκε προσωρινά με την απόφαση 2000/766/ΕΚ του Συμβουλίου, της 4ης Δεκεμβρίου 2000, περί ορισμένων μέτρων προστασίας σχετικά με τις μεταδοτικές σπογγώδεις εγκεφαλοπάθειες και τη χρησιμοποίηση ζωικών πρωτεϊνών στη διατροφή των ζώων [3].

2. *ΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΡΟΈΒΑΛΕ Η ΕΠΙΤΡΟΠΉ ΣΤΟ ΠΛΑΊΣΙΟ ΤΗΣ ΚΙΝΉΣΕΩΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΊΑΣ ΕΞΈΤΑΣΗΣ*

2.1. ΕΠΊ ΤΗΣ ΥΠΆΡΞΕΩΣ ΕΝΙΣΧΎΣΕΩΣ

(20) Το άρθρο 86 παράγραφος 2 της συνθήκης προβλέπει ότι οι επιχειρήσεις που είναι επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος υπόκεινται στους κανόνες της συνθήκης, ιδίως στους κανόνες ανταγωνισμού, κατά το μέτρο που η εφαρμογή των κανόνων αυτών δεν εμποδίζει νομικά ή πραγματικά την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής που τους έχει ανατεθεί. Η ανάπτυξη των συναλλαγών δεν πρέπει να επηρεάζεται σε βαθμό ο οποίος θα αντέκειτο προς το συμφέρον της Κοινότητας.

(21) Οι γαλλικές αρχές θεωρούν ότι οι χρηματοδοτούμενες ενέργειες εμπίπτουν στο πεδίο του δημοσίου συμφέροντος. Η Επιτροπή δεν είχε να προβάλει, καταρχήν, καμία αντίρρηση όσον αφορά τη φύση της υπηρεσίας αυτής, την οποία οι εν λόγω αρχές χαρακτήρισαν ως υπηρεσία δημοσίου συμφέροντος. Πράγματι, πρόκειται για απόφαση στηριζόμενη σε λόγους δημόσιας υγείας και προστασίας του περιβάλλοντος. Όμως, η Επιτροπή ζήτησε από τις γαλλικές αρχές να παραθέσουν αναλυτικά όλες τις ενέργειες που χρηματοδοτούνται βάσει του εν λόγω φόρου, ώστε να είναι σε θέση να αντιληφθεί την εμβέλειά τους. Πράγματι, φαινόταν ότι ορισμένες ενέργειες, μη προβλεπόμενες στο νόμο αριθ. 96-1139, όπως η καταστροφή των απαγορευμένων προς πώληση ζωικών αλεύρων, χρηματοδοτούνταν επίσης από τον φόρο αυτό.

(22) Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ) έκρινε [4] ότι το άρθρο 86 παράγραφος 2 της συνθήκης πρέπει να ερμηνεύεται κατά την έννοια ότι δεν καλύπτει κρατικές ενισχύσεις των οποίων αποδέκτες είναι επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος, κατά το μέτρο που το πλεονέκτημα αυτό υπερβαίνει το επιπλέον κόστος της παρεχόμενης δημόσιας υπηρεσίας. Κατά το χρόνο κινήσεως της διαδικασίας εξέτασης στην παρούσα υπόθεση, εκκρεμούσαν στο Δικαστήριο αρκετές διαφορές σχετικές με το ερώτημα κατά πόσον ένα μέτρο θα έπρεπε να χαρακτηρίζεται ως ενίσχυση, κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης, εάν το όφελος που αντλούν από το μέτρο αυτό ορισμένες επιχειρήσεις δεν υπερβαίνει το επιπλέον κόστος που τις βαρύνει για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας, τις οποίες έχουν επιφορτισθεί βάσει της εθνικής νομοθεσίας. Η Επιτροπή θεώρησε συνεπώς ότι θα έπρεπε πρώτα να προσδιοριστεί κατά πόσον οι διενεργηθείσες από το Δημόσιο πληρωμές στις επιχειρήσεις διάθεσης ζωικών καταλοίπων μπορούσαν να θεωρηθούν ως δραστηριότητα δυνάμενη να χαρακτηρισθεί ως παροχή δημόσιας υπηρεσίας. Στη συνέχεια, θα έπρεπε να προσδιοριστεί κατά πόσον οι πληρωμές αυτές υπερέβησαν το κόστος με το οποίο επιβαρύνθηκαν οι επιχειρήσεις αυτές για την εκτέλεση τέτοιων δραστηριοτήτων.

[1] *Επίσημη Εφημερίδα της Γαλλικής Δημοκρατίας* (JORF) αριθ. 152 της 3.7.1998, σ. 10127.

[2] JORF αριθ. 303 της 31.12.2000, σ. 21177.

[3] ΕΕ L 306 της 7.12.2000, σ. 32· απόφαση που καταργήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1234/2003 της Επιτροπής (ΕΕ L 173 της 11.7.2003, σ. 6.)

[4] Απόφαση του ΔΕΚ της 22ας Νοεμβρίου 2001, υπόθεση C-53/2000, Ferring, Συλλογή σ. 9067.

(23) Η Επιτροπή δεν διέθετε όμως, στο στάδιο κίνησης της διαδικασίας εξέτασης, όλα τα απαραίτητα στοιχεία για να προσδιοριστεί το κατά πόσον είχαν τηρηθεί όλα τα κριτήρια συστάσεως μιας δημόσιας υπηρεσίας. Για να είναι σε θέση να αποφανθεί σχετικά με τη φύση των διαδικασιών δημοπράτησης, που χρησιμοποιήθηκαν στη συγκεκριμένη περίπτωση για την επιλογή των επιχειρήσεων αξιοποίησης ζωικών καταλοίπων, η Επιτροπή ζήτησε από τις γαλλικές αρχές να της υποβάλουν όλες τις πληροφορίες τις σχετικές με τη διενέργεια των εν λόγω δημοπρατήσεων, που να της επιτρέπουν να καταλήξει σε συμπέρασμα σχετικά με την τήρηση, στο πλαίσιο των δημοπρατήσεων αυτών, ιδίως της οδηγίας 92/50/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 1992, για το συντονισμό των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων υπηρεσιών ([1]), υπό το φως της σχετικής με το θέμα αυτό νομολογίας του ΔΕΚ ([2]).

(24) Η Επιτροπή ήθελε επίσης να διαθέτει πληροφορίες ιδίως σχετικά με τον αντίκτυπο των ενισχύσεων στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις, και να λάβει αποδείξεις ότι οι ενισχύσεις αυτές δεν χρησίμευσαν για τη χρηματοδότηση του επιπλέον κόστους των ενεργειών που πραγματοποιήθηκαν στο όνομα του γενικού συμφέροντος, χωρίς καμία πιθανότητα εκτροπής ορισμένων πόρων προς άλλες ανταγωνιστικές δραστηριότητες τις οποίες ενδεχομένως άσκησαν οι επιχειρήσεις αυτές. Η Επιτροπή, ενώ αποδέχεται ότι η δημόσια υπηρεσία ΔΖΚ μπορεί να συνιστά υπηρεσία γενικού οικονομικού συμφέροντος, εκτιμούσε παράλληλα ότι απέμεναν, στο στάδιο κινήσεως της διαδικασίας εξέτασης, ορισμένα ερωτηματικά όσον αφορά τις συνέπειες της ενίσχυσης για τους άμεσους αποδέκτες της υπηρεσίας, και όσον αφορά τον τρόπο χρηματοδότησης αυτής της ίδιας της υπηρεσίας.

(25) Κατά το χρόνο κίνησης της διαδικασίας, το σημείο 5.6.2. των κοινοτικών κατευθυντηρίων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας ([3]) (εφεξής καλούμενες «οι γεωργικές κατευθυντήριες γραμμές») επέτρεπε την κατά περίπτωση εξέταση των ενισχύσεων υπέρ του γεωργικού τομέα, όπως οι ενισχύσεις για τη συλλογή, την ανάκτηση και τη συσκευασία των απορριμμάτων γεωργικής προέλευσης. Αυτό θα έπρεπε να γίνεται λαμβανομένων υπόψη των αρχών που διαλαμβάνονται στη συνθήκη και στους κοινοτικούς κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος ([4]). Σύμφωνα με το εν λόγω πλαίσιο κανόνων, στις περιπτώσεις που οι ενισχύσεις αποδεικνύονται απαραίτητες, πρέπει να περιορίζονται αυστηρά στην αντιστάθμιση του επιπλέον κόστους παραγωγής σε σχέση με την αγοραία τιμή των σχετικών προϊόντων ή υπηρεσιών. Οι ενισχύσεις αυτές πρέπει επίσης να είναι προσωρινές και, καταρχήν, να μειούνται προοδευτικά, έτσι ώστε να αποτελούν κίνητρο τήρησης, εντός ευλόγου προθεσμίας, της αρχής των αληθινών τιμών. Ως προς τούτο, η Επιτροπή στηριζόταν επίσης στο σημείο 11.4.5 των γεωργικών κατευθυντήριων γραμμών που αφορά στην καταπολέμηση των ασθενειών των ζώων.

(26) Στη Γαλλία όμως, οι ενισχυόμενες γεωργικές εκμεταλλεύσεις και τα σφαγεία δεν φαινόταν να συμβάλλουν διόλου στις δαπάνες τις απορρέουσες από την παρεχόμενη υπηρεσία. Λόγω του γεγονότος αυτού, η Επιτροπή ήταν της γνώμης ότι η ενίσχυση ενδεχομένως δεν πληρούσε τις προβλεπόμενες από τους κοινοτικούς κανόνες προϋποθέσεις. Διατηρούσε συνεπώς αμφιβολίες ως προς το συμβιβάσιμο των ενισχύσεων αυτών, βάσει των οποίων οι γεωργικές εκμεταλλεύσεις και τα σφαγεία απαλλάσσονταν από τις δαπάνες τις συναφείς με τη συλλογή και την καταστροφή των πτωμάτων ζώων και των κρεάτων και εντοσθίων που κατάσχονταν στα σφαγεία.

(27) Όσον αφορά την επεξεργασία των πτωμάτων ζώων, στο πλαίσιο του γαλλικού συστήματος, οι δικαιούχοι των ενισχύσεων, γεωργικές εκμεταλλεύσεις και σφαγεία, δεν φαινόταν να συμβάλλουν διόλου στο κόστος της επεξεργασίας αυτής. Αυτή η δωρεάν παροχή φαινόταν, επίσης, να μην είναι ούτε χρονικά περιορισμένη ούτε βαθμιαία μειούμενη. Στο πλαίσιο της κρατικής ενίσχυσης αριθ. NN 76/2000 ([5]), η Επιτροπή είχε κρίνει ότι προκειμένου για ενίσχυση για την απομάκρυνση των σφάγιων των ζώων, η απομάκρυνση αυτή χρησιμεύει για να τεθεί τέρμα σε μια συνήθεια που έχουν οι γεωργοί, να καίνε, να θάβουν ή να εγκαταλείπουν τα σφάγια που είναι ιδιαίτερα ρυπαντικά και επιβλαβή για το περιβάλλον και την υγεία. Η Επιτροπή υπενθύμισε επίσης ότι, κανονικά, δεν εγκρίνει τις ενισχύσεις στη λειτουργία, οι οποίες ανακουφίζουν τις επιχειρήσεις από ένα μέρος των οικονομικών βαρών που συνδέονται με τη ρύπανση και τις επιβλαβείς επιπτώσεις τους. Η Επιτροπή σημείωσε ότι έχουν ήδη χορηγηθεί ορισμένες παρεκκλίσεις από την αρχή αυτή, ιδίως σε θέματα διαχείρισης των αποβλήτων. Η Επιτροπή, κατά το χρόνο κίνησης της διαδικασίας εξέτασης στην παρούσα υπόθεση, δεν διέθετε πληροφορίες που να αποδεικνύουν ότι μια τέτοια μόνιμη και μη φθίνουσα ενίσχυση για τις δαπάνες συλλογής και μεταγενέστερης επεξεργασίας των πτωμάτων ζώων ήταν αναγκαία και, ως εκ τούτου, δικαιολογημένη, ιδίως στο πλαίσιο ενός σφαιρικού προγράμματος καταπολέμησης ορισμένων ασθενειών ή/και για την προστασία της ανθρώπινης υγείας. Η Επιτροπή σημείωσε επίσης ότι η γαλλική νομοθεσία που προβλέπει την υποχρέωση απομάκρυνσης των πτωμάτων ζώων δεν ίσχυε για όλους τους γεωργούς.

([1]) ΕΕ L 209 της 24.7.1992, σ. 1· οδηγία που καταργήθηκε από την οδηγία 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 134 της 30.4.2004, σ. 114).

([2]) Ιδίως απόφαση του ΔΕΚ της 7ης Δεκεμβρίου 2000, στην υπόθεση C-324/98, Teleaustria Verlags GmbH και Telefonadress GmbH κατά Telekom Austria AG, Συλλογή σ. I-10745.

([3]) ΕΕ C 28 της 1.2.2000, σ. 2.

([4]) ΕΕ C 72 της 10.3.1994, σ. 3 κατά το χρόνο της θέσης σε εφαρμογή της ενίσχυσης, που αντικαταστάθηκαν στη συνέχεια από νέο πλαίσιο κανόνων (ΕΕ C 37 της 3.2.2001, σ. 3).

([5]) Απόφαση της Επιτροπής, της 4ης Οκτωβρίου 2000, στην υπόθεση NN 76/2000 – Μέτρα για την ποιότητα και την υγιεινή του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων, και της κτηνοτροφίας (ΕΕ C 334 της 25.11.2000, σ. 4).

(28) Όσον αφορά τα κατασχόμενα στα σφαγεία κρέατα και εντόσθια, η Επιτροπή, κατά το χρόνο κίνησης της διαδικασίας, επέτρεπε, υπό συνθήκες πολύ συγκεκριμένες, να καλύπτει το κράτος κατά 100 % ορισμένες δαπάνες που κανονικά θα επιβάρυναν τους παραγωγούς. Η Επιτροπή θεώρησε συνεπώς ότι οι ενισχύσεις που απορρέουν από την παρεχόμενη υπηρεσία ΔΖΚ, όσον αφορά απορρίμματα ζωικής προέλευσης αναγνωριζόμενα ως ακατάλληλα προς κατανάλωση, θα μπορούσαν να πληρούν τους όρους του σημείου 11.4.5 των γεωργικών κατευθυντηρίων γραμμών και να τύχουν της παρεκκλίσεως που προβλέπεται από το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης. Εντούτοις, για να εφαρμοσθεί η παρέκκλιση αυτή, η Επιτροπή θα ήθελε να αποδείξουν οι γαλλικές αρχές, για κάθε ζωικό είδος σχετικό με την παρεχόμενη υπηρεσία, ότι επρόκειτο πάντοτε για απορρίμματα προερχόμενα από ασθενή ζώα ή απορρίμματα η διάθεση των οποίων αποσκοπούσε στην πρόληψη της εξάπλωσης κάποιας ασθένειας ζώων. Αυτό ίσχυε επίσης όσον αφορά τον πρόσθετο φόρο που επιβλήθηκε κατά το διάστημα από 1ης Ιουλίου 1998 έως 31ης Δεκεμβρίου 1998.

(29) Όσον αφορά τις επιχειρήσεις εμπορίας που απαλλάσσονταν από την πληρωμή του τέλους, η Επιτροπή είχε λόγους να πιστεύει ότι, στο στάδιο κινήσεως της διαδικασίας εξέτασης, υπήρχε ενίσχυση εμπίπτουσα στο πεδίο εφαρμογής του σημείου 3.5 των γεωργικών κατευθυντηρίων γραμμών. Στο σημείο αυτό προβλέπεται ότι, για να θεωρηθεί ότι συμβιβάζεται με την κοινή αγορά, το όποιο μέτρο ενίσχυσης, πρέπει να περιέχει κάποιο στοιχείο κινήτρου ή να απαιτεί κάποιο αντάλλαγμα εκ μέρους του δικαιούχου. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, η απαλλαγή φαινόταν να συνίσταται σε ελάφρυνση των βαρών στερούμενη οποιουδήποτε στοιχείου κινήτρου και οποιουδήποτε ανταλλάγματος από πλευράς των δικαιούχων. Έτσι, δεν αποδεικνυόταν, στο στάδιο της κινήσεως της διαδικασίας εξέτασης, το συμβιβάσιμο με τους κανόνες ανταγωνισμού.

(30) Όσον αφορά την καταστροφή των ζωικών αλεύρων, η Επιτροπή δεν ήταν σε θέση, στο στάδιο κίνησης της διαδικασίας εξέτασης, να αποφανθεί επί του συμβιβάσιμου της χρηματοδότησής της, στο μέτρο που δεν γνώριζε με ακρίβεια τον τύπο προϊόντος που αφορούσε η ενίσχυση και, ιδίως, κατά πόσον τα παραχθέντα μετά την κοινοτική απαγόρευση του Δεκεμβρίου 2000 άλευρα είχαν τύχει της ενισχύσεως αυτής. Επιπλέον, η Επιτροπή αγνοούσε κατά πόσον στις καταβληθείσες στο πλαίσιο της εν λόγω καταστροφής αλεύρων αποζημιώσεις υπήρχε κάποια υπεραντιστάθμιση προς όφελος είτε των κατόχων των αλεύρων είτε των επιχειρήσεων των επιφορτισμένων με την καταστροφή τους. Η Επιτροπή ζήτησε από τις γαλλικές αρχές να διευκρινίσουν τον τύπο των προϊόντων που αφορούσε η ενίσχυση, αναφέροντας την ημερομηνία παραγωγής τους, όπως και να της υποβάλουν όλες τις πληροφορίες που θα της επέτρεπαν να εξακριβώσει τον τρόπο με τον οποίο απεφεύχθη η οποιαδήποτε υπεραντιστάθμιση.

2.2. Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΌΤΗΣΗ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΎΣΕΩΝ

(31) Πριν την 31η Δεκεμβρίου 2000, η ΔΥΔΖΚ χρηματοδοτείτο με την είσπραξη ενός φόρου υπέρ τρίτων από τους λιανέμπορους κρεάτων και προϊόντων κρέατος. Το προϊόν του φόρου αυτού κατετίθετο σε ένα Ταμείο επιφορτισμένο με τη διαχείρισή του. Η Επιτροπή υπενθύμισε ότι συνήθως εκτιμά πως η χρηματοδότηση κρατικής ενίσχυσης μέσω της επιβολής υποχρεωτικών επιβαρύνσεων δύναται να έχει κάποια επίπτωση στην ενίσχυση όταν έχει προστατευτικό αποτέλεσμα που υπερβαίνει την καθαυτό ενίσχυση και ότι, κατά συνέπεια, μια ενίσχυση δεν δύναται να χρηματοδοτείται με φόρους υπέρ τρίτων που να βαρύνουν επίσης τα εισαγόμενα από τα άλλα κράτη μέλη προϊόντα. Η Επιτροπή θεώρησε, στο στάδιο κίνησης της διαδικασίας εξέτασης, ότι το ποσό που λαμβάνεται με την εφαρμογή του φόρου σε προϊόντα εισαγόμενα από τα άλλα κράτη μέλη ενόψει χρηματοδότησης της ΔΥΔΖΚ, ενδεχομένως συνιστά χρηματοδότηση ενίσχυσης ασυμβίβαστης με τους κανόνες ανταγωνισμού και, συνεπώς, ότι η κατ' αυτόν τον τρόπο χρηματοδοτούμενη κρατική ενίσχυση ενδεχομένως είναι, κατά το ίδιο μέτρο, ασυμβίβαστη με τη συνθήκη.

(32) Από την 1η Ιανουαρίου 2001, το προϊόν του φόρου καταλογιζόταν απευθείας στο γενικό προϋπολογισμό του κράτους. Η Επιτροπή υπενθύμισε ότι, σύμφωνα με την πρακτική που ακολουθεί, θεωρεί ότι, κατά γενικό κανόνα, η ενσωμάτωση του προϊόντος ενός φόρου στο εθνικό δημοσιονομικό σύστημα καθιστά αδύνατη την αποκατάσταση αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ του εν λόγω φόρου και της χρηματοδότησης μιας συγκεκριμένης υπηρεσίας παρεχόμενης και χρηματοδοτούμενης από το κράτος. Εξαιτίας αυτού, δεν θα ήταν πλέον δυνατό να λεχθεί ότι ένας φόρος προσλαμβάνει διακριτικό χαρακτήρα εις βάρος άλλων προϊόντων, επειδή το προϊόν του φόρου θα συγχεόταν με τα υπόλοιπα έσοδα του κράτους, χωρίς να μπορεί έτσι να αποδίδεται άμεσα στο φόρο αυτό η χρηματοδότηση των ενισχύσεων.

(33) Υπήρχαν, εντούτοις, σοβαρές αμφιβολίες ως προς την ύπαρξη μιας γνήσιας αποσύνδεσης μεταξύ του οικονομικού πόρου και της χρησιμοποίησής του. Έτσι, φαίνεται ότι, από τη στιγμή ενσωμάτωσής του στον προϋπολογισμό, το προϊόν του φόρου καταλογιζόταν σε συγκεκριμένο κεφάλαιο του Υπουργείου Γεωργίας, απ' όπου στη συνέχεια μεταφερόταν στον προϋπολογισμό του CNASEA, του οργανισμού δηλαδή που είναι επιφορτισμένος με την οικονομική διαχείριση της υπηρεσίας διάθεσης των ζωικών καταλοίπων [1]. Φαίνεται, εξάλλου, ότι υπήρξε σχεδόν πλήρης ισοδυναμία μεταξύ του προϊόντος του φόρου και της χρηματοδότησης της παρεχόμενης υπηρεσίας.

(34) Το ΔΕΚ υπενθύμισε ότι η ενδεχόμενη ύπαρξη συνδέσμου μεταξύ ενός καθεστώτος φορολόγησης και μιας ενισχύσεως συνιστά σοβαρή δυσχέρεια για να εκτιμηθεί το συμβιβάσιμο της ενίσχυσης με τη συνθήκη. Το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι σε περίπτωση σοβαρής δυσχέρειας για την εκτίμηση του συμβιβάσιμου ενός εθνικού μέτρου με τις διατάξεις της συνθήκης, η Επιτροπή θα είναι σε θέση να διερευνήσει τα ζητήματα που εγείρονται στο πλαίσιο των καταγγελιών που κατατέθηκαν εναντίον των εν λόγω διατάξεων [2] μόνον αφού κινήσει την προβλεπόμενη από το άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης διαδικασία.

[1] Συλλογική δημοσιονομική έκθεση για το 2000, έγγραφο αριθ. 2775, τόμος II.

[2] Απόφαση του Δικαστηρίου της 3ης Μαΐου 2001, υπόθεση C-204/97, Πορτογαλία κατά Επιτροπής. Συλλογή σ. I-3175.

(35) Η Επιτροπή δεν ήταν σε θέση να αποφανθεί, στο στάδιο της κινήσεως της διαδικασίας εξέτασης, επί του συμβιβάσιμου του συστήματος με τη συνθήκη, ιδίως λόγω της υπάρξεως ενός συστήματος που δυνητικά δημιουργεί διακρίσεις εις βάρος των εισαγομένων από τα άλλα κράτη μέλη προϊόντων, τα οποία επίσης επιβαρύνονται με τον εν λόγω φόρο.

(36) Η Επιτροπή επεσήμανε ότι, εάν η χρηματοδότηση μιας κρατικής ενίσχυσης θεωρηθεί ως ασυμβίβαστη με τους εφαρμοστέους κανόνες ανταγωνισμού, οι κατ' αυτόν τον τρόπο χρηματοδοτούμενες ενισχύσεις θα πρέπει επίσης να θεωρηθούν ως ασυμβίβαστες εφόσον παραμένει ο μη κανονικός χαρακτήρας της χρηματοδότησης. Πράγματι, ο μη παράτυπος χαρακτήρας της χρηματοδότησης μιας ενίσχυσης αποτελεί αναγκαία συνθήκη για την κήρυξή της ως συμβιβάσιμης.

2.3. ΤΟ ΆΡΘΡΟ 86 ΠΑΡΆΓΡΑΦΟΣ 2 ΤΗΣ ΣΥΝΘΉΚΗΣ

(37) Η Επιτροπή επεσήμανε επίσης ότι οποιαδήποτε παράβαση των κανόνων του ανταγωνισμού, δυνάμενη να δικαιολογηθεί βάσει του άρθρου 86 παράγραφος 2 της συνθήκης, θα πρέπει να περιορίζεται στα μέτρα εκείνα που είναι απολύτως αναγκαία για τη λειτουργία μιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος. Όμως, στο στάδιο της κινήσεως της διαδικασίας εξέτασης, η Επιτροπή δεν αντιλαμβανόταν με ποιο τρόπο ο χαριστικός χαρακτήρας για τους κτηνοτρόφους και τα σφαγεία του συστήματος ΔΖΚ ήταν αναγκαίος για την καλή λειτουργία του συστήματος και της υπηρεσίας γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος. Ομοίως, η Επιτροπή δεν έβλεπε τον λόγο για τον οποίο η καλή λειτουργία της υπηρεσίας ΔΖΚ απαιτούσε πιθανές ενισχύσεις στη λειτουργία, υπέρ επιχειρήσεων που δεν υπόκεινται στο φόρο, ή επιχειρήσεων διάθεσης ζωικών καταλοίπων, όσον αφορά τις ενδεχόμενες πληρωμές που υπερβαίνουν το καθαρό κόστος παροχής της υπηρεσίας ΔΖΚ. Επίσης δεν κατανοούσε το συγκεκριμένο λόγο για τον οποίο ήταν αναγκαία η φορολόγηση των εισαγομένων από άλλα κράτη μέλη προϊόντων.

(38) Τέλος, η Επιτροπή δεν μπορούσε να αποκλείσει, στο στάδιο της κινήσεως της διαδικασίας, ότι οι συνέπειες από την οργάνωση του γαλλικού συστήματος ΔΖΚ δεν θα επηρέαζαν, στο σύνολό τους, την ανάπτυξη των συναλλαγών μεταξύ κρατών μελών σε βαθμό ο οποίος αντίκειται προς το συμφέρον της Κοινότητας, καθιστώντας έτσι ανεφάρμοστο το άρθρο 6 παράγραφος 2 της συνθήκης. Όπως προαναφέρεται, οι επιπτώσεις αυτές μπορούσαν να αφορούν τόσο τις συναλλαγές κρεάτων όσο και τις υπηρεσίες των σφαγείων.

3. *ΆΛΛΑ ΣΥΝΑΦΗ ΣΤΟΙΧΕΊΑ*

(39) Όπως έχει ήδη επισημανθεί στην αιτιολογική σκέψη 2, στις 18 Σεπτεμβρίου 2000, η Επιτροπή εξέδωσε αιτιολογημένη γνώμη σχετική με το φόρο διάθεσης ζωικών καταλοίπων. Στη γνώμη της αυτή, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι το σύστημα του φόρου ΔΖΚ συνιστούσε φορολογικό μέτρο που εισάγει διακρίσεις και είναι ασυμβίβαστο με το άρθρο 90 της συνθήκης, επειδή εφαρμοζόταν στα κρέατα προέλευσης άλλων κρατών μελών παρά το γεγονός ότι μόνον οι παραγωγοί γαλλικών κρεάτων επωφελούντο από τη ΔΥΔΖΚ που χρηματοδοτείτο από το προϊόν του εν λόγω φόρου.

(40) Επίσης, το Δικαστήριο επελήφθη ενός προδικαστικού ερωτήματος που υπέβαλε, σύμφωνα με το άρθρο 234 της συνθήκης, το Διοικητικό Εφετείο της Λυών, όσον αφορά την ερμηνεία του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ([1]), σε συνδυασμό με το φόρο ΔΖΚ. Το Δικαστήριο εξέδωσε την απόφασή του στην υπόθεση αυτή στις 20 Νοεμβρίου 2003 (εφεξής «υπόθεση GEMO»).

(41) Στο πλαίσιο της υπόθεσης GEMO, το Διοικητικό Εφετείο της Λυών ζήτησε από το ΔΕΚ να αποφανθεί προδικαστικά επί του ερωτήματος κατά πόσον ο φόρος επί της αγοράς κρεάτων, που προβλέπεται από το άρθρο 302 ZD του γενικού φορολογικού κώδικα, εντάσσεται σε ρύθμιση που μπορεί να θεωρηθεί ως ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 της συνθήκης.

(42) Το Δικαστήριο απάντησε ότι η δραστηριότητα συλλογής και εξάλειψης των πτωμάτων ζώων και των αποβλήτων σφαγείων από την οποία επωφελούνται οι γάλλοι κτηνοτρόφοι και τα γαλλικά σφαγεία υπάγεται στην αρμοδιότητα του κράτους. Το Δικαστήριο απεφάνθη ότι το άρθρο 87 παράγραφος 1 της συνθήκης πρέπει να ερμηνευθεί κατά την έννοια ότι ένα καθεστώς το οποίο διασφαλίζει για τους κτηνοτρόφους και τα σφαγεία τη δωρεάν συλλογή και την απόρριψη των πτωμάτων ζώων και των αποβλήτων σφαγείων πρέπει να χαρακτηρισθεί ως κρατική ενίσχυση.

III. **ΠΑΡΑΤΗΡΉΣΕΙΣ ΥΠΟΒΛΗΘΕΊΣΕΣ ΑΠΌ ΤΡΊΤΑ ΜΈΡΗ**

(43) Οι τρίτοι ενδιαφερόμενοι υπέβαλαν τις παρατηρήσεις που ακολουθούν, οι οποίες διαβιβάστηκαν στη Γαλλία, στις 11 Φεβρουαρίου 2003.

1. *ΠΑΡΑΤΗΡΉΣΕΙΣ ΥΠΟΒΛΗΘΕΊΣΕΣ ΑΠΌ ΟΡΙΣΜΈΝΕΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΌΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΉΣΕΙΣ*

(44) Οι επιχειρήσεις που υπέβαλαν τις παρατηρήσεις που ακολουθούν ζήτησαν να τηρηθεί απόρρητη η ταυτότητά τους. Η Επιτροπή, αφού εξέτασε τους λόγους τους οποίους επικαλέστηκαν, θεώρησε σκόπιμο να σεβαστεί την επιθυμία τους.

(45) Σύμφωνα με τις επιχειρήσεις αυτές, ο φόρος ΔΖΚ αποτελεί ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 97 της συνθήκης, ιδίως υπέρ των κτηνοτρόφων και των σφαγείων. Έτσι, σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης, απαλλάσσοντας τους κτηνοτρόφους και τα σφαγεία από ορισμένο δικό τους οικονομικό βάρος, ο φόρος ΔΖΚ παρέσχε οικονομικό πλεονέκτημα σε «ορισμένες επιχειρήσεις» το οποίο επηρεάζει «τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές» και «νοθεύει τον ανταγωνισμό» λόγω του ότι μειώνει το κόστος των γαλλικών εξαγωγών κρεάτων και του ότι επιβαρύνει τις εισαγωγές κρεάτων με το κόστος απόρριψης επικίνδυνων ζωικών προϊόντων, κόστος με το οποίο τα κρέατα αυτά έχουν ήδη επιβαρυνθεί στη χώρα καταγωγής τους.

([1]) Απόφαση του ΔΕΚ, της 20ής Νοεμβρίου 2003, στην υπόθεση C-126/01, Ministre de l'économie, des finances et de l'industrie κατά SA GEMO, που δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στη Συλλογή.

(46) Επίσης, υποστηρίζουν ότι το μέτρο είναι παράνομο, καθώς δεν κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή. Μια τελική απόφαση της Επιτροπής περί του συμβιβάσιμού του, δεν θα είχε ως αποτέλεσμα να νομιμοποιήσει εκ των υστέρων τις πράξεις εκτέλεσης του μέτρου, οι οποίες ήταν άκυρες λόγω του ότι με αυτές είχε παραβιασθεί η απαγόρευση του άρθρου 88 παράγραφος 3 της συνθήκης. Υποστηρίζουν συνεπώς, ότι λόγω του γεγονότος αυτού η ενίσχυση είναι ασυμβίβαστη.

(47) Τέλος, η παρεχόμενη υπηρεσία διάθεσης ζωικών καταλοίπων δεν θα έπρεπε να εντάσσεται στο πλαίσιο των διατάξεων του άρθρου 86 παράγραφος 2 της συνθήκης. Έτσι, παρόλο που η υπηρεσία ΔΖΚ πρέπει να χρηματοδοτηθεί, δεν είναι απαραίτητο η χρηματοδότηση αυτή να εξασφαλιστεί μέσω μιας ασυμβίβαστης ενίσχυσης. Η χρηματοδότηση αυτή θα μπορούσε απλά να αποτελεί μια επιβάρυνση την οποία θα όφειλαν να αναλάβουν οι χρήστες της υπηρεσίας, με μετακύλισή της στην τιμή του κρέατος που θα πλήρωνε ο καταναλωτής. Επιπλέον, με το φόρο αυτό δημιουργείται διάκριση μεταξύ εγχώριων προϊόντων και ομοειδών εισαγόμενων προϊόντων, φύσεως τέτοιας που να επηρεάζεται η ανάπτυξη των συναλλαγών σε βαθμό που αντίκειται προς το συμφέρον της Κοινότητας. Με την εφαρμογή του φόρου παρεμποδίζεται η εφαρμογή του άρθρου 86 παράγραφος 2 της συνθήκης.

2. *ΠΑΡΑΤΗΡΉΣΕΙΣ ΠΟΥ ΥΠΈΒΑΛΕ Η ΈΝΩΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΉΣΕΩΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΜΈΝΩΝ ΕΙΔΏΝ ΔΙΑΤΡΟΦΉΣ (ASSOCIATION DES ENTREPRISES DE PRODUITS ALIMENTAIRES ÉLABORÉS - ADEPALE)*

(48) Η ADEPALE σημειώνει ότι στις απαρχές της θέσπισης του φόρου ευρίσκονται τα σοβαρά προβλήματα απόρριψης των σφάγιων ζώων του είδους των βοοειδών, τα οποία προβλήματα αποτελούν απόρροια της ασθένειας της ΣΕΒ. Όμως, το μεγαλύτερο μέρος των σφάγιων που χρειάστηκε να καταστραφούν προερχόταν από το ζωικό κεφάλαιο γαλακτοπαραγωγής, από το οποίο οριακά μόνον παράγεται κρέας. Κατά συνέπεια, η ADEPALE εκτιμά ότι το ειδικό πεδίο «κρέας» του φόρου και η πλήρης απαλλαγή που χορηγείται στα γαλακτοκομικά προϊόντα δεν είναι παραδεκτά. Γενικότερα, είναι σκόπιμο να φορολογηθούν οι τομείς εκείνοι που παράγουν τα προς απόρριψη σφάγια, πράγμα που, τουλάχιστον, πρέπει να γίνει με τρόπο που να μην καθιερώνει διακρίσεις. Έτσι, η λογική αυτή θα έπρεπε επίσης να εφαρμοσθεί στα προϊόντα αυγών (ωοσκευάσματα).

(49) Εφαρμοζόμενος επί της αξίας των προϊόντων με βάση το κρέας, τα οποία περιέχουν κρέας σε ποσοστό 10 % τουλάχιστον του βάρους τους, ο φόρος αυτός επηρεάζει τα διάφορα και ποικίλα συστατικά των μαγειρευμένων φαγητών, όπως τα φυτικά προϊόντα, οι συσκευασίες και, γενικότερα, τα πάγια έξοδα και το κόστος εργατικών των επιχειρήσεων παραγωγής μαγειρευμένων φαγητών. Η ADEPALE απορρίπτει το κατώφλι 10 % που επέλεξε τη γαλλική διοίκηση και κρίνει ότι ένα προϊόν με βάση το κρέας είναι ένα προϊόν στο οποίο το κρέας είναι το κύριο συστατικό από άποψη βάρους.

(50) Επίσης, η ADEPALE διαπιστώνει ότι, στην πράξη, πρόκειται για ένα καταναλωτικό φόρο με τον οποίο επιβαρύνονται κατά τρόπο που εισάγει διακρίσεις οι τιμές πώλησης ορισμένων προϊόντων στους καταναλωτές. Απόρροια αυτού είναι μια σημαντική διαφορά ανταγωνιστικότητας μεταξύ των προϊόντων που περιέχουν κρέας σε ποσοστό άνω του 10 % και όλων των άλλων ειδών διατροφής, δηλαδή των γαλακτοκομικών προϊόντων και των ωοσκευασμάτων, των φυτικών προϊόντων, καθώς και όλων των μαγειρευμένων ειδών που περιέχουν κρέας σε ποσοστό κάτω του 10 %.

(51) Τέλος, εάν η δικαιολογητική βάση του φόρου είναι να διασφαλιστεί η δημόσια υγεία, η χρηματοδότηση της υγειονομικής εποπτείας του εμπίπτει καταρχήν, σύμφωνα με την ADEPALE, στο πεδίο της οδηγίας 96/43/ΕΚ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 1996, για την τροποποίηση και κωδικοποίηση της οδηγίας 85/73/ΕΟΚ για τη χρηματοδότηση των υγειονομικών επιθεωρήσεων και ελέγχων των ζώντων ζώων και ορισμένων ζωικών προϊόντων και για τροποποίηση των οδηγιών 90/675/ΕΟΚ και 91/496/ΕΟΚ [1], και της μεταφοράς της στο γαλλικό δίκαιο.

3. *ΠΑΡΑΤΗΡΉΣΕΙΣ ΠΟΥ ΥΠΈΒΑΛΕ Η ΟΜΟΣΠΟΝΔΊΑ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΉΣΕΩΝ ΕΜΠΟΡΊΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΉΣ (FÉDÉRATION DES ENTREPRISES DU COMMERCE ET DE LA DISTRIBUTION - FCD)*

(52) Η FCD ήταν ήδη της γνώμης ότι με την ενίσχυση αυτή παρεχόταν ένα διπλό πλεονέκτημα: περιορίζονταν οι επιχειρηματικοί κίνδυνοι τους οποίους όφειλαν κανονικά να φέρουν οι επιχειρήσεις ΔΖΚ, και συνεπαγόταν εξάλειψη μιας δαπάνης που κανονικά επιβάρυνε τον προϋπολογισμό των κτηνοτρόφων και των σφαγείων, ως «παραγωγών» των πτωμάτων και των κατασχόμενων στα σφαγεία.

(53) Σήμερα, η FCD τονίζει ιδίως το ότι υφίσταται ασυμβίβαστο μεταξύ της γαλλικής ρύθμισης για τη χρηματοδότηση της ΔΥΔΖΚ και του άρθρου 86 παράγραφος 2 της συνθήκης λόγω της απουσίας επαρκών μέτρων με τα οποία να διασφαλίζονται συνθήκες πραγματικού ανταγωνισμού κατά την ανάθεση των δημοσίων συμβάσεων διάθεσης των ζωικών καταλοίπων και λόγω της υπάρξεως υπεραντιστάθμισης στα πλαίσια της χρηματοδότησης της υπηρεσίας αυτής.

(54) Η FCD επισημαίνει επίσης ότι τα δημόσια χρήματα που δόθηκαν στις γαλλικές επιχειρήσεις ΔΖΚ προορίζονταν όχι μόνο για τη χρηματοδότηση της ΔΥΔΖΚ όπως αυτή προσδιορίζεται νομοθετικά, αλλά επίσης για τη χρηματοδότηση άλλων δραστηριοτήτων οι οποίες δεν ενέπιπταν στο πεδίο εφαρμογής του οικείου νόμου, όπως η διάθεση των παραχθέντων ζωικών αλεύρων τόσο μετά την κοινοτική απαγόρευση του Δεκεμβρίου 2000 όσο και αυτών που είχαν παραχθεί πριν την ημερομηνία αυτή, για την οποία διάθεση φέρεται ως καταβληθείσα επειγόντως και χωρίς δημοπρατήσεις, μια ενίσχυση 205 εκατομμυρίων ευρώ.

[1] ΕΕ L 162 της 1.7.1996, σ. 1.

(55) Η FCD καταγγέλλει την ύπαρξη, από το 2002, μιας νέας παράνομης κρατικής ενίσχυσης, χρηματοδοτούμενης βάσει του φόρου επί της αγοράς κρεάτων, προς όφελος των βιοτεχνών κρεοπωλών, οι οποίοι προβαίνουν οι ίδιοι στη διάθεση των οστών της σπονδυλικής στήλης που ευρίσκονται σε άμεση επαφή με τον νωτιαίο μυελό των βοοειδών ηλικίας άνω των δώδεκα μηνών. Επίσης, ισχυρίζεται ότι το ποσό της ενίσχυσης αυτής ανέρχεται σε 20 εκατομμύρια ευρώ.

4. *ΠΑΡΑΤΗΡΉΣΕΙΣ ΥΠΟΒΛΗΘΕΊΣΕΣ ΑΠΌ ΤΗΝ ΙΣΠΑΝΊΑ*

(56) Η Ισπανία καταγγέλλει το γεγονός ότι οι εισαγωγές κρεάτων και προϊόντων κρέατος, προελεύσεως άλλων χωρών, υφίστανται εξαιτίας του συστήματος αυτού διακρίσεις, καθώς οφείλουν να καταβάλουν φόρο χωρίς να λαμβάνουν καμία αντιπαροχή, στο μέτρο που από το προϊόν του φόρου ωφελούνται αποκλειστικά οι γάλλοι κτηνοτρόφοι και τα γαλλικά σφαγεία.

(57) Το πρόβλημα αυτό φαίνεται ότι έχει επιδεινωθεί στην Ισπανία λόγω της κατάργησης στη χώρα αυτή, από 1ης Ιανουαρίου 2002, κάθε εθνικού καθεστώτος ενισχύσεων και λόγω του ότι όλα τα στοιχεία κόστους της διάθεσης των καταλοίπων κρέατος συμπεριλαμβάνονται ήδη στην τιμή των εξαγόμενων προϊόντων. Όσον αφορά τα νεκρά στις εκμεταλλεύσεις ζώα, έχει καταργηθεί, από την ημερομηνία αυτή, κάθε σχετική ενίσχυση, ενώ τις ενδεχόμενες δαπάνες των εκτροφέων καλύπτει ένα σύστημα ασφαλίσεων.

IV. **ΠΑΡΑΤΗΡΉΣΕΙΣ ΥΠΟΒΛΗΘΕΊΣΕΣ ΑΠΌ ΤΗ ΓΑΛΛΊΑ**

(58) Με επιστολή της 10ης Οκτωβρίου 2002, οι γαλλικές αρχές υπέβαλαν τις παρατηρήσεις τους επί της απόφασης της Επιτροπής να κινήσει την προβλεπόμενη από το άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης διαδικασία εναντίον της εξεταζόμενης ενίσχυσης. Μετά από σχετικό αίτημα της Επιτροπής, εστάλησαν, με επιστολή τής 23ης Σεπτεμβρίου 2004, ορισμένες συμπληρωματικές πληροφορίες.

(59) Οι γαλλικές αρχές θεώρησαν αναγκαίο να υπενθυμίσουν συνοπτικά το γενικό πλαίσιο λειτουργίας της ΔΥΔΖΑ. Διευκρίνισαν έτσι ότι η ΔΥΔΖΑ θεσπίστηκε με το νόμο αριθ. 96-1139 της 26ης Δεκεμβρίου 1996 στο πλαίσιο της κρίσης της ΣΕΒ. Ο νόμος αυτός εντάσσεται στο πλαίσιο μιας υγειονομικής ρύθμισης που περιλαμβάνει, ιδίως, δύο σημαντικές υπουργικές αποφάσεις:

— την υπουργική απόφαση της 28ης Ιουνίου 1996, με την οποία τροποποιείται μια ΥΑ, της 30ής Δεκεμβρίου 1991, και προβλέπεται η καύση των τελικών προϊόντων των προερχομένων από ύλες υψηλού κινδύνου που είναι τα ζώα εκτροφής που έχουν θανατωθεί, αλλά όχι ενόψει κατανάλωσής τους από ανθρώπους, των λοιπών πτωμάτων ζώων, των ζώων που έχουν σφαγεί στο πλαίσιο καταπολέμησης ορισμένης ασθένειας, των ζωοαπορριμμάτων που παρουσιάζουν κλινικά σημεία ασθενειών μεταδοτικών στον άνθρωπο ή σε άλλα ζώα, των ζώων που απεβίωσαν κατά τη μεταφορά τους, των ζωοαπορριμμάτων που θέτουν σε κίνδυνο την υγεία προσώπων ή ζώων·

— την υπουργική απόφαση, της 10ης Σεπτεμβρίου 1996, με την οποία αναστέλλεται η διοχέτευση στην αγορά και η διάθεση προς κατανάλωση ορισμένων ιστών ζώων μηρυκαστικών και προϊόντων στα οποία αυτοί είναι ενσωματωμένοι, καλούμενοι ειδικά υλικά κινδύνου (ΥΕΚ). Με αυτήν την ΥΑ προβλεπόταν η αναστολή της διάθεσης στην αγορά του εγκεφάλου, του νωτιαίου μυελού και των οφθαλμών ορισμένων βοοειδών και αιγοπροβάτων καθώς και η συνεισφορά τους, υπό τους ίδιους όρους με αυτούς των προϊόντων υψηλού κινδύνου.

(60) Με τις αποφάσεις αυτές, που εκδόθηκαν με σκοπό να διασφαλιστεί η προστασία της υγείας των καταναλωτών, απαγορευόταν, ως προφύλαξη, η εισαγωγή των απαριθμούμενων εκεί προϊόντων στη διατροφική αλυσίδα και καθίστατο υποχρεωτική η καύση τους. Σύμφωνα με τις γαλλικές αρχές, οι διατάξεις αυτές αποκτούσαν νόημα μόνον εφόσον εντάσσονταν σε ένα σύστημα που εγγυάται την πλήρη αποτελεσματικότητα. Αυτό δεν ίσχυε στην περίπτωση του μηχανισμού για τη διάθεση των ζωικών καταλοίπων (ΔΖΚ) που δημιουργήθηκε με τον νόμο αριθ. 75-1336 της 31ης Δεκεμβρίου 1975 για τη συμπλήρωση και τροποποίηση του Αγροτικού Κώδικα, όσον αφορά τη βιομηχανία διαχείρισης των ζωικών καταλοίπων [1], ο οποίος μηχανισμός βασιζόταν στην αξιοποίηση των συλλεγόμενων από την επιχείρηση διαχείρισης ζωικών καταλοίπων με αντάλλαγμα το γεωγραφικό μονοπώλιο συλλογής σε ορισμένη περίμετρο.

(61) Υπό τις συνθήκες αυτές, οι γαλλικές αρχές αποφάσισαν την ίδρυση μιας δημόσιας υπηρεσίας ΔΖΚ επιφορτισμένης με τη συλλογή και εξάλειψη όλων των υλών υψηλού ειδικού κινδύνου, των προοριζομένων προς καύση.

(62) Το άρθρο 264 του Αγροτικού Κώδικα, όπως τροποποιήθηκε από το νόμο αριθ. 96-1139 της 26ης Δεκεμβρίου 1996 ορίζει ότι: «η συλλογή και εξάλειψη των πτωμάτων ζώων, καθώς και των κατασχομένων στα σφαγεία κρεάτων και εντοσθίων που χαρακτηρίζονται ακατάλληλα για κατανάλωση από ανθρώπους και ζώα, συνιστούν αποστολή δημόσιας υπηρεσίας υπαγόμενη στην αρμοδιότητα του κράτους».

(63) Από την έκδοση του νόμου αριθ. 2001-1275 της 28ης Δεκεμβρίου 2001, η έννοια των υλικών ειδικού κινδύνου (ΥΕΚ), τα οποία ενέπιπταν στο πλαίσιο της ΔΥΔΖΚ ως υλικά κατασχόμενα σε σφαγεία, μνημονεύεται ρητά στις διατάξεις αυτές.

[1] JORF της 3.1.1976, σ. 150.

(64) Ως προς τούτο, οι γαλλικές αρχές διευκρίνισαν στην Επιτροπή ότι η ΔΥΔΖΚ εφαρμόζεται μόνον στα προϊόντα που παρουσιάζουν υγειονομικό κίνδυνο για την υγεία των ανθρώπων ή των ζώων, ήτοι ποσοστό 10 % περίπου των ζωικών αποβλήτων το 1996, ενώ τα άλλα υποπροϊόντα, τα προερχόμενα από τη ζωική παραγωγή, εξακολουθούν να συλλέγονται στο συμβατικό πλαίσιο του ιδιωτικού δικαίου. Από το 2000, το ποσοστό αυτό ανέρχεται στο 30 % λόγω της επιμήκυνσης του καταλόγου των ΥΕΚ. Η ρύθμιση αυτή διακρίνεται από αυτήν του διατάγματος αριθ. 2000-1166 της 1ης Δεκεμβρίου 2000 ([1]), με την οποία καθιερώνεται ένα μέτρο αποζημίωσης των επιχειρήσεων που παράγουν ορισμένα άλευρα και λίπη, η χρήση των οποίων απαγορεύεται στην παραγωγή ζωοτροφών, από την ΥΑ της 14ης Νοεμβρίου 2000. Η τελευταία αυτή ρύθμιση κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή στις 18 Ιανουαρίου 2002.

(65) Όσον αφορά στα άλευρα, οι γαλλικές αρχές διευκρινίζουν ότι η ΔΥΔΖΚ αναλαμβάνει το βάρος μόνον της καύσης των αλεύρων που προέρχονται από τη μεταποίηση των προϊόντων που έχουν συλλεχθεί στο πλαίσιο της παροχής της υπηρεσίας αυτής. Χρηματοδοτεί μόνον την καύση των προϊόντων που προκύπτουν λόγω της απαγόρευσης για χρησιμοποίηση των αλεύρων στη διατροφή των ζώων.

(66) Η χρηματοδότηση της ΔΥΔΖΚ εξασφαλίστηκε, από την 1η Ιανουαρίου 1997 μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2000, μέσω ενός φόρου, προβλεπόμενου στο άρθρο 1 του νόμου αριθ. 96-1139 της 26ης Δεκεμβρίου 1996, ο οποίος διατίθεται σε ένα ταμείο διαχειριζόμενο από το CNASEA. Από την 1η Ιανουαρίου 2001, την εν λόγω χρηματοδότηση εξασφαλίζει ο κρατικός προϋπολογισμός.

1. *ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΑΡΞΕΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΣ ΣΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΖΩΙΚΩΝ ΚΑΤΑΛΟΙΠΩΝ*

(67) Οι γαλλικές αρχές επισημαίνουν ότι, στα σημεία 27 έως 48 της αποφάσεως για την κίνηση της διαδικασίας, η Επιτροπή αποδέχεται ότι η ΔΥΔΖΚ, που δικαιολογείται για λόγους δημόσιας υγείας και προστασίας του περιβάλλοντος, μπορεί να υπάγεται στην έννοια του γενικού συμφέροντος όπως αυτή νοείται στο άρθρο 86 παράγραφος 2 της συνθήκης. Η Επιτροπή έθετε ιδίως το ερώτημα της αμοιβής με δημόσιο χρήμα των επιχειρήσεων που είναι επιφορτισμένες με την ΔΥΔΖΚ.

(68) Οι γαλλικές αρχές εξήγησαν ότι το συνολικό ποσό των πληρωμών στις επιχειρήσεις ΔΖΚ ανέρχεται σε 828 552 389 ευρώ για την περίοδο 1997-2002. Αντιστοιχεί στο συνολικό κόστος των δαπανών παροχής της δημόσιας υπηρεσίας διάθεσης ζωικών αποβλήτων. Τα ποσά αυτά καταβλήθηκαν στις επιχειρήσεις είτε μετά από διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων, είτε μετά από αποφάσεις κατασχέσεως. Οι δημοπρατήσεις πραγματοποιούντο τις περισσότερες φορές στο επίπεδο νομού και περιφέρειας, όπως και οι κατασχέσεις, οι οποίες αποτελούσαν το αντικείμενο νομαρχιακών αποφάσεων.

(69) Λαμβανομένων υπόψη των όρων ανάθεσης των δημοσίων συμβάσεων και της εφαρμοστέας στις επιτάξεις νομοθετικής ρύθμισης, οι γαλλικές αρχές εκτιμούν ότι αποκλείεται οι πραγματοποιηθείσες καταβολές να είχαν κάποιον αντίκτυπο στις ενδεχόμενες ανταγωνιστικές δραστηριότητες των δικαιούχων επιχειρήσεων.

(70) Οι γαλλικές αρχές αναφέρουν ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 264-2 του Αγροτικού Κώδικα, όπως προκύπτει από το Διάταγμα αριθ. 96-1229 της 27ης Δεκεμβρίου 1996 σχετικά με τη δημόσια υπηρεσία ΔΖΚ και το οποίο τροποποιεί τον Αγροτικό Κώδικα ([2]), που τροποποιήθηκε από το Διάταγμα αριθ. 97-1005 της 30ής Οκτωβρίου 1997 ([3]), η ΔΖΚ υποβάλλεται στις διαδικασίες σύναψης των δημοσίων συμβάσεων. Έτσι, το άρθρο 264-2 του Αγροτικού Κώδικα προβλέπει ιδίως ότι:

«Ι — Ο νομάρχης επιφορτίζεται, σε κάθε διοικητικό διαμέρισμα, με την εκτέλεση της δημόσιας υπηρεσίας διάθεσης ζωικών καταλοίπων και, προς το σκοπό αυτό, συνάπτει, σύμφωνα με τις οριζόμενες στον κώδικα δημοσίων συμβάσεων διαδικασίες, τις αναγκαίες συμβάσεις για τις οποίες είναι το υπεύθυνο πρόσωπο κατά την έννοια του άρθρου 44 του κώδικα αυτού. Εντούτοις, στις περιπτώσεις που αυτό δικαιολογείται από τη φύση των εκτελούμενων ενεργειών, μπορούν να συναφθούν περισσότερες συμβάσεις με την ίδια επιχείρηση, για το όλον ή μέρος της παροχής, όσον αφορά περισσότερα διοικητικά διαμερίσματα […].

ΙΙ — Κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις του Ι του παρόντος άρθρου, η ανάθεση ορισμένων συμβάσεων που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση της δημόσιας υπηρεσίας ΔΖΚ μπορεί να γίνεται σε εθνικό επίπεδο όταν λόγοι τεχνικής ή οικονομικής φύσεως δικαιολογούν συντονισμό σε τέτοιο επίπεδο […]».

(71) Οι γαλλικές αρχές εξηγούν ότι, κατ' εφαρμογή του άρθρου 264-2 του Αγροτικού Κώδικα, οι συμβάσεις αυτές περιλαμβάνουν, ειδικότερα, ένα τεύχος διοικητικών ρητρών όπου προσδιορίζεται η φύση των προβλεπόμενων στη σύμβαση παροχών, τον τρόπο αμοιβής των ενεργειών με την εκτέλεση των οποίων επιφορτίζεται ο ανάδοχος, και η οποία αποκλείει την είσπραξη οποιασδήποτε άλλης αμοιβής από τους χρήστες της δημόσιας υπηρεσίας, τις πληροφορίες εκείνες βάσει των οποίων μπορεί να εκτιμηθεί η ποιότητα της παρεχόμενης υπηρεσίας, καθώς και ένα τεύχος τεχνικών ρητρών στο οποίο προσδιορίζονται οι τεχνικές συνθήκες συλλογής, μεταφοράς, μεταποίησης και, κατά περίπτωση, καταστροφής των πτωμάτων ζώων και των αποβλήτων σφαγείων, τηρουμένων των απαιτούμενων υγειονομικών εγγυήσεων.

([1]) JORF αριθ. 279 της 2.12.2000, σ. 19178.

([2]) JORF αριθ. 204 της 31.12.1996, σ. 19697.

([3]) JORF αριθ. 255 της 1.11.1997, σ. 15908.

(72) Στη βάση αυτή, έχουν συναφθεί δημόσιες συμβάσεις υπό τις ακόλουθες συνθήκες:

— το 1997, οι νομαρχιακές συμβάσεις περιελάμβαναν τρεις τεχνικές παρτίδες: τη συλλογή, τη μεταποίηση σε άλευρα και την καύση των αλεύρων. Σε όλες σχεδόν τις περιπτώσεις, ο διαγωνισμός που αφορούσε την παρτίδα «καύση» παρέμεινε άκαρπος, πράγμα που εξηγεί τη συσσώρευση σημαντικών αποθεμάτων αλεύρων προερχομένων από προϊόντα υπαγόμενα στη δημόσια υπηρεσία ΔΖΚ·

— το 1998, οι συναφθείσες σε νομαρχιακό επίπεδο συμβάσεις αφορούσαν μόνο τη συλλογή και τη μεταποίηση των αλεύρων. Σχετικά με την καύση, έγινε διαδικασία δημοπρασίας, η οποία παρέμεινε άκαρπη, λόγω ελλείψεως επαρκών υποδομών. Πράγματι, οι τσιμεντοβιομηχανίες, οι οποίες φαίνονταν ως οι πλέον ενδεδειγμένες, λόγω του κατεπείγοντος, για την καύση των αλεύρων ως υποκατάστατου καυσίμων, θα όφειλαν να προβούν σε τεχνική προσαρμογή και δεν ήταν υποχρεωτικά εγκατεστημένες στις περιφέρειες παραγωγής των σχετικών ζωοαπορριμμάτων·

— το 1999 και 2000, οι συμβάσεις συλλογής και μεταποίησης ανανεώθηκαν σε νομαρχιακό επίπεδο και συνήφθησαν επίσης ορισμένες συμβάσεις καύσης, μόνο στους νομούς «παραγωγής» των αλεύρων, είτε λόγω της παρουσίας ενός εργοστασίου μεταποίησης, είτε λόγω της ύπαρξης κάποιου αποθέματος αλεύρων.

(73) Οι γαλλικές αρχές τόνισαν ότι οι περισσότερες διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων δεν εξασφάλισαν τις απαραίτητες παροχές για την καλή εκτέλεση της ΔΥΔΖΚ.

(74) Οι γαλλικές αρχές χρειάστηκε, σε πολυάριθμες περιπτώσεις, και ιδίως όσον αφορά το στάδιο της καύσης των αλεύρων, να προβούν σε επιτάξεις για λόγους κατεπείγοντος, υγιεινής και δημόσιας τάξης. Οι επιτάξεις αυτές πραγματοποιήθηκαν βάσει του κανονιστικού διατάγματος αριθ. 59-63 της 6ης Ιανουαρίου 1959 σχετικά με τις επιτάξεις αγαθών και υπηρεσιών ([1]) και του εκτελεστικού διατάγματος αριθ. 62-367 της 26ης Μαρτίου 1962 ([2]).

(75) Οι διατάξεις αυτές προβλέπουν ιδίως ότι η αμοιβή των απαιτούμενων παροχών καταβάλλεται υπό τη μορφή αποζημιώσεων με τις οποίες μπορεί να αντισταθμίζεται μόνον η υλική, άμεση και βεβαία απώλεια που επιβλήθηκε με την επίταξη στον παρέχοντα τις υπηρεσίες. Για τις αποζημιώσεις αυτές λαμβάνονται υπόψη αποκλειστικά οι δαπάνες στις οποίες υποβλήθηκε πραγματικά και κατ' ανάγκη ο παρέχων τις υπηρεσίες, όσον αφορά τις αμοιβές εργασίας, τις αποσβέσεις και τις αμοιβές κεφαλαίου, εκτιμώμενες στη συνήθη βάση τους. Αντίθετα, δεν οφείλεται καμία αποζημίωση για την αποστέρηση του παρέχοντος υπηρεσίες από το κέρδος που θα μπορούσε να είχε αποκομίσει μέσα από την ελεύθερη διάθεση του επιταγμένου αγαθού, ή με την απρόσκοπτη συνέχιση της επαγγελματικής του δραστηριότητας.

(76) Οι γαλλικές αρχές διαβίβασαν έναν ανακεφαλαιωτικό πίνακα, ανά έτος και ανά διοικητικό διαμέρισμα (νομό) στον οποίο παρατίθενται οι συναφθείσες δημόσιες συμβάσεις και οι διαταχθείσες επιτάξεις. Ο ενδεικτικός αυτός πίνακας προκύπτει από μια έρευνα που πραγματοποιήθηκε στις νομαρχίες.

(77) Οι γαλλικές αρχές εξήγησαν ότι οι δημόσιες συμβάσεις συνήφθησαν κατά προτεραιότητα σε νομαρχιακό επίπεδο και ήταν ποικίλης διάρκειας (από έξι μήνες μέχρι τρία έτη). Χρειάστηκαν επίσης ορισμένες επιτάξεις για την κάλυψη των άκαρπων δημοπρατήσεων ή για να διασφαλιστεί η συνέχεια της παρεχόμενης δημόσιας υπηρεσίας ΔΖΚ στη διάρκεια των προπαρασκευαστικών σταδίων ανάθεσης των συμβάσεων ή λόγω ορισμένων αιφνίδιων αυξήσεων των ποσοτήτων και της φύσεως των προς καταστροφή υποπροϊόντων, που προέκυπταν από τα νέα μέτρα υγειονομικής προστασίας.

(78) Στον πίνακα που αναφέρεται στην ανωτέρω αιτιολογική σκέψη 76 εμφαίνεται σαφώς η προσφυγή σε μέτρα επίταξης ήδη με την έναρξη λειτουργίας της ΔΥΔΖΚ (το 1997) λόγω του υγειονομικού επείγοντος, η οποία προσφυγή ακολουθήθηκε από την τακτική σύναψη δημοσίων συμβάσεων για τη συλλογή και τη μεταποίηση των υποπροϊόντων από το 1998 έως το 2000. Αρχής γενομένης από το 2000, διαπιστώθηκαν ορισμένες δυσκολίες στην ανανέωση των συμβάσεων, εξαιτίας ορισμένων πολύ ουσιαστικών τροποποιήσεων του προσδιορισμού των σχετικών υλικών κινδύνου. Το 2001, ορισμένες δημοπρασίες περιφερειακού επιπέδου, που προκηρύχθηκαν σύμφωνα με ένα εθνικό υπόδειγμα, σύμφωνο με το νέο κώδικα δημοσίων συμβάσεων, απεδείχθησαν άκαρπες και οδήγησαν στην ανάγκη να γενικευθεί, ενόψει κατεπείγοντος, η προσφυγή σε επιτάξεις από το 2002. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με τις γαλλικές αρχές, το κράτος δεν διετίθετο να δεσμευθεί συνάπτοντας μακροπρόθεσμες συμβάσεις, λόγω της απουσίας ασφάλειας δικαίου, την οποία προκαλούσαν, στα πλαίσια της γαλλικής ρύθμισης, οι πρώτες συζητήσεις σχετικά με το σχέδιο κατευθυντήριων γραμμών της Επιτροπής.

(79) Μέσα σ' αυτό το νομικό πλαίσιο, αρκετές επιχειρήσεις εξασφαλίζουν την εκτέλεση των εργασιών ΔΖΚ. Οι σημαντικότερες, ήτοι οι CAILLAUD, SARIA, FERSO-BIO και Équarrissage Moderne du Var, διαθέτουν τα δεκατρία εργοστάσια μεταποίησης των ωμών απορριμμάτων που προέρχονται από τη ΔΥΔΖΚ, σε ζωικά άλευρα. Άλλες επιχειρήσεις, όπως η VERDANNET και η SOTRAMO, αναλαμβάνουν αποκλειστικά τη συλλογή των αποβλήτων αυτών. Ορισμένες δε άλλες παρεμβαίνουν μόνο στο στάδιο καύσης των αλεύρων. Οι τελευταίες αυτές ανήκουν στους τέσσερις ομίλους τσιμεντοβιομηχανιών LAFARGE, CALCIA, VICAT και HOLCIM.

([1]) JORF της 8.1.1959, σ. 548.
([2]) JORF της 4.4.1962, σ. 3542.

(80) Οι γαλλικές αρχές αναφέρουν ότι, σε όλα τα στάδια συλλογής και μεταποίησης, τα απόβλητα που υπάγονται στην ΔΥΔΖΚ αποτελούν αντικείμενο χωριστού χειρισμού. Όσον αφορά τη μεταποίηση, αυτή πραγματοποιείται σε εργοστάσια που είναι ειδικά εξουσιοδοτημένα, με υπουργική απόφαση βάσει των ταξινομημένων εγκαταστάσεων, να χειρίζονται υλικά υψηλού κινδύνου. Λαμβανομένης υπόψη της ιδιαιτερότητας αυτής, ο χειρισμός των υλών που υπάγονται στη ΔΥΔΖΚ αντιπροσωπεύει το σύνολο σχεδόν της δραστηριότητας των εργοστασίων αυτών. Οι πραγματοποιούμενες παροχές υπηρεσιών μπορούν, κατά συνέπεια, να ταυτοποιούνται κατά τρόπο ακριβή. Το μέρος που αντιστοιχεί στην αμοιβή της παρεχόμενης υπηρεσίας μπορεί να εκτιμηθεί στο 30 % κατά μέσο όρο του κύκλου εργασιών των βιομηχανικών ομίλων στον τομέα της μεταποίησης.

(81) Συμπερασματικά, λαμβανομένης υπόψη της συστάσεως της ΔΥΔΖΚ με ένα νομοθετικό κείμενο και λαμβανομένων υπόψη των απαιτήσεων των συναφών με τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων και με τις επιτάξεις, οι γαλλικές αρχές θεωρούν ότι η καταβαλλόμενη αμοιβή στις επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών στο πλαίσιο της ΔΥΔΖΚ δεν υπερβαίνει το επιπλέον κόστος που τους επιβάλλεται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που υπέχουν.

2. *ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΎΠΑΡΞΗ ΕΝΙΣΧΎΣΕΩΣ ΣΤΟΥΣ ΚΤΗΝΟΤΡΌΦΟΥΣ ΚΑΙ ΣΤΑ ΣΦΑΓΕΊΑ*

(82) Οι γαλλικές αρχές υπενθυμίζουν ότι η Επιτροπή θεωρεί ότι η πλήρης απαλλαγή των κτηνοτρόφων και των σφαγείων από την πληρωμή για την αποκομιδή των πτωμάτων και των αποβλήτων που είναι στην κατοχή τους, θα μπορούσε να συνιστά ενίσχυση κατά το ότι τους απαλλάσσει από την επιβάρυνση για τη συλλογή και την καταστροφή των αποβλήτων, ενέργειες για τις οποίες θα ήταν υπεύθυνοι. Ακόμη και αν μια τέτοια ενίσχυση μπορούσε να δικαιολογηθεί για λόγους καταπολέμησης των ασθενειών, η Επιτροπή εκτιμά ότι θα ήταν ενδεχομένως ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά, επειδή θα υπερέβαινε τα επιτρεπόμενα βάσει των γεωργικών κατευθυντηρίων γραμμών μέτρα.

(83) Προκαταρκτικά, οι γαλλικές αρχές εφιστούν την προσοχή της Επιτροπής στον ιδιαίτερο χαρακτήρα της χρονικής περιόδου από το 1996 μέχρι το 2000, όσον αφορά την κατάσταση στην αγορά κρέατος. Πράγματι, ενώ τα πτώματα και ορισμένα άλλα ζωοαπορρίμματα είχαν αναγνωρισθεί ως ακατάλληλα προς κατανάλωση στη Γαλλία και υπάγονταν σε υποχρέωση καύσης, βάσει των αποφάσεων της 28ης Ιουνίου και της 10ης Σεπτεμβρίου 1996, τα ίδια αυτά προϊόντα εξακολουθούσαν να αποτελούν το αντικείμενο μεταποίησης σε άλλα κράτη μέλη.

(84) Σε κοινοτικό επίπεδο, οι αποφάσεις με τις οποίες απαιτείτο η απόσυρση από την αγορά και η καταστροφή των ίδιων αυτών προϊόντων, άρχισαν να ισχύουν μόνο από 1ης Οκτωβρίου 2000 όσον αφορά τα προϊόντα ειδικού κινδύνου, δυνάμει της αποφάσεως 2000/418/ΕΚ της Επιτροπής, της 29ης Ιουνίου 2000, για τη ρύθμιση της χρήσης υλικών που παρουσιάζουν κινδύνους σχετικά με τις μεταδοτικές σπογγώδεις εγκεφαλοπάθειες και για τροποποίηση της απόφασης 94/474/ΕΚ [1], και από 1ης Μαρτίου 2001 δυνάμει της αποφάσεως 2001/25/ΕΚ της Επιτροπής, της 27ης Δεκεμβρίου 2000, για απαγόρευση της χρήσης υποπροϊόντων ζωικής προέλευσης στις ζωοτροφές [2].

(85) Επί τέσσερα έτη, απουσία εναρμόνισης, μπορούμε να θεωρήσουμε, σύμφωνα με τις γαλλικές αρχές, ότι ο καθορισμός της τιμής του βοείου κρέατος στα άλλα κράτη μέλη, στον οποίο λαμβανόταν υπόψη το ενδεχόμενο κόστος συλλογής των πτωμάτων και άλλων ζωοαπορριμμάτων, ελάμβανε επίσης υπόψη του την αξιοποίηση των προϊόντων αυτών. Στη Γαλλία, η απαλλαγή από τα έξοδα τα συναφή με τη ΔΖΚ των ίδιων αυτών προϊόντων, είχε ως αποτέλεσμα ορισμένο αντίκτυπο στις τιμές του κρέατος βοοειδών, η επίδραση όμως αυτή δεν ήταν τελικά, σύμφωνα με τις γαλλικές αρχές, σημαντικότερη από τον αντίκτυπο στον κλάδο αυτό του κόστους που συνεπαγόταν η καταβολή, σε προηγούμενο στάδιο, του φόρου ΔΖΚ.

(86) Οι γαλλικές αρχές είναι της γνώμης ότι, εάν η σύσταση της ΔΥΔΖΚ είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση των τιμών του κρέατος, τούτο θα είχε φανεί ως ένα καθαρό πλεονέκτημα για τις γαλλικές εξαγωγές κρέατος προς τα άλλα κράτη μέλη, πράγμα το οποίο δεν συνέβη. Εξάλλου, δεν ήταν δυνατόν να διαπιστωθεί κανένα τέτοιο πλεονέκτημα στα πλαίσια της εξέλιξης των εξαγωγών προς το Ηνωμένο Βασίλειο, που ήταν το μόνο κράτος μέλος στο οποίο, λόγω των διαστάσεων της κρίσης της ΣΕΒ, είχε τεθεί σε λειτουργία ένας σημαντικός μηχανισμός μεταποίησης και καύσης των πτωμάτων.

(87) Εάν παρόλα αυτά η Επιτροπή συμπέραινε θετικά ως προς την ύπαρξη ενίσχυσης κατά την έννοια του άρθρου 87 της συνθήκης, οι γαλλικές αρχές θεωρούν πάντως ότι η ενίσχυση αυτή θα έπρεπε να κρινόταν δικαιολογημένη, ως μέτρο το οποίο εμπίπτει σε μια ρύθμιση για την καταπολέμηση ασθενειών των ζώων. Θα μπορούσε συνεπώς να εξεταστεί το συμβιβάσιμό της λαμβανομένου υπόψη του εγγράφου εργασίας της 10ης Νοεμβρίου 1986, το οποίο ίσχυε κατά το χρόνο συστάσεως της δημόσιας υπηρεσίας ΔΖΚ, ή λαμβανομένων υπόψη των γεωργικών κατευθυντήριων γραμμών, και ιδίως των σημείων 11.4 και επ. Πράγματι, τα μέτρα που έλαβε η Γαλλία έχουν ένα μοναδικό στόχο: την εξάλειψη των κινδύνων μετάδοσης της νόσου.

(88) Ανεξάρτητα από τη θεμελίωση που θα επιλέξει η Επιτροπή, οι γαλλικές αρχές θεωρούν ότι οι ενισχύσεις μπορούν να τύχουν εγκρίσεως, από τη στιγμή που ορισμένες εθνικές ή κοινοτικές διατάξεις επιτρέπουν την εγκαθίδρυση ενός επισήμου πλαισίου καταπολέμησης μιας ασθένειας, αποβλέποντας ιδίως στην εξάλειψή της με τη χρησιμοποίηση αναγκαστικών μέτρων που προβλέπουν αντισταθμίσεις. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, είναι αδιαμφισβήτητο ότι η καταπολέμηση της ΣΕΒ εγγράφεται στο πλαίσιο ενός συνόλου μέτρων εκδοθέντων τόσο στο εθνικό όσο και στο κοινοτικό επίπεδο.

[1] ΕΕ L 158 της 30.6.2000, σ. 76· απόφαση που καταργήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1326/2001 (ΕΕ L 177 du 30.6.2001, σ. 60).

[2] ΕΕ L 6 της 11.1.2001, σ. 16· απόφαση που καταργήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 446/2004 (ΕΕ L 72 της 11.3.2004, σ. 62).

(89) Η κρίση της ΣΕΒ έκανε εμφανείς τους ενυπάρχοντες υγειονομικούς κινδύνους όταν χρησιμοποιούνται για τη διατροφή των ζώων τα χαρακτηριζόμενα ως «υψηλού κινδύνου» πτώματα και απόβλητα καθώς και τα υλικά ειδικού κινδύνου. Στο πλαίσιο αυτό, η πλήρης εξάλειψη των προϊόντων που θεωρούνται επικίνδυνα, πρέπει να εξασφαλίζεται υπό συνθήκες που αποκλείουν οποιαδήποτε ανάληψη κινδύνου σε θέματα υγείας ανθρώπων και ζώων.

(90) Όσον αφορά τα πτώματα, οι γαλλικές αρχές αναφέρουν ότι η Επιτροπή έχει η ίδια καταλήξει ως προς τις συνέπειες αυτής της ανάγκης να απαγορευθεί η αξιοποίηση των εν λόγω προϊόντων, απαγορεύοντας, στα πλαίσια της παραγωγής ζωοτροφών για τα ζώα εκτροφής, όχι μόνον τα ζώα που θανατώνονται σε κτηνοτροφική μονάδα, στο πλαίσιο των μέτρων καταπολέμησης των ασθενειών, αλλά επίσης όλα τα βοοειδή, τα αιγοπροβατοειδή, τα μόνοπλα και τα πουλερικά που βρέθηκαν νεκρά στην εκμετάλλευση αλλά που δεν σφάγησαν με σκοπό την κατανάλωσή τους από ανθρώπους (βλέπε προαναφερόμενη απόφαση 2001/25/ΕΚ).

(91) Οι γαλλικές αρχές αναφέρουν ότι απεδείχθη, εξάλλου, ότι η απόσυρση των πτωμάτων από τη διατροφική αλυσίδα των ζώων εκτροφής, που έγινε το 2001, είχε ως αποτέλεσμα να εκδώσουν, τα άλλα κράτη μέλη τα οποία πλέον ήταν ενδιαφερόμενα, δημόσια μέτρα που απέβλεπαν στην πλήρη ανάληψη της ευθύνης για τη εξάλειψη των πτωμάτων.

(92) Κατά την άποψη των γαλλικών αρχών, τα κατασχόμενα στα σφαγεία υπάγονται στην ίδια κατηγορία επικίνδυνων προϊόντων, από την άποψη της υγείας ανθρώπων και ζώων. Αφορούν τα προϊόντα που κηρύχθηκαν ακατάλληλα για ανθρώπινη κατανάλωση, ο κατάλογος των οποίων καθορίζεται στις υπουργικές αποφάσεις της 17ης Μαρτίου 1992, σχετικά με τους όρους που οφείλουν να πληρούν τα σφαγεία ζώων κρεοπωλείου όσον αφορά την παραγωγή και τη διάθεση στην αγορά νωπών κρεάτων και για τον προσδιορισμό των συνθηκών υγειονομικής επιθεώρησης των εγκαταστάσεων αυτών, και της 8ης Ιουνίου 1996, για τον προσδιορισμό των συνθηκών μεταθανάτιας υγειονομικής επιθεώρησης των πουλερικών, και ιδίως για τη μεταφορά διαφόρων κοινοτικών οδηγιών που εκδόθηκαν στον υγειονομικό τομέα.

(93) Αναφορικά τόσο με τα πτώματα ζώων όσο και με τα κατασχόμενα στα σφαγεία συμπεριλαμβανομένων των υλικών ειδικού κινδύνου, η συλλογή και η μεταποίησή τους αποτελούν αντικείμενο χωριστού χειρισμού σε σχέση με τα λοιπά απόβλητα.

(94) Οι γαλλικές αρχές θεωρούν κατά συνέπεια ότι τα χρηματοδοτούμενα από τη ΔΥΔΖΚ μέτρα είναι δικαιολογημένα, με δικαιολογητική βάση την καταπολέμηση των ασθενειών των ζώων.

3. *ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΥΠΑΡΞΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΤΙΣ ΑΠΑΛΛΑΓΕΊΣΕΣ ΑΠΌ ΤΗΝ ΠΛΗΡΩΜΉ ΤΟΥ Φ'ΟΡΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΉΣΕΙΣ*

(95) Σχετικά με την ενδεχόμενη ύπαρξη ενίσχυσης προς όφελος των επιχειρήσεων που απαλλάχθηκαν από την πληρωμή του φόρου που προβλέπεται από το άρθρο 1 του νόμου αριθ. 96-1139 της 26ης Δεκεμβρίου 1996 και που κωδικοποιήθηκε στο άρθρο 302α) ZD του Γενικού Κώδικα Φορολογίας, οι γαλλικές αρχές υπέβαλαν τις ακόλουθες διευκρινίσεις.

(96) Από το 1997 έως το 2000, υπόχρεος του φόρου αυτού ήταν κάθε πρόσωπο που πραγματοποιούσε πωλήσεις λιανικής κρεάτων και άλλων προϊόντων, όπως αλίπαστα, προϊόντα αλλαντοποιίας, σιάλο, κονσέρβες κρεάτων, μεταποιημένα εντόσθια καθώς και ζωοτροφές με βάση προϊόντα και παραπροϊόντα, ο κύκλος εργασιών των οποίων ανερχόταν, προ ΦΠΑ σε τουλάχιστον 2,5 εκατ. FRF.

(97) Το άρθρο 35 του διορθωτικού προϋπολογισμού για το 2000, διεύρυνε τη φορολογική βάση, στο σύνολο των προϊόντων με βάση κρέατα.

(98) Από την 1η Ιανουαρίου 2001, το ποσοστό φορολογίας για μηνιαίες πωλήσεις προ ΦΠΑ αυξήθηκε επίσης από 0,6 % στο 2,1 % για πωλήσεις μέχρι 125 000 FRF και από 1 % στο 3,9 % για τις πέραν των 125 000 FRF πωλήσεις. Σε συνάρτηση με αυτό αυξήθηκε το κατώφλι επιβολής του φόρου στο ποσό των 5 εκατ. FRF (763 000 ευρώ) προ ΦΠΑ.

(99) Σύμφωνα με τις γαλλικές αρχές, το κατώφλι φορολόγησης καθορίστηκε βάσει ενός αντικειμενικού και λογικού κριτηρίου. Στο μέτρο που αυτό υπολογίζεται σε συνάρτηση με τον πραγματοποιούμενο από τους υπόχρεους του φόρου κύκλο εργασιών, δεν θα συνεπαγόταν στρεβλώσεις του μεταξύ τους ανταγωνισμού.

(100) Το κριτήριο είναι αντικειμενικό κατά το ότι με τον καθορισμό του κατωφλίου εξασφαλίζεται ότι λαμβάνεται υπόψη ως γνώμονας αποκλειστικά το ποσό των πραγματοποιηθεισών εισπράξεων. Είναι λογικό, επειδή αντιστοιχεί στο κατώφλι κύκλου εργασιών του πραγματικού και κανονικού καθεστώτος φορολόγησης σε θέματα ΦΠΑ. Ως προς τούτο, οι γαλλικές αρχές υπενθυμίζουν ότι ο φόρος επί των αγορών κρεάτων εισπράττεται και ελέγχεται σύμφωνα με τους ισχύοντες σε θέματα ΦΠΑ κανόνες. Τα ίδια κατώφλια έχουν επιλεγεί προς εφαρμογή σε διάφορες περιπτώσεις, όπως παραδείγματος χάρη ο φόρος επί ορισμένων δαπανών διαφήμισης.

(101) Πράγματι, οι απαλλαγείσες από την πληρωμή του φόρου επιχειρήσεις είναι κατά κύριο λόγο τα μικρά κρεοπωλεία και αλλαντοποιεία (βιοτεχνίες) από τα οποία η είσπραξη του φόρου θα συνεπαγόταν ιδιαίτερα υψηλό κόστος.

(102) Επιπλέον, οι γαλλικές αρχές επισημαίνουν ότι ακόμη και αν γινόταν δεκτό το επιχείρημα της Επιτροπής σύμφωνα με το οποίο, με την επιλογή αυτή είναι δυνατόν να επηρεάζονται οι ενδοκοινοτικές συναλλαγές, οι συνέπειες της εν λόγω επιλογής θα είναι ιδιαίτερα περιορισμένες στο μέτρο που:

— οι μεγάλοι λιανοπωλητές προμηθεύονται κατά κύριο λόγο στη γαλλική αγορά. Οι εισαγωγές κρεάτων από τα άλλα κράτη μέλη ανέρχονται στο 16 % περίπου του συνόλου των κρεάτων που καταναλώνονται στη Γαλλία και προορίζονται κυρίως για την κατ' οίκον εστίαση. Οι ποσότητες κρεάτων με προέλευση τα άλλα κράτη μέλη, τις οποίες εμπορεύονται οι υπεραγορές, δεν είναι σημαντικές·

— οι ειδικευμένοι κρεοπώλες δεν πωλούν αποκλειστικά κρέατα περιφερειακής ή εθνικής προέλευσης. Αντίθετα, η μεγάλη πλειονότητα των προμηθειών ορισμένων κρεοπωλείων είναι προέλευσης εξωτερικού.

4. *ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΌΤΗΣΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΉΜΑΤΟΣ*

(103) Οι γαλλικές αρχές εξηγούν ότι η Επιτροπή κρίνει ότι η ΔΥΔΖΚ ενδεχομένως χρηματοδοτείται βάσει φόρου μη συμβιβάσιμου με το άρθρο 90 της συνθήκης, το οποίο απαγορεύει τις εσωτερικές φορολογήσεις που εισάγουν διακρίσεις. Υπενθυμίζουν ιδίως τη διαδικασία για παράβαση υποχρέωσης που κινήθηκε το 1998.

(104) Ως προς το σημείο αυτό, οι γαλλικές αρχές παρέπεμψαν την Επιτροπή στα επιχειρήματα που αναπτύσσουν στο απαντητικό σημείωμά τους προς την Επιτροπή, της 18ης Σεπτεμβρίου 1998, σχετικά με την προειδοποιητική επιστολή της 29ης Ιουλίου 1998. Στο σημείωμα αυτό, οι γαλλικές αρχές κατέληγαν στο συμπέρασμα ότι ο φόρος για τη διάθεση των ζωικών καταλοίπων δεν πληροί κανένα από τα κριτήρια που απαιτούνται ώστε να χαρακτηρισθεί ως δασμός ή ως φόρος ισοδύναμος προς δασμό, ή ακόμη και ότι συνιστά διακριτική φορολόγηση κατά την έννοια της συνθήκης. Εφιστούν ωστόσο την προσοχή της Επιτροπής στο γεγονός ότι, για λόγους συμβιβαστικούς, ο εν λόγω φόρος καταλογίζεται στον γενικό προϋπολογισμό του κράτους, από την 1η Ιανουαρίου 2001 (άρθρο 35 του διορθωτικού προϋπολογισμού για το 2000).

(105) Όσον αφορά τους ισχυρισμούς, σύμφωνα με τους οποίους δεν υπάρχει πραγματική αποσύνδεση μεταξύ του προϊόντος του φόρου και του καταλογισμού του από την 1η Ιανουαρίου 2001, οι γαλλικές αρχές είναι της γνώμης ότι οι ισχυρισμοί αυτοί δεν πρέπει να θεωρηθούν βάσιμοι. Ο φόρος αυτός, όπως ακριβώς και άλλοι συγκρίσιμοι πόροι, καταλογίζεται στον γενικό προϋπολογισμό του κράτους, χωρίς καταχώρισή του σε συγκεκριμένο κεφάλαιο του επιφορτισμένου με τα γεωργικά θέματα υπουργείου. Δεδομένου ότι το υπουργείο αυτό είναι επιφορτισμένο με την εκτέλεση της ΔΥΔΖΚ, είναι πάντως απαραίτητο να διαθέτει πιστώσεις ώστε να εξασφαλίζει την εκπλήρωση του καθήκοντος αυτού. Οι γαλλικές αρχές διασφαλίζουν το γεγονός ότι οι πιστώσεις αυτές δεν προέρχονται σε καμία περίπτωση από το προϊόν φόρου από άλλη πηγή.

(106) Οι γαλλικές αρχές υπενθυμίζουν ότι ο νόμος αριθ. 96-1139 της 26ης Δεκεμβρίου 1996 έχει ως αντικείμενο τη νομοθετική ρύθμιση της συλλογής και διάθεσης των πτωμάτων ζώων και των αποβλήτων σφαγείων ακατάλληλων για κατανάλωση από ανθρώπους. Προς το σκοπό αυτό, ιδρύεται με το νόμο αυτό η ΔΥΚΖΚ και ορίζονται οι λεπτομέρειες χρηματοδότησής της βάσει μιας νέας φορολογίας. Κατά τούτο, ο νόμος αριθ. 96-1139 τροποποιεί τόσο τον Αγροτικό Κώδικα όσο και το γενικό φορολογικό κώδικα. Η διάταξη που παρεμβλήθηκε στο Γενικό Φορολογικό Κώδικα, με το άρθρο 1 του νόμου αριθ. 96-1139, θα μπορούσε με τον ίδιο δόκιμο τρόπο να είχε ενσωματωθεί στο νόμο προϋπολογισμού του έτους 1997. Ωστόσο, για λόγους τόσο διαδικαστικούς όσο και παραλληλισμού μεταξύ των νέων δημοσίων δαπανών και των αναγκαίων εσόδων, καθώς και λόγω του συναφούς χαρακτήρα των επιδιωκόμενων στόχων, δεδομένου ότι το προϊόν του φόρου προοριζόταν τότε για την τροφοδότηση ενός ταμείου χρηματοδότησης της ΔΥΔΖΚ, προβλέφθηκε από το νόμο αριθ. 96-1139 η παρεμβολή του άρθρου 302α) ZD στο Γενικό Φορολογικό Κώδικα.

(107) Οι γαλλικές αρχές υπενθυμίζουν ότι ο φόρος που θεσπίζεται με το άρθρο 302α) ZD του Γενικού Φορολογικού Κώδικα είναι φόρος επί των πράξεων αγοράς κρέατος. Παρόλο που κοινώς αποκαλείται «taxe d'équarrissage» (φόρος διάθεσης ζωικών καταλοίπων) εξαιτίας του αρχικού στόχου του, ο φόρος αυτός δεν έφερε ποτέ αυτόν τον τίτλο. Η παράγραφος Β του άρθρου 1 του νόμου αριθ. 96-1139 προέβλεπε ότι το προϊόν του φόρου του εισπραττόμενου βάσει του άρθρου 302α) ZD του Γενικού Φορολογικού Κώδικα διατίθεται σε ένα Ταμείο σκοπός του οποίου είναι να χρηματοδοτεί τη συλλογή και εξάλειψη των πτωμάτων ζώων και των αποβλήτων σφαγείων που είναι ακατάλληλα προς βρώση.

(108) Ο διορθωτικός προϋπολογισμός του 2000 έθεσε τέρμα στην τροφοδότηση του Ταμείου με το φόρο επί των αγορών κρέατος μετά την 31η Δεκεμβρίου 2000. Έτσι, ο φόρος επί των αγορών κρέατος, ο οποίος εμφανίζεται ως τέτοιος στα φορολογικά έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού από την 1η Ιανουαρίου 2001, δεν διατίθεται πλέον προς εξυπηρέτηση συγκεκριμένης δαπάνης, αλλά καταλογίζεται στο γενικό κρατικό προϋπολογισμό. Το Ταμείο που ιδρύθηκε με το νόμο αριθ. 96-1139 δεν χρηματοδοτείται πλέον. Εκκαθαρίστηκε, και οι σχετικές με τη ΔΥΔΖΚ δαπάνες εγγράφονται απευθείας στον προϋπολογισμό του επιφορτισμένου με τη γεωργία υπουργείου, όπως και κάθε άλλη δαπάνη για την οποία είναι αρμόδιο. Ο διορθωτικός προϋπολογισμός για το 2000 αποτελεί διορθωτικό νόμο, του οποίου το αντικείμενο δεν είναι να τροποποιήσει τον τίτλο του νόμου αριθ. 96-1139 της 26ης Δεκεμβρίου 1996, στόχος του οποίου παραμένει η καθιέρωση της ΔΥΔΖΚ, αλλά να τροποποιήσει το γενικό φορολογικό κώδικα και τον τρόπο χρηματοδότησης της εν λόγω δημόσιας υπηρεσίας με τη δημιουργία ενός ειδικού κεφαλαίου στον προϋπολογισμό.

(109) Όσον αφορά στην εξέλιξη του ποσού του φόρου μετά το έτος 2000, οι γαλλικές αρχές αναφέρουν ότι προχώρησαν σε τροποποιήσεις των συντελεστών και της βάσης του φόρου επί των αγορών κρέατος την 1η Ιανουαρίου 2001, κατά το χρόνο της ένταξής του στο γενικό κρατικό προϋπολογισμό. Μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2004 δεν υπήρξαν άλλες τροποποιήσεις. Οι αυξήσεις που προβλέφθηκαν με τον διορθωτικό προϋπολογισμό του 2000 είχαν ως αντικείμενο, συμπληρωματικά με άλλα μέτρα φορολογικού και δημοσιονομικού χαρακτήρα, την προσαρμογή των δαπανών και των πόρων του Δημοσίου.

(110) Είναι αλήθεια, σύμφωνα με τις γαλλικές αρχές, ότι η χρηματοδότηση της ΔΥΔΖΚ από το επιφορτισμένο με τη γεωργία υπουργείο συνιστούσε νέα σημαντική δαπάνη η οποία επιβάρυνε τη συνακόλουθη επανισορρόπηση των δημόσιων πόρων. Από την ημερομηνία πάντως εκείνη, δεν υπάρχει κανένα μέτρο αναπροσαρμογής των συντελεστών του φόρου με βάση τις ανάγκες χρηματοδότησης της ΔΥΔΖΚ. Εξάλλου, οι γαλλικές αρχές διευκρινίζουν ότι οι τροποποιήσεις των συντελεστών και της φορολογικής βάσης είχαν ως απόρροια προϊόν φόρου το οποίο, ήδη από το 2001, ήταν καταφανώς ανώτερο από την εξέλιξη των δαπανών της ΔΥΔΖΚ για λόγους ευρύτερους, αναφερόμενους στη δημοσιονομική ισορροπία (βλέπε πίνακα 1).

(111) Οι γαλλικές αρχές διευκρίνισαν ότι τα διατιθέμενα για τη ΔΥΔΖΚ ποσά δεν χρησιμοποιήθηκαν για σκοπούς άλλους πέραν της χρηματοδότησης της υπηρεσίας αυτής. Από το 1997 έως το 2000, το Ταμείο που διαχειριζόταν η CNASEA χρησιμοποιήθηκε αποκλειστικά για τη συλλογή, επεξεργασία και καύση των προϊόντων υψηλού κινδύνου που εντάσσονται στο πλαίσιο παροχής της ΔΥΔΖΚ. Δεν θα μπορούσε να είχε χρησιμοποιηθεί για άλλους σκοπούς, δεδομένου ότι, σύμφωνα με τις γαλλικές αρχές, την περίοδο εκείνη, γινόταν αξιοποίηση των λοιπών παραπροϊόντων της διαδικασίας αυτής.

(112) Εξάλλου, το προϊόν του φόρου είναι αισθητά κατώτερο από το κόστος παροχής της ΔΥΔΖΚ κατά το διάστημα αυτό. Μετά την 1η Ιανουαρίου 2001, τα ποσά τα αναγκαία για τη λειτουργία της ΔΥΔΖΚ ψηφίστηκαν ετησίως από τη Βουλή υπέρ του Υπουργείου Γεωργίας που είναι επιφορτισμένο με τη χρηματοδότηση και τη θέση σε λειτουργία της ΔΥΔΖΚ. Τα ποσά αυτά προσδιορίζονταν σε συνάρτηση αποκλειστικά με τις προβλεπόμενες βάσει της ΔΥΔΖΚ δαπάνες, και ασχέτως του ποσού του πιθανολογούμενου προϊόντος του φόρου.

(113) Οι γαλλικές αρχές υπενθυμίζουν τέλος, ότι το προϊόν του φόρου τροφοδότησε ένα ειδικό ταμείο προοριζόμενο για τη χρηματοδότηση της ΔΥΔΖΚ μόνο κατά το διάστημα 1997 έως 2000. Συνεπώς, κατά το διάστημα αυτό, το επιφορτισμένο με τη γεωργία υπουργείο δεν διέθεσε πιστώσεις για την κάλυψη των δαπανών της ΔΥΔΖΚ. Το κεφάλαιο 44-71 του προϋπολογισμού δημιουργήθηκε το 2001. Από το 1997 μέχρι το 2000, το Ταμείο που τροφοδοτήθηκε από το φόρο επί των αγορών κρέατος δεν παρουσίασε πλεονάσματα.

(114) Σύμφωνα με τις γαλλικές αρχές, μετά την 1η Ιανουαρίου 2001, δεν μπορεί να καταδειχθεί κανένας συσχετισμός μεταξύ της εισπράξεως του φόρου και των πιστώσεων που διατίθενται από το επιφορτισμένο με την γεωργία υπουργείο, οι οποίες προέρχονται από το σύνολο των πόρων του κρατικού προϋπολογισμού.

(115) Ο πίνακας 1, που κοινοποίησαν οι γαλλικές αρχές, εμφανίζει τα έσοδα από το φόρο και τις δαπάνες παροχής της ΔΥΔΖΚ. Από αυτόν, αποδεικνύεται ότι το σύνολο των εσόδων του φόρου ΔΖΚ ανήλθε, μεταξύ 1997 και 2002, σε 1 337 676 215 ευρώ, ενώ οι πληρωμές για τη ΔΥΔΖΚ ανήλθαν συνολικά σε 828 552 389 ευρώ.

Πίνακας 1

(σε ευρώ)

	Έσοδα του φόρου εγγραφέντα στο Δημόσιο Ταμείο	Δαπάνες της ΔΥΔΖΚ	Έσοδα του φόρου καταχωρηθέντα στο Δημόσιο Ταμείο	Δημοσιονομικά ποσά καταβληθέντα στο CNASEA	Δαπάνες της ΔΥΔΖΚ
1997	83 702 949	63 577 613			
1998	111 557 213	101 235 325			
1999	98 223 855	104 428 265			
2000	93 868 217	147 839 108			
Μερικό σύνολο 1	387 352 234	417 080 311			
2001			423 083 271	185 684 975	181 777 656
2002			527 240 710	224 891 780	229 694 422
Μερικό σύνολο 2			950 323 981	410 576 755	411 472 078

5. *ΣΧΌΛΙΑ ΣΧΕΤΙΚΆ ΜΕ ΤΙΣ ΠΑΡΑΤΗΡΉΣΕΙΣ ΤΩΝ ΤΡΊΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΈΝΩΝ*

(116) Με επιστολή της 9ης Απριλίου 2003, οι γαλλικές αρχές απήντησαν στις παρατηρήσεις που υπέβαλαν τρίτοι ενδιαφερόμενοι. Οι παρατηρήσεις αυτές προξένησαν τον παρακάτω εκ μέρους τους σχολιασμό.

(117) Όσον αφορά τις παρατηρήσεις, σύμφωνα με τις οποίες η ΔΥΔΖΚ δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 86 παράγραφος 2 της συνθήκης, οι γαλλικές αρχές εκτιμούν ότι οι επιφορτισμένες με τη ΔΥΔΖΚ επιχειρήσεις πρέπει να θεωρούνται ως επιχειρήσεις επιφορτισμένες με την παροχή υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος, για λόγους ιδίως προστασίας της δημόσιας υγείας.

(118) Όσον αφορά τις παρατηρήσεις της FCD, οι γαλλικές αρχές θέλησαν να διευκρινίσουν ότι η ΔΥΔΖΚ προβαίνει στην αποκομιδή και στην καταστροφή των προϊόντων υψηλού κινδύνου ανεξάρτητα από την προέλευσή τους, και ότι επομένως δεν υφίσταται διαφορά χειρισμού ανάλογα με τους χρήστες της ΔΥΔΖΚ.

(119) Σχετικά με την υποτιθέμενη υπεραντιστάθμιση κατά την πληρωμή της παρεχόμενης δημόσιας υπηρεσίας ΔΖΚ οι γαλλικές αρχές θεωρούν ότι δεν είναι δυνατόν να υπάρχει υπεραντιστάθμιση στα πλαίσια της αμοιβής των επιχειρήσεων ΔΖΚ, στο μέτρο που η υπηρεσία αυτή αμείβεται στο πλαίσιο είτε των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων, είτε επιτάξεων που οδηγούν σε αποζημιώσεις αντιστάθμισης της υλικής, άμεσης και βεβαίας απώλειας που απορρέει από την υποχρέωση την επιβαλλόμενη στον οικείο φορέα.

(120) Οι γαλλικές αρχές εξηγούν ότι, αντίθετα προς τα αναφερόμενα από την FCD, τα ποσά που διατίθενται για την ΔΥΔΖΚ δεν χρηματοδοτούν άλλες δραστηριότητες, οι οποίες δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νόμου. Συνεπώς, η ΔΥΔΖΚ είναι διακριτή από το μηχανισμό που τίθεται σε εφαρμογή για την εξάλειψη των αλεύρων μετά από την απαγόρευση χρησιμοποίησής τους στη διατροφή των ζώων.

(121) Οι γαλλικές αρχές εξηγούν ότι η επέκταση των αποστολών της δημόσιας υπηρεσίας ώστε να συμπεριλαμβάνουν όλα τα υλικά ειδικού κινδύνου (ΥΕΚ), στην οποία αναφέρεται η FCD, συνιστά απλώς τη θέση σε εφαρμογή των διατάξεων του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1774/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Οκτωβρίου 2002, για τον καθορισμό υγειονομικών κανόνων σχετικά με τα ζωικά υποπροϊόντα που δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο [1]. Πριν την έναρξη ισχύος του εν λόγω κανονισμού, οι σπονδυλικές στήλες των βοοειδών ηλικίας άνω των 12 μηνών δεν κατατάσσοντο ως ΥΕΚ. Όλα τα ΥΕΚ που δεν μνημονεύονταν στον γαλλικό νόμο με τον χαρακτηρισμό αυτό κατατάσσονταν, σύμφωνα με τις γαλλικές αρχές στην κατηγορία των κατασχέσεων στα σφαγεία. Η ένταξη αυτών των σπονδυλικών στηλών στον κατάλογο των ΥΕΚ, παρά το γεγονός ότι η αφαίρεσή τους δεν γίνεται στο σφαγείο αλλά στο κρεοπωλείο, είναι αυτό που οδήγησε τις γαλλικές αρχές να αναγράψουν ρητά τα ΥΕΚ στο κείμενο του νόμου. Με τον τρόπο αυτό, η νομοθετική τροποποίηση δεν αποτελούσε παρά εφαρμογή της αρχής της ισότητας μεταχείρισης, βάσει της οποίας κάθε κάτοχος ΥΕΚ είχε τη δυνατότητα να επωφεληθεί, υπό τους ίδιους όρους, της ΔΥΔΖΚ.

(122) Αναφορικά με τις παρατηρήσεις της ισπανικής κυβέρνησης, οι γαλλικές αρχές υπέβαλαν αριθμητικά στοιχεία με τα οποία αποδεικνύεται ότι οι ισπανικές εξαγωγές νωπών και κατεψυγμένων κρεάτων, με προορισμό τόσο τα λοιπά κράτη μέλη όσο και τις τρίτες χώρες, αυξήθηκαν από το 1995, σε αντίθεση προς τις εξαγωγές γαλλικών κρεάτων. Υπό τις συνθήκες αυτές, οι γαλλικές αρχές θεωρούν ότι οι ισπανικές αρχές δεν μπορούν να επικαλεστούν την επίδραση της δωρεάν παροχής στη Γαλλία της ΔΥΔΖΚ για να δικαιολογήσουν μια δυσμενή εξέλιξη του εμπορίου κρεάτων, ενώ παράλληλα δεν καταθέτουν καμία απόδειξη, με αριθμητικά στοιχεία, προς επίρρωση της θέσης τους αυτής.

V. **ΑΞΙΟΛΌΓΗΣΗ**

1. *ΤΟ ΆΡΘΡΟ 87 ΠΑΡΆΓΡΑΦΟΣ 1 ΤΗΣ ΣΥΝΘΉΚΗΣ*

(123) Σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 1 της συνθήκης, ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη μέλη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό δια της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν η εν λόγω συνθήκη ορίζει άλλως.

(124) Τα άρθρα 87 έως 89 της συνθήκης εφαρμόζονται στον τομέα του χοιρείου κρέατος δυνάμει του άρθρου 21 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2759/95 του Συμβουλίου, της 29ης Οκτωβρίου 1975 περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα του χοιρείου κρέατος [2]. Εφαρμόζονται στον τομέα του βοείου κρέατος δυνάμει του άρθρου 40 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1254/1999 του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1999, περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα του βοείου κρέατος [3]. Πριν την έκδοση του κανονισμού αυτού, εφαρμόζονταν στον ίδιο τομέα δυνάμει του άρθρου 24 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 805/68 του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 1968, περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα του βοείου κρέατος [4]. Εφαρμόζονται στον τομέα του κρέατος πουλερικών δυνάμει του άρθρου 19 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2777/75 του Συμβουλίου, της 29ης Οκτωβρίου 1975, περί κοινής οργανώσεως των αγορών στον τομέα του κρέατος πουλερικών [5].

1.1. ΎΠΑΡΞΗ ΕΠΙΛΕΚΤΙΚΟΎ ΠΛΕΟΝΕΚΤΉΜΑΤΟΣ, ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΎΜΕΝΟΥ ΜΕ ΚΡΑΤΙΚΟΎΣ ΠΌΡΟΥΣ

(125) Το ΔΕΚ χρειάστηκε ήδη να αποφανθεί σχετικά με τη γαλλική δημόσια υπηρεσία διάθεσης ζωικών καταλοίπων στο πλαίσιο της υπόθεσης GEMO. Όπως διευκρίνισε το Δικαστήριο στην υπόθεση αυτή, το άρθρο 87 παράγραφος 1 της συνθήκης επιβάλλει να προσδιοριστεί κατά πόσον, στο πλαίσιο ενός δεδομένου νομικού καθεστώτος, ένα κρατικό μέτρο είναι φύσεως τέτοιας που να ευνοούνται «ορισμένες επιχειρήσεις ή ορισμένοι κλάδοι παραγωγής» έναντι άλλων. Εάν ναι, το μέτρο αυτό πληροί τον όρο του επιλεκτικού χαρακτήρα, όρου που αποτελεί συστατικό στοιχείο της προβλεπόμενης από την εν λόγω διάταξη έννοιας της κρατικής ενίσχυσης.

(126) Επιπλέον, σύμφωνα με το Δικαστήριο, θεωρούνται ως ενισχύσεις οι παρεμβάσεις οι οποίες, ανεξαρτήτως της μορφής τους, δύνανται να ευνοούν άμεσα ή έμμεσα ορισμένες επιχειρήσεις ή οι οποίες πρέπει να θεωρούνται ότι αποτελούν οικονομικό πλεονέκτημα το οποίο η δικαιούχος επιχείρηση δεν θα είχε επιτύχει υπό τις κανονικές συνθήκες της αγοράς [6].

(127) Επίσης, σύμφωνα πάντοτε με τη νομολογία του Δικαστηρίου, θεωρούνται ως ενισχύσεις οι παρεμβάσεις διαφόρων μορφών, οι οποίες ελαφρύνουν τις επιβαρύνσεις που κανονικά βαρύνουν τον προϋπολογισμό μιας επιχείρησης και οι οποίες, ως εκ τούτου, χωρίς να αποτελούν επιδοτήσεις υπό την αυστηρή έννοια της λέξης, είναι της ίδιας φύσεως με αυτές ή έχουν τα ίδια αποτελέσματα [7].

---

[1] ΕΕ L 273 της 10.10.2002, σ. 1· κανονισμός, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 668/2004 της Επιτροπής (ΕΕ L 112 της 19.4.2004, σ. 1).

[2] ΕΕ L 282 της 1.11.1975, σ. 1· κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1365/2000 (ΕΕ L 156 της 29.6.2000, σ. 5).

[3] ΕΕ L 160 της 26.6.1999, σ. 21· κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1899/2004 της Επιτροπής (ΕΕ L 328 της 30.10.2004, σ. 67).

[4] ΕΕ L 148 της 28.6.1968, σ. 24· κανονισμός που καταργήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1254/1999.

[5] ΕΕ L 282 της 1.11.1975, σ. 77· κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 806/2003 (ΕΕ L 122 της 16.5.2003, σ. 1).

[6] Απόφαση του Δικαστηρίου της 24ης Ιουλίου 2003, υπόθεση C-280/00, Altmark, Συλλογή σ. I-07747 και απόφαση του Δικαστηρίου της 22ας Νοεμβρίου 2003 στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-34/01 και C-38/01, Enirisorse, που δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στη Συλλογή.

[7] Απόφαση του Δικαστηρίου της 22ας Μαΐου 2003, υπόθεση C-355/00, Freskot, Συλλογή σ. I-5263.

(128) Ο συγκεκριμένος μηχανισμός χρηματοδοτείται από ένα φόρο υπέρ τρίτων που θεσπίστηκε από τις δημόσιες αρχές και, εξαιτίας αυτού, την ευθύνη για το οικείο καθεστώς φέρει το κράτος, όπως άλλωστε διευκρινίζει το Δικαστήριο στην απόφαση GEMO.

(129) Όσον αφορά την ύπαρξη, αλλά και τη φύση της ενισχύσεως, αυτή πρέπει να προσδιοριστεί στο επίπεδο των πιθανών δικαιούχων του μηχανισμού για τη διάθεση των ζωικών αποβλήτων και στο επίπεδο της χρηματοδότησής του. Όταν κίνησε τη διαδικασία εξέτασης, η Επιτροπή είχε προσδιορίσει τις παρακάτω κυριότερες κατηγορίες πιθανών δικαιούχων της παρεχόμενης υπηρεσίας ΔΖΚ:

— τις επιχειρήσεις ΔΖΚ·

— τους κτηνοτρόφους και τα σφαγεία·

— τους κατόχους ζωικών αλεύρων·

— τις επιχειρήσεις λιανικής πώλησης κρεάτων, των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών είναι κατώτερος των 2,5 εκατ. FRF (5 εκατ. FRF από το 2001).

Κατά τη διαδικασία εξέτασης, και με βάση τις υποβληθείσες στην Επιτροπή πληροφορίες, κατέστη δυνατός ο προσδιορισμός μιας νέας κατηγορίας δικαιούχων:

— κρεοπώλες και μονάδες τεμαχισμού που κατέχουν ΥΕΚ.

1.1.1. ***Ενίσχυση στις επιχειρήσεις ΔΖΚ***

(130) Η Επιτροπή θεώρησε, στο στάδιο κινήσεως της διαδικασίας εξέτασης, ότι θα έπρεπε καταρχάς να προσδιοριστεί κατά πόσον οι πραγματοποιηθείσες από το δημόσιο πληρωμές στις επιχειρήσεις ΔΖΚ μπορούσαν να θεωρηθούν ως ανταμοιβή μιας δραστηριότητας δυνάμενης να χαρακτηρισθεί ως παροχή δημόσιας υπηρεσίας. Στη συνέχεια, θα έπρεπε να προσδιοριστεί κατά πόσον οι πληρωμές αυτές υπερέβησαν τα στοιχεία κόστους που βάρυναν τις εν λόγω επιχειρήσεις για την πραγματοποίηση των δραστηριοτήτων αυτών.

(131) Οι επιχειρήσεις ΔΖΚ πραγματοποιούν, σύμφωνα με το γαλλικό νόμο, μια αποστολή παροχής δημόσιας υπηρεσίας που είναι θεσμοθετημένη και αναφέρεται στη συλλογή και εξάλειψη των πτωμάτων ζώων καθώς και την εξάλειψη των κατασχομένων στα σφαγεία κρεάτων και εντοσθίων που χαρακτηρίζονται ακατάλληλα για κατανάλωση από ανθρώπους και ζώα.

(132) Το ΔΕΚ υπενθύμισε πράγματι, στην υπόθεση GEMO, ότι σύμφωνα με το άρθρο 264-1 του Αγροτικού Κώδικα, η παροχή της δημόσιας υπηρεσίας ΔΖΚ ανατίθεται στις αναδόχους επιχειρήσεις των δημοσίων συμβάσεων που συνάπτονται με τους προϊστάμενους κάθε διοικητικού διαμερίσματος.

(133) Το γεγονός ότι η ΔΥΔΖΚ χρηματοδοτείται από τα έσοδα ενός φόρου υπέρ τρίτων ο οποίος βαρύνει τους πωλητές κρεάτων, σημαίνει ότι οι επιχειρήσεις παροχής της υπηρεσίας αυτής λαμβάνουν χρήματα του δημοσίου προς κάλυψη των δαπανών που απορρέουν από την παροχή της εν λόγω υπηρεσίας.

(134) Η δραστηριότητα ΔΖΚ αποτελεί εξάλλου μια οικονομική δραστηριότητα. Στη Γαλλία, στον οικείο τομέα δεσπόζουν δύο μεγάλες επιχειρήσεις, οι οποίες μοιράζονται ποσοστό μεταξύ 80 % και 90 % της αγοράς, και πραγματοποιούν κύκλο εργασιών, σε μια τουλάχιστον περίπτωση, ανώτερο των 152 εκατ. ευρώ [1].

(135) Από την απόφαση του ΔΕΚ, της 24ης Ιουλίου 2003 στην υπόθεση Altmark [2], προκύπτει ότι δημόσιες επιδοτήσεις που αποσκοπούν να παράσχουν τη δυνατότητα εκμεταλλεύσεως δημοσίων υπηρεσιών δεν εμπίπτουν στην εφαρμογή του άρθρου 87 της συνθήκης στο μέτρο που πρέπει να θεωρηθούν ως αντιστάθμιση αποτελούσα την αντιπαροχή έναντι παροχών εκ μέρους των δικαιούχων επιχειρήσεων προς εκπλήρωση υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας. Εντούτοις, το Δικαστήριο προβλέπει ότι πρέπει να πληρούνται όλες οι παρακάτω προϋποθέσεις:

α) πρώτον, η δικαιούχος επιχείρηση πρέπει να είναι πράγματι επιφορτισμένη με την εκπλήρωση υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας, οι δε υποχρεώσεις αυτές πρέπει να είναι σαφώς καθορισμένες·

β) δεύτερον, οι παράμετροι βάσει των οποίων υπολογίζεται η αντιστάθμιση πρέπει να έχουν προσδιοριστεί προηγουμένως αντικειμενικά και με διαφάνεια·

γ) η αντιστάθμιση δεν υπερβαίνει το μέτρο του αναγκαίου για την κάλυψη του συνόλου ή μέρους των δαπανών που πραγματοποιούνται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας, λαμβανομένων υπόψη των σχετικών εσόδων και ενός ευλόγου κέρδους για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων αυτών·

δ) τέταρτον, όταν η επιλογή της επιχειρήσεως στην οποία πρόκειται να ανατεθεί η εκπλήρωση υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας δεν πραγματοποιείται στο πλαίσιο διαδικασίας συνάψεως δημοσίας συμβάσεως, το επίπεδο της απαραίτητης αντισταθμίσεως πρέπει να έχει προσδιοριστεί βάσει αναλήψεως των δαπανών στις οποίες θα προέβαινε μια μέση επιχείρηση, με χρηστή διαχείριση και κατάλληλα εξοπλισμένη προκειμένου να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις αυτές, λαμβάνοντας υπόψη τα σχετικά έσοδα και ένα εύλογο κέρδος από την εκπλήρωση των υποχρεώσεων αυτών.

[1] Στοιχεία αντληθέντα από την έκθεση αριθ. 131 της Γαλλικής Γερουσίας, τακτική σύνοδος 1996-1997, συνταχθείσα από τον κ. Roger Rigaudière.

[2] Προαναφερόμενη υπόθεση C-280/00.

(136) Αναφορικά με τις προϋποθέσεις αυτές της νομολογίας Altmark, η Επιτροπή διατυπώνει τις παρατηρήσεις που ακολουθούν στις αιτιολογικές σκέψεις 137 έως 153.

(137) Όσον αφορά την πρώτη προϋπόθεση, η ΔΥΔΖΚ θεσπίστηκε με νομοθετική διάταξη, ήτοι το νόμο αριθ. 96-1139 της 26ης Δεκεμβρίου 1996, που κωδικοποιήθηκε στα άρθρα L 226-1 έως L 226-10 του Αγροτικού Κώδικα. Το άρθρο L 226-1 του Αγροτικού Κώδικα προβλέπει ότι:

«η συλλογή και εξάλειψη των πτωμάτων ζώων και αντίστοιχα των κρεάτων, εντοσθίων και ζωικών υποπροϊόντων που κατάσχονται στα σφαγεία και χαρακτηρίζονται ακατάλληλα προς κατανάλωση από ανθρώπους και ζώα, καθώς και των υλικών που παρουσιάζουν ειδικό κίνδυνο σε σχέση με τις υποξείες μεταδοτικές σπογγώδεις εγκεφαλοπάθειες, των ονομαζόμενων υλικών ειδικού κινδύνου, και των οποίων ο πίνακας δημοσιεύεται από τον επιφορτισμένο με τη γεωργία υπουργό, συνιστούν αποστολή παροχής δημόσιας υπηρεσίας, υπαγόμενη στην αρμοδιότητα του κράτους.».

(138) Η Επιτροπή, βασιζόμενη στις πληροφορίες που διαθέτει, θεωρεί ότι πληρούται η πρώτη προϋπόθεση της νομολογίας Altmark.

(139) Όσον αφορά τη δεύτερη προϋπόθεση, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι παράμετροι βάσει των οποίων υπολογίζεται η αντιστάθμιση είχαν προσδιοριστεί προηγουμένως κατά τρόπο αντικειμενικό και διαφανή. Έτσι, το εκτελεστικό διάταγμα αριθ. 96-1229 της 27ης Δεκεμβρίου 1996 προβλέπει ότι η παρεχόμενη ΔΥΔΖΚ υπόκειται στις διαδικασίες συνάψεως δημοσίων συμβάσεων υπό συγκεκριμένους όρους.

(140) Σύμφωνα με τις γαλλικές αρχές, το άρθρο R 226-7 του αγροτικού κώδικα προβλέπει, ιδίως, ότι ο νομάρχης επιφορτίζεται, σε κάθε διοικητικό διαμέρισμα (νομό), με την εκτέλεση της ΔΥΔΖΚ και για το σκοπό αυτό συνάπτει τις απαραίτητες συμβάσεις σύμφωνα με τις καθοριζόμενες στον κώδικα δημοσίων συμβάσεων διαδικασίες. Κατά παρέκκλιση, όταν τούτο δικαιολογείται από λόγους τεχνικής ή οικονομικής φύσεως, η σχετική σύμβαση συνάπτεται σε εθνικό επίπεδο. Κατ' εφαρμογή του άρθρου R 226-10 του Αγροτικού Κώδικα, οι συμβάσεις αυτές περιλαμβάνουν, ειδικότερα, ένα τεύχος διοικητικών ρητρών που προσδιορίζουν τη φύση των παροχών που αποτελούν το αντικείμενο της συμβάσεως, τον τρόπο αμοιβής των εργασιών με τις οποίες επιφορτίζεται ο ανάδοχος, τις πληροφορίες εκείνες που παρέχουν τη δυνατότητα να εκτιμηθεί η ποιότητα και το κόστος της παρεχόμενης υπηρεσίας, οι λεπτομέρειες ενημέρωσης του κοινού για τους όρους διοργάνωσης και λειτουργίας της παρεχόμενης δημόσιας υπηρεσίας, καθώς και ένα τεύχος τεχνικών ρητών στο οποίο καθορίζονται οι τεχνικοί όροι συλλογής, μεταφοράς, μεταποίησης και, κατά περίπτωση, καταστροφής των πτωμάτων ζώων και των αποβλήτων σφαγείων, τηρουμένων των επιβεβλημένων υγειονομικών εγγυήσεων.

(141) Η διαδικασία σύναψης των δημοσίων συμβάσεων, οι οποίες στη συγκεκριμένη περίπτωση υπάγονται στο παράρτημα ΙΑ της οδηγίας 92/50/ΕΟΚ, είναι φύσεως τέτοιας που να εγγυάται, κατά συνέπεια, σύμφωνα με τις γαλλικές αρχές, την πλήρη διαφάνεια ως προς τον προσδιορισμό των αναγκών και τον καθορισμό των προσδοκώμενων παροχών. Επιπλέον, έχουν δημοσιευθεί στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* πάνω από 300 προσκλήσεις υποβολής προσφορών.

(142) Μόνον όταν οι προσκλήσεις υποβολής προσφορών απεδείχθησαν άκαρπες, όταν δηλαδή δεν είχε κατατεθεί καμία προσφορά ή καμία κατάλληλη προσφορά, έγιναν επιτάξεις, βάσει του γενικού κώδικα οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και σύμφωνα με το κανονιστικό διάταγμα αριθ. 59-63 της 6ης Ιανουαρίου 1959 και το εκτελεστικό διάταγμα αριθ. 62-367 της 26ης Μαρτίου 1962, που προβλέπουν ορισμένη αμοιβή, υπό τη μορφή αποζημιώσεως, λαμβανομένων αποκλειστικά υπόψη όλων των δαπανών στις οποίες προέβη ο προσφέρων τις υπηρεσίες κατά τρόπο πραγματικό και αναγκαίο, χωρίς αποζημίωση της αποστέρησης από το κέρδος που θα μπορούσε να είχε αποκομίσει η επιταχθείσα επιχείρηση συνεχίζοντας απρόσκοπτα την επαγγελματική δραστηριότητά της.

(143) Οι γαλλικές αρχές διαβίβασαν στην Επιτροπή έναν πίνακα, με αναλυτικά στοιχεία ανά έτος και διοικητικό διαμέρισμα, με τον οποίο αποδεικνύεται ότι η πραγματοποίηση των εργασιών ΔΖΚ όντως απετέλεσε το αντικείμενο είτε δημοσίας συμβάσεως είτε διαδικασίας επίταξης.

(144) Βασιζόμενη στις πληροφορίες που διαθέτει, η Επιτροπή θεωρεί ότι πληρούται η δεύτερη προϋπόθεση της νομολογία Altmark.

(145) Όσον αφορά την τρίτη προϋπόθεση, αναφορικά με το επίπεδο της αντιστάθμισης, οι γαλλικές αρχές διαβεβαιώνουν ότι αυτή δεν υπερβαίνει το αναγκαίο μέτρο για την κάλυψη του συνόλου ή μέρους των δαπανών που πραγματοποιούνται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας. Η προσφυγή στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων σημαίνει τη δημιουργία συνθηκών ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων, πράγμα που ευνοεί την ανάδειξη της προσφορότερης για τις δημόσιες αρχές προτάσεως. Όταν, όπως προαναφέρεται, οι προσκλήσεις υποβολής προσφορών απεδείχθησαν άκαρπες, ακολουθήθηκε η οδός των επιτάξεων. Ο υπολογισμός της αντιστάθμισης έγινε επίσης στο επίπεδο το λιγότερο δαπανηρό, από το ίδιο το γεγονός της εφαρμογής της γαλλικής νομοθεσίας για τις επιτάξεις.

(146) Πράγματι, οι ισχύουσες στη Γαλλία κανονιστικές διατάξεις προβλέπουν ότι η αμοιβή των απαιτούμενων παροχών καταβάλλεται υπό τη μορφή αποζημιώσεων οι οποίες δεν οφείλουν να αντισταθμίζουν παρά μόνο την υλική, άμεση και βεβαία ζημία που η επίταξη προκάλεσε στη δικαιούχο επιχείρηση. Στις αποζημιώσεις αυτές λαμβάνονται αποκλειστικά υπόψη όλες οι δαπάνες στις οποίες υπεβλήθη κατά τρόπο αναγκαίο και πραγματικό ο παρέχων υπηρεσίες, οι αμοιβές εργασίας, οι αποσβέσεις και η αμοιβή κεφαλαίου, υπολογιζόμενες σε κανονικές βάσεις. Αντίθετα, δεν οφείλεται καμία αποζημίωση για διαφυγόν κέρδος, το οποίο θα μπορούσε να είχε αποκομίσει ο δικαιούχος αν διέθετε ελευθέρως το επιταγμένο αγαθό ή εφόσον συνέχιζε απρόσκοπτα την επαγγελματική του δραστηριότητα.

(147) Σχετικά με την τρίτη προϋπόθεση της νομολογίας Altmark, πρέπει να διατυπωθούν οι ακόλουθες σκέψεις. Κατά την κίνηση της διαδικασίας εξέτασης στην παρούσα υπόθεση, η Επιτροπή είχε ζητήσει από τις γαλλικές αρχές να της υποβάλουν όλες τις πληροφορίες τις σχετικές, ιδίως, με τα καταβληθέντα στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις ποσά καθώς και να της αποδείξουν ότι οι ενισχύσεις αυτές χρησιμοποιήθηκαν μόνο για τη χρηματοδότηση του επιπλέον κόστους των καθηκόντων που εκτελέστηκαν για τη διαχείριση μιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος, κατά την έννοια του άρθρου 86 παράγραφος 2 της συνθήκης. Επιπλέον, ζητήθηκε από τις αρχές αυτές να αποδείξουν ότι δεν υπήρξε καμία εκτροπή πόρων προς ενδεχόμενες ανταγωνιστικές δραστηριότητες των δικαιούχων επιχειρήσεων (διασταυρούμενες επιδοτήσεις).

(148) Η Επιτροπή σημειώνει ότι οι γαλλικές αρχές περιορίστηκαν να εξηγήσουν ότι το συνολικό ύψος των ποσών που καταβλήθηκαν στις επιχειρήσεις ΔΖΚ ανέρχεται σε 828 552 389 ευρώ για την περίοδο από 1997 έως 2002, και ότι αυτό αντιστοιχεί προς το πλήρες κόστος των δαπανών παροχής της δημόσιας υπηρεσίας ΔΖΚ. Η Επιτροπή οφείλει συνεπώς να αποφανθεί βασιζόμενη στις πληροφορίες αυτές και μόνον.

(149) Στη συγκεκριμένη περίπτωση, η απουσία ακριβέστερων πληροφοριών και αριθμητικών στοιχείων σχετικά με τις πληρωμές που έγιναν στις επιχειρήσεις ΔΖΚ κατά το διάστημα από το 1997 έως το 2002, βάσει των οποίων να αποδεικνύεται ότι οι πληρωμές αυτές δεν υπερέβησαν, σε καμία περίπτωση, το επιπλέον κόστος παροχής της δημόσιας υπηρεσίας ΔΖΚ, εμποδίζει την Επιτροπή να συμπεράνει με βεβαιότητα ότι πράγματι τηρήθηκε η τρίτη προϋπόθεση της νομολογίας Altmark. Εξάλλου η Επιτροπή, μη διαθέτοντας πιο συγκεκριμένες πληροφορίες, δεν ήταν σε θέση να προχωρήσει σε εξέταση της ενδεχόμενης υπάρξεως διασταυρούμενων επιδοτήσεων στους κόλπους των εν λόγω επιχειρήσεων.

(150) Επίρρωση των αμφιβολιών αυτών συνιστά επίσης μια έκθεση του 1997, εκπονηθείσα από τη μόνιμη επιτροπή συντονισμού των επιθεωρήσεων (έκθεση COPERCI) αιτήσει του γάλλου υπουργού γεωργίας, σύμφωνα με την οποία «οι επιχειρήσεις ΔΖΚ δέχθηκαν επιδαψιλεύσεις κατά την είσπραξη του προϊόντος του φόρου που προορίζεται για την αμοιβή των παροχών τους», σύμφωνα με την οποία «υφίσταται δυνητικός κίνδυνος διπλής πληρωμής της παροχής υπηρεσιών καύσης εξαιτίας της πληρωμής των παροχών αυτών και όταν απουσιάζει η πραγματική υλοποίησή τους» και «η δραστηριότητα ΔΖΚ, η οποία ήταν διαρθρωτικά ζημιογόνος πριν την κρίση των "τρελών αγελάδων", έγινε και πάλι προσοδοφόρα».

(151) Η Επιτροπή θεωρεί συνεπώς ότι δεν είναι δυνατόν να βεβαιωθεί, όπως απαιτεί το Δικαστήριο, ότι η αντιστάθμιση δεν υπερβαίνει το μέτρο του αναγκαίου για την κάλυψη του συνόλου ή μέρους των δαπανών που πραγματοποιούνται για την εκπλήρωση υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας, λαμβανομένων υπόψη των σχετικών εσόδων και ενός ευλόγου κέρδους για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων αυτών.

(152) Είναι ωστόσο αληθές ότι ούτε οι ισχυρισμοί των καταγγελλόντων δεν στηρίζονταν σε συγκεκριμένα αριθμητικά στοιχεία όσον αφορά τις πληρωμές στις επιχειρήσεις ΔΖΚ και τις δαπάνες για τις ενέργειες τις συναφείς με την παροχή της δημόσιας υπηρεσίας ΔΖΚ, κατά τρόπο που να αποδεικνύεται κάποια υπεραντιστάθμιση προς όφελος των επιχειρήσεων αυτών. Επίσης, η αναντιστοιχία μεταξύ των εσόδων του φόρου και των δαπανών παροχής της ΔΥΔΖΚ δεν αποδεικνύει, αφ' εαυτής, κάποια έλλειψη ισορροπίας μεταξύ των διενεργηθεισών πληρωμών και του κόστους της ΔΖΚ.

(153) Υπό το φως των ανωτέρω σκέψεων και των πληροφοριών που υπέβαλαν οι γαλλικές αρχές, η Επιτροπή δεν είναι συνεπώς σε θέση να συμπεράνει ότι πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις που έχουν τεθεί βάσει της αποφάσεως *Altmark* και ότι άρα, οι πληρωμές που έγιναν υπέρ των επιχειρήσεων ΔΖΚ ήταν δυνατόν να μην εμπίπτουν στον ορισμό της κρατικής ενισχύσεως κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης.

(154) Ακόμη και αν η κυριότεροι δικαιούχοι των χρηματοδοτούμενων από τον φόρο μέτρων ήταν οι κάτοχοι γεωργικών εκμεταλλεύσεων και τα σφαγεία (βλέπε σημείο 1.1.2), η Επιτροπή δεν δύναται να αποκλείσει ότι οι πληρωμές υπέρ των επιχειρήσεων ΔΖΚ δεν περιείχαν κανένα στοιχείο ενισχύσεως κατά την έννοια του άρθρου 87 της συνθήκης.

1.1.2. *Ενίσχυση για τους κτηνοτρόφους και τα σφαγεία*

(155) Το ΔΕΚ αποφάνθηκε, στην υπόθεση GEMO, ότι το γεγονός ότι η δραστηριότητα συλλογής και εξάλειψης των πτωμάτων ζώων και των αποβλήτων σφαγείων, από την οποία επωφελούνται οι κτηνοτρόφοι και τα σφαγεία, ασκείται από ιδιωτικές επιχειρήσεις, δεν δύναται να θέσει υπό αμφισβήτηση τον ενδεχόμενο χαρακτηρισμό της ως κρατικής ενισχύσεως, δεδομένου ότι οι δημόσιες αρχές είναι αυτές που δημιούργησαν το καθεστώς της εν λόγω δραστηριότητας. Το καθεστώς αυτό είναι αποδοτέο στο κράτος.

(156) Το Δικαστήριο συμπέρανε ότι το άρθρο 87 παράγραφος 1 της συνθήκης πρέπει να ερμηνεύεται κατά την έννοια ότι ένα σύστημα με το οποίο εξασφαλίζεται για τους κτηνοτρόφους και τα σφαγεία η δωρεάν συλλογή και αποκομιδή των αποβλήτων σφαγείων πρέπει να χαρακτηρίζεται ως κρατική ενίσχυση υπέρ των γεωργών και των σφαγείων.

(157) Στη συγκεκριμένη περίπτωση, δεν υφίστανται αμφιβολίες ως προς το γεγονός ότι τα υπέρ των κτηνοτρόφων και των επιχειρήσεων σφαγής μέτρα χρηματοδοτούνται με δημόσιους πόρους, ιδίως με δημοσιονομικές πιστώσεις ή/και με το προϊόν φορολογίας την οποία κατέστησαν υποχρεωτική οι δημόσιες αρχές.

1.1.3. *Οι κάτοχοι ζωικών αλεύρων*

(158) Στο μέτρο που τα ζωικά άλευρα, τα σχετικά με την παροχή της ΔΥΔΖΚ, είναι αυτά που προέρχονται από τη μεταποίηση των αποβλήτων της ΔΥΔΖΚ και όχι τα άλευρα των οποίων απαγορεύθηκε η εμπορία από το 2000, πρέπει να συμπεράνουμε ότι η καταστροφή των αλεύρων αυτών είναι απλώς ένα αναγκαίο στάδιο παροχής της ΔΥΔΖΚ και ότι η καταστροφή αυτού του άνευ οιασδήποτε εμπορικής αξίας υλικού αποτελεί ενέργεια συμπεριλαμβανόμενη στην παροχή της ΔΥΔΖΚ. Ως εκ τούτου, το υλικό αυτό πρέπει να εξεταστεί κατά τον ίδιο τρόπο, όπως οι «ενισχύσεις στους κτηνοτρόφους και στα σφαγεία» καθότι συνιστά ένα προχωρημένο στάδιο της καταστροφής των αποβλήτων που παράγουν. Πράγματι, οι δαπάνες τελικής καταστροφής των αποβλήτων αποτελούν μέρος του συνόλου του κόστους το οποίο βαρύνει τον παραγωγό των αποβλήτων αυτών, και το κράτος, αναλαμβάνοντας αντί αυτού το σχετικό βάρος, του παρέχει μια επιπλέον ενίσχυση.

(159) Οι γαλλικές αρχές διαβεβαίωσαν ότι η ΔΥΔΖΚ αναλαμβάνει απλώς την καύση των αλεύρων που προέρχονται από τη μεταποίηση των συλλεγόμενων στο πλαίσιο παροχής της υπηρεσίας αυτής προϊόντων. Δεν χρηματοδοτεί την καύση των προϊόντων που προκύπτουν από την απαγόρευση χρησιμοποίησης των αλεύρων για τη διατροφή των ζώων. Το ζήτημα αυτό αποτελεί, κατά τα άλλα, το αντικείμενο εξέτασης, από την Επιτροπή, στα πλαίσια ενός άλλου τώρα εξεταζόμενου μέτρου (αριθ. NN 44/2002). Για το λόγο αυτό, δεν συμπεριλαμβάνεται στην παρούσα απόφαση.

1.1.4. *Ενισχύσεις στα κρεοπωλεία και τις μονάδες τεμαχισμού που κατέχουν ΥΕΚ*

(160) Πρόκειται για ένα μέτρο που ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 2002, χρηματοδοτούμενο επίσης μέσω του φόρου ΔΖΚ, προς όφελος των κρεοπωλών, οι οποίοι ιδίως προβαίνουν οι ίδιοι στη διάθεση των οστών της σπονδυλικής στήλης που ευρίσκονται σε άμεση επαφή με το νωτιαίο μυελό των βοοειδών ηλικίας άνω των 12 μηνών.

(161) Οι γαλλικές αρχές εξήγησαν ότι, πριν το 2002, οι σπονδυλικές στήλες των βοοειδών ηλικίας άνω των 12 μηνών δεν κατατάσσονταν μεταξύ των ΥΕΚ. Η ένταξη αυτών των σπονδυλικών στηλών στον κατάλογο των ΥΕΚ, παρόλο που δεν αφαιρούνται στα σφαγεία αλλά στο κρεοπωλείο, οδήγησε, ως φαίνεται, τις γαλλικές αρχές να συμπεριλάβουν ρητά στο νόμο τα ΥΕΚ χαρακτηρίζοντάς τα ως απόβλητα που τυγχάνουν παροχής της ΔΥΔΖΚ. Η γνώμη των γαλλικών αρχών είναι ότι όλα τα ΥΕΚ που δεν αναφέρονταν στο γαλλικό νόμο ως τέτοια, ενέπιπταν στην κατηγορία των κατασχομένων στα σφαγεία.

(162) Στο μέτρο όμως που τα απόβλητα αυτά τυγχάνουν παροχής της ΔΥΔΖΚ και που δεν παίρνουν από τα σφαγεία, πρέπει να συμπεράνουμε ότι η καταστροφή τους συνιστά βάρος που οφείλουν κατά πρώτο λόγο να φέρουν οι κρεοπώλες οι επιφορτισμένοι με το χειρισμό της σπονδυλικής στήλης βοοειδών ηλικίας άνω των δώδεκα μηνών.

(163) Έτσι, οι αιτιολογικές σκέψεις που αφορούν τις «ενισχύσεις στους κτηνοτρόφους και τα σφαγεία» εφαρμόζονται επίσης, *τηρουμένων των αναλογιών*, στους κρεοπώλες που κατέχουν ΥΕΚ συναφή με την πτυχή αυτή παροχής της ΔΥΔΖΚ. Κατά συνέπεια, η δωρεάν αποκομιδή των σπονδυλικών στηλών από τους κρεοπώλες και τις μονάδες τεμαχισμού από την 1η Ιανουαρίου 2002 συνιστά κρατική ενίσχυση υπέρ των επιχειρήσεων αυτών.

1.1.5. *Ενίσχυση στο εμπόριο, που απαλλάσσεται από την πληρωμή του φόρου*

(164) Σύμφωνα με την ερμηνεία του Δικαστηρίου, η έννοια της ενισχύσεως δεν αφορά τα μέτρα με τα οποία καθιερώνεται ορισμένη διαφοροποίηση μεταξύ επιχειρήσεων σε θέματα επιβαρύνσεων, όταν η διαφοροποίηση αυτή απορρέει από τη φύση και την οικονομία του εξεταζόμενου συστήματος επιβαρύνσεων. Το κράτος μέλος που εισήγαγε μια τέτοια διαφοροποίηση μεταξύ επιχειρήσεων σε θέματα επιβαρύνσεων έχει το βάρος της αποδείξεως ότι η διαφοροποίηση αυτή δικαιολογείται πράγματι, βάσει της φύσεως και της οικονομίας του εξεταζόμενου συστήματος [1].

(165) Ο νόμος αριθ. 96-1139 προβλέπει την απαλλαγή των επιχειρήσεων λιανικής πωλήσεως κρεάτων, των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών είναι κατώτερος των 2,5 εκατομμυρίων FRF (στη συνέχεια, το κατώφλι αυτό αυξήθηκε σε 5 εκατ. FRF, βλέπε αιτιολογική σκέψη 18). Μια τέτοια απαλλαγή συνεπάγεται απώλεια πόρων για το Δημόσιο [2] και δεν φαίνεται να δικαιολογείται από τη φύση και την οικονομία του φορολογικού συστήματος, στόχος του οποίου είναι να διασφαλίζει τα κρατικά έσοδα.

(166) Πράγματι, η απαλλαγή αυτή δεν αναφέρεται στον κύκλο εργασιών τον πραγματοποιούμενο με τις πωλήσεις κρεάτων, αλλά στο συνολικό ποσό των πωλήσεων. Έτσι, παραδείγματος χάρη, είναι δυνατόν, μια επιχείρηση η οποία πωλεί αποκλειστικά κρέατα και φθάνει σε κύκλο εργασιών 2,4 εκατ. FRF με αυτές τις πωλήσεις κρεάτων, να μην υπόκειται στο φόρο. Αντίθετα, μια επιχείρηση τροφίμων, με συνολικό κύκλο εργασιών 10 εκατ. FRF, εκ των οποίων 1 εκατ. FRF από πωλήσεις κρεάτων, θα υπόκειται στο φόρο. Καθώς ο φόρος υπολογίζεται επί της αξίας των προϊόντων με βάση το κρέας, δεν φαίνεται δικαιολογημένη η απαλλαγή από την πληρωμή του φόρου μιας επιχείρησης με κύκλο εργασιών υψηλότερο από την άποψη πωλήσεων κρεάτων, ενώ ο ανταγωνιστής της, που πραγματοποιεί χαμηλότερο κύκλο εργασιών σε προϊόντα με βάση το κρέας, θα υπόκειται στο φόρο.

(167) Κατά συνέπεια, η απαλλαγή αυτή συνιστά επιλεκτικό πλεονέκτημα παρεχόμενο στις απαλλασσόμενες εμπορικές επιχειρήσεις [3]. Πρόκειται συνεπώς για ενίσχυση υπέρ των απαλλασσόμενων πωλητών κρεάτων, των οποίων ελαφρύνεται έτσι το φορολογικό βάρος. Με βάση τα αριθμητικά στοιχεία που αφορούν το εμπόριο κρέατος, τα οποία παρατίθενται στην αιτιολογική σκέψη 171, η Επιτροπή συμπέρανε ότι η απαλλαγή από το φόρο των εμπόρων που πραγματοποιούν κύκλο εργασιών κατώτερο των 2,5 εκατ. FRF (και στη συνέχεια των 5 εκατ. FRF) αποτελεί πλεονέκτημα που συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης.

---

[1] Απόφαση του ΔΕΚ, της 29ης Απριλίου 2004, στην υπόθεση C-159/01, Κάτω Χώρες κατά Επιτροπής, που δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στη Συλλογή.

[2] Σχετικά με τις απαλλαγές, βλέπε απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Μαρτίου 1994, Banco Exterior, στην υπόθεση C-387/92, Συλλογή σ. I 877, αιτιολογική σκέψη 13.

[3] Σχετικά με τη φύση και την οικονομία του συστήματος, βλέπε απόφαση του Δικαστηρίου της 17ης Ιουνίου 1999, Βέλγιο κατά Επιτροπής, στην υπόθεση C-75/97, Συλλογή σ. I-3671, αιτιολογική σκέψη 33, που παραπέμπει στην απόφαση του Δικαστηρίου της 2ας Ιουλίου 1974, Ιταλία κατά Επιτροπής, υπόθεση 173/73, Συλλογή σ. 709, αιτιολογική σκέψη 33.

1.2. Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΣΤΙΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

(168) Για να διαπιστωθεί κατά πόσον οι εξεταζόμενες ενισχύσεις εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης, πρέπει εν τέλει να προσδιοριστεί κατά πόσον δύνανται να επηρεάσουν τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών.

(169) Το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι με ένα χορηγούμενο από κράτος μέλος πλεονέκτημα ενισχύεται η θέση μιας κατηγορίας επιχειρήσεων σε σχέση με άλλες ανταγωνίστριες επιχειρήσεις στα πλαίσια των ενδοκοινοτικών συναλλαγών, οι συναλλαγές αυτές πρέπει να θεωρούνται ότι επηρεάζονται από το πλεονέκτημα αυτό [1].

(170) Όσον αφορά τη διάθεση ζωικών καταλοίπων (ΔΖΚ), η δραστηριότητα αυτή αποτελεί υπηρεσία δυνάμενη να παρέχεται και πέραν των συνόρων (διασυνοριακή υπηρεσία). Αυτό καταδεικνύει εξάλλου η ύπαρξη αρκετών μεγάλων πολυεθνικών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα αυτόν, παρέχοντας τις υπηρεσίες τους σε περισσότερα κράτη μέλη, μεταξύ των οποίων η Γαλλία. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή σημειώνει ότι οι πληρωμές υπέρ των γαλλικών επιχειρήσεων ΔΖΚ επηρεάζουν τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης.

(171) Όσον αφορά τις επιχειρήσεις ΔΖΚ, τους κτηνοτρόφους και τα σφαγεία, τις μονάδες τεμαχισμού και τα κρεοπωλεία που κατέχουν ΥΕΚ, το γεγονός ότι υφίστανται συναλλαγές σε προϊόντα κρέατος μεταξύ κρατών μελών αποδεικνύει σαφώς η ύπαρξη περισσοτέρων κοινών οργανώσεων αγοράς στον τομέα αυτόν, που απαριθμούνται ανωτέρω στην αιτιολογική σκέψη 124. Στον πίνακα 2 εμφαίνεται το επίπεδο εμπορικών συναλλαγών μεταξύ της Γαλλίας και των άλλων κρατών μελών, για τα περισσότερα από τα εξεταζόμενα προϊόντα, κατά τη διάρκεια του πρώτου έτους εφαρμογής του φόρου ΔΖΚ.

Πίνακας 2

Γαλλία/ΕΕ 14	Βόειο κρέας	Χοίρειο κρέας	Πουλερικά
Εισαγωγές 1997			
Τόνοι	286 000	465 000	140 000
εκατ. ECU	831	1 003	258
Εξαγωγές 1997			
Τόνοι	779 000	453 000	468 000
εκατ. ECU	1 967	954	1 069

[1] Απόφαση του Δικαστηρίου της 17ης Σεπτεμβρίου 1980, υπόθεση 730/79, Philip Morris, Συλλογή σ. 2671, αιτιολογική σκέψη 11.

(172) Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι, σύμφωνα με στοιχεία που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή, το 1999, η Γαλλία εισήγαγε ζώντα ζώα αξίας 2 297 εκατ. FRF, ενώ οι εισαγωγές βρώσιμων κρεάτων και εντοσθίων αντιπροσώπευαν περί τα 17 000 εκατ. FRF. Τα εισαγόμενα στη Γαλλία προϊόντα κρέατος έχουν, κατά την εισαγωγή τους, ήδη υποστεί στην πολύ μεγάλη πλειονότητά τους, τις ενέργειες ΔΖΚ στη χώρα καταγωγής τους.

(173) Υπό την έννοια αυτή, και όπως η Επιτροπή το ανέφερε ήδη στα πλαίσια της κίνησης της διαδικασίας εξέτασης, οι καταγγέλλοντες αναφέρονται επίσης σε μια εγκύκλιο δημοσιευθείσα από τη γαλλική Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού, Κατανάλωσης και Καταστολής της Απάτης, σύμφωνα με την οποία ο φόρος επί των αγορών κρεάτων «δυνατόν να καταλήξει στον περιορισμό των περιθωρίων κέρδους ή στη μείωση του όγκου των δυνατοτήτων διάθεσης των προϊόντων των ξένων παραγωγών στην αγορά» και, κατά συνέπεια, «ο φόρος αυτός συνεπάγεται τον κίνδυνο επιζήμιας αλλοίωσης των όρων των συναλλαγών».

(174) Η Επιτροπή συμπέρανε συνεπώς ότι υφίσταται ορισμένος αντίκτυπος, τουλάχιστον δυνητικός, στις συναλλαγές, αναφορικά με το μέτρο υπέρ των κτηνοτρόφων και των σφαγείων.

(175) Όσον αφορά τις απαλλασσόμενες από την καταβολή του φόρου εμπορικές επιχειρήσεις, η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι υφίσταται ορισμένος αντίκτυπος, τουλάχιστον δυνητικός, από την απαλλαγή από τον φόρο, ιδίως στις παραμεθόριες περιοχές, και άρα αντίκτυπος επί των διασυνοριακών συναλλαγών.

(176) Συμπερασματικά, φαίνεται ότι όλες οι ενισχύσεις, λαμβανόμενες υπόψη στο σύνολό τους, δύνανται να επηρεάσουν τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών. Πράγματι, οι ενδιαφερόμενοι κλάδοι είναι ιδιαίτερα ανοικτοί στον ανταγωνισμό σε κοινοτικό επίπεδο και, ως εκ τούτου, ευαίσθητοι σε κάθε μέτρο υπέρ των επιχειρήσεων σε ένα ή σε άλλο κράτος μέλος.

1.3. ΣΤΡΕΒΛΩΣΗ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

(177) Το ΔΕΚ αποφάνθηκε επίσης, στην υπόθεση GEMO, ότι μια παρέμβαση των δημοσίων αρχών με σκοπό να απαλλάξει τους κτηνοτρόφους και τα σφαγεία από τα οικονομικά βάρη τους στο πλαίσιο της ΔΥΔΖΚ έχει το χαρακτήρα οικονομικού πλεονεκτήματος δυνάμενου να νοθεύσει τον ανταγωνισμό. Η Επιτροπή θεωρεί ότι το συμπέρασμα αυτό μπορεί επίσης να εφαρμοστεί στην περίπτωση των επιχειρήσεων ΔΖΚ των κρεοπωλών και των μονάδων τεμαχισμού που κατέχουν ΥΕΚ, όπως και των εμπορικών επιχειρήσεων που απαλλάσσονται από την πληρωμή του φόρου. Πράγματι, όλοι αυτοί οι οικονομικοί συντελεστές δραστηριοποιούνται σε μια αγορά ανοικτή στον ανταγωνισμό, στην οποία ο όγκος των εμπορικών συναλλαγών, όπως αυτός περιγράφεται στην ανωτέρω αιτιολογική σκέψη 171, είναι ιδιαίτερα σημαντικός, δεδομένου ότι το μέγεθος ορισμένων εμπλεκομένων στις ενισχύσεις επιχειρήσεων γεωργικών ειδών διατροφής είναι μεγάλο.

1.4. ΣΥΜΠΕΡΆΣΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΆ ΜΕ ΤΟΝ ΧΑΡΑΚΤΉΡΑ «ΕΝΙΣΧΎΣΕΩΣ» ΚΑΤΆ ΤΗΝ ΈΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΆΡΘΡΟΥ 87 ΠΑΡΆΓΡΑΦΟΣ 1 ΤΗΣ ΣΥΝΘΉΚΗΣ

(178) Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω εκτιθέμενα, η Επιτροπή θεωρεί ότι τα μέτρα υπέρ των επιχειρήσεων ΔΖΚ, των κτηνοτρόφων και των σφαγείων, των εργαστηρίων τεμαχισμού και των κρεοπωλών που κατέχουν ΥΕΚ, καθώς και των εμπόρων των απαλλασσομένων από την πληρωμή του φόρου, τους προσφέρουν πλεονέκτημα από το οποίο δεν μπορούν να επωφεληθούν άλλοι συντελεστές. Το πλεονέκτημα αυτό νοθεύει ή απειλεί με νόθευση τον ανταγωνισμό ευνοώντας ορισμένες επιχειρήσεις και ορισμένους κλάδους παραγωγής, τη στιγμή που δύναται να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή συμπεραίνει ότι τα μέτρα αυτά εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης.

2. *ΕΞΈΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΙΒΆΣΙΜΟΥ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΎΣΕΩΝ*

(179) Το άρθρο 87 της συνθήκης προβλέπει ωστόσο ορισμένες εξαιρέσεις από τη γενική αρχή του ασυμβίβαστου των κρατικών ενισχύσεων με τη συνθήκη, παρά το ότι ορισμένες από αυτές είναι πρόδηλα ανεφάρμοστες, ιδίως οι προβλεπόμενες στην παράγραφο 2 του εν λόγω άρθρου. Τις εξαιρέσεις αυτές δεν επικαλέστηκαν οι γαλλικές αρχές.

(180) Όσον αφορά τις προβλεπόμενες από το άρθρο 87 παράγραφος 3 της συνθήκης παρεκκλίσεις, αυτές πρέπει να ερμηνεύονται αυστηρά κατά την εξέταση κάθε προγράμματος περιφερειακών ή τομεακών ενισχύσεων ή κάθε μεμονωμένης εφαρμογής γενικών καθεστώτων ενισχύσεων. Ειδικότερα, μπορούν να χορηγούνται μόνο στην περίπτωση που η Επιτροπή είναι σε θέση να διαπιστώσει ότι η σχετική ενίσχυση είναι αναγκαία για την επίτευξη ενός των σχετικών στόχων. Το να χορηγείται το ευεργέτημα των εν λόγω παρεκκλίσεων σε ενισχύσεις που δεν προβλέπουν ένα τέτοιο αντιστάθμισμα, θα σήμαινε ότι επιτρέπεται να θίγονται οι συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών και να προκαλούνται στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό, αδικαιολόγητες από την άποψη του κοινοτικού συμφέροντος και, συνακόλουθα, να παρέχονται αδικαιολόγητα πλεονεκτήματα στους συναλλασσόμενους ορισμένων κρατών μελών.

(181) Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι εξεταζόμενες ενισχύσεις δεν προορίζονται για την προώθηση της οικονομικής αναπτύξεως μιας περιοχής, στην οποία το βιοτικό επίπεδο είναι ασυνήθως χαμηλό ή στην οποία επικρατεί σοβαρή υποαπασχόληση, σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης. Επίσης, δεν προορίζονται για την προώθηση σημαντικού σχεδίου κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος για την άρση σοβαρής διαταραχής της οικονομίας κράτους μέλους, σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο β) της συνθήκης. Οι ενισχύσεις αυτές επίσης δεν προορίζονται ούτε για την προώθηση του πολιτισμού και της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς, σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο δ) της συνθήκης.

(182) Το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης προβλέπει ωστόσο ότι οι ενισχύσεις για την προώθηση της αναπτύξεως ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή οικονομικών περιοχών εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον, μπορούν να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με την κοινή αγορά. Για να μπορούν να τύχουν της παρεκκλίσεως που προβλέπεται στο εν λόγω στοιχείο, οι ενισχύσεις πρέπει να συμβάλουν στην ανάπτυξη του σχετικού τομέα.

2.1. Ο ΠΑΡΆΝΟΜΟΣ ΧΑΡΑΚΤΉΡΑΣ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΎΣΕΩΝ

(183) Η Επιτροπή οφείλει εκ των προτέρων να επισημάνει ότι η Γαλλία δεν κοινοποίησε στην Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφος 3 της συνθήκης τη νομοθετική ρύθμιση για τη θέσπιση του φόρου ΔΖΚ καθώς και τις χρηματοδοτούμενες βάσει της ρυθμίσεως αυτής ενέργειες. Το άρθρο 1 στοιχείο στ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ [1] ορίζει την παράνομη ενίσχυση ως μια νέα ενίσχυση η οποία εφαρμόζεται κατά παράβαση του άρθρου 93 παράγραφος 3 της συνθήκης. Η υποχρέωση κοινοποίησης των κρατικών ενισχύσεων καθιερώθηκε με το άρθρο 1 στοιχείο γ) του ανωτέρω κανονισμού [2].

(184) Από το γεγονός ότι τα μέτρα που τέθηκαν σε εφαρμογή από τη Γαλλία περιέχουν στοιχεία κρατικής ενισχύσεως, προκύπτει ότι πρόκειται για νέες ενισχύσεις, μη κοινοποιηθείσες στην Επιτροπή και, ως εκ τούτου, παράνομες κατά την έννοια της συνθήκης.

2.2. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΌΣ ΤΩΝ ΕΦΑΡΜΟΣΤΈΩΝ ΣΤΑ ΜΗ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΘΈΝΤΑ ΜΈΤΡΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΊΩΝ ΓΡΑΜΜΏΝ

(185) Επειδή πρόκειται για κρατική ενίσχυση χρηματοδοτούμενη με φόρο υπέρ τρίτων, τόσο οι χρηματοδοτηθείσες ενέργειες, δηλαδή οι ενισχύσεις, όσο και η χρηματοδότησή τους, πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο εξέτασης από την Επιτροπή. Έτσι, σύμφωνα με το Δικαστήριο, όταν ο τρόπος χρηματοδότησης μιας ενίσχυσης, ιδίως μέσω υποχρεωτικών συνεισφορών, αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του μέτρου ενίσχυσης, κατά την εξέταση της ενίσχυσης αυτής, η Επιτροπή οφείλει κατ' ανάγκη να λάβει υπόψη της αυτόν τον τρόπο χρηματοδότησης [3].

(186) Σύμφωνα με το σημείο 23.3 των γεωργικών κατευθυντηρίων γραμμών και την κοινοποίηση της Επιτροπής σχετικά με τον καθορισμό των εφαρμοστέων κανόνων για την αξιολόγηση παράνομης κρατικής ενίσχυσης [4], κάθε παράνομη ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 1 στοιχείο στ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 πρέπει να αξιολογείται σύμφωνα με τους κανόνες και τις κατευθυντήριες γραμμές που ισχύουν κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης.

---

[1] ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ. 1· κανονισμός όπως τροποποιήθηκε από την πράξη προσχώρησης του 2003.

[2] Ως «νέα ενίσχυση» ορίζεται κάθε ενίσχυση, δηλαδή κάθε καθεστώς ενισχύσεων και κάθε ατομική ενίσχυση, που δεν αποτελεί υφιστάμενη ενίσχυση καθώς και οι μεταβολές υφιστάμενων ενισχύσεων.

[3] Απόφαση του Δικαστηρίου της 21ης Οκτωβρίου 2003, συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-261/01 και C-262/01, Van Calster και λοιποί, που δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στη Συλλογή.

[4] ΕΕ C 119 της 22.5.2002, σ. 22.

(187) Η Επιτροπή εξέδωσε, το 2002, τις κατευθυντήριες γραμμές της Κοινότητας όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για εξετάσεις ΜΕΒ, νεκρά ζώα στην εκμετάλλευση και απόβλητα σφαγείων (απορρίμματα σφαγείων) ([1]) (εφεξής καλούμενες «κατευθυντήριες γραμμές ΜΕΒ»). Αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές εφαρμόζονται από την 1η Ιανουαρίου 2003. Στο σημείο 44 των κατευθυντηρίων γραμμών ΜΕΒ προβλέπεται ότι με εξαίρεση τις περιπτώσεις τις σχετικές ιδίως με τα νεκρά ζώα στην εκμετάλλευση και με τα απορρίμματα σφαγείων, οι παράνομες ενισχύσεις, κατά την έννοια του άρθρου 1 στοιχείο στ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 θα αξιολογούνται με βάση τους κανόνες και τις κατευθυντήριες γραμμές που ίσχυαν κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης. Συνεπώς, για τους δύο αυτούς τύπους ενισχύσεων, οι κατευθυντήριες γραμμές ΜΕΒ συνιστούν το ενδεδειγμένο πλαίσιο αξιολόγησης της συγκεκριμένης περιπτώσεως.

(188) Τα σημεία 46 και 47 των κατευθυντηρίων γραμμών ΜΕΒ προβλέπουν μια δέσμη διατάξεων όσον αφορά τα νεκρά ζώα στην εκμετάλλευση και τα σφαγειοαπορρίμματα, διατάξεων εφαρμοστέων στη συγκεκριμένη περίπτωση.

(189) Σύμφωνα με το σημείο 46 των κατευθυντηρίων γραμμών ΜΕΒ, όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για την κάλυψη των δαπανών που οφείλονται σε ζώα ανευρεθέντα νεκρά στην εκμετάλλευση, η Επιτροπή δεν έχει μέχρι τώρα καθορίσει σαφώς την πολιτική της, ιδίως για τη σχέση μεταξύ κανόνων για την καταπολέμηση ασθενειών, όπως ορίζεται στο κεφάλαιο 11.4 των κατευθυντηρίων γραμμών για τη γεωργία που επιτρέπουν κρατική ενίσχυση μέχρι 100 % αφενός, και της εφαρμογής της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει», και των κανόνων για ενίσχυση στην επεξεργασία αποβλήτων αφετέρου. Κατόπιν τούτου, όσον αφορά τις παράνομες κρατικές ενισχύσεις για την κάλυψη του κόστους της αποκομιδής και της καταστροφής ζώων νεκρών στην εκμετάλλευση που έχουν χορηγηθεί στο επίπεδο παραγωγής, επεξεργασίας και εμπορίας ζώων μέχρις ότου τεθούν σε εφαρμογή οι κατευθυντήριες γραμμές ΜΕΒ, και με την επιφύλαξη της τήρησης άλλων διατάξεων της κοινοτικής νομοθεσίας, η Επιτροπή θα επιτρέπει κρατικές ενισχύσεις για την κάλυψη μέχρι και του 100 % του κόστους αυτού.

(190) Σύμφωνα με το σημείο 47 των κατευθυντηρίων γραμμών ΜΕΒ, όσον αφορά την κρατική ενίσχυση για απορρίμματα σφαγείων, από την Επιτροπή έχει ληφθεί από τον Ιανουάριο του 2001 σειρά μεμονωμένων αποφάσεων με τις οποίες επιτρέπεται κρατική ενίσχυση μέχρι 100 % για το κόστος διάθεσης ειδικών υλικών κινδύνου, κρεατοσταλεύρων και ζωοτροφών που περιέχουν τέτοιου είδους προϊόντα, τα οποία έπρεπε να είχαν διατεθεί δυνάμει της τότε νέας κοινοτικής νομοθεσίας σχετικά με τις μεταδοτικές σπογγώδεις εγκεφαλοπάθειες (ΜΣΕ). Οι εν λόγω αποφάσεις έχουν βασιστεί ειδικά στο σημείο 11.4 των κατευθυντηρίων γραμμών για τη γεωργία, λαμβανομένου υπόψη του βραχυπρόθεσμου χαρακτήρα των ενισχύσεων αυτών και της ανάγκης τήρησης της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει» μακροπρόθεσμα. Κατ' εξαίρεση, η Επιτροπή έχει αποδεχθεί ότι οι κρατικές ενισχύσεις του είδους αυτού χορηγούνται και σε επιχειρήσεις άλλες από τις δραστηριοποιούμενες στην παραγωγή ζώντων ζώων, παραδείγματος χάρη στα σφαγεία. Για παράνομες ενισχύσεις που έχουν χορηγηθεί έως το τέλος του έτους 2002 για συγκρίσιμες δαπάνες σε σχέση με την τότε νέα κοινοτική νομοθεσία για τις ΜΣΕ και με την επιφύλαξη της τήρησης άλλων διατάξεων της κοινοτικής νομοθεσίας, η Επιτροπή θα εφαρμόζει τις ίδιες αρχές.

([1]) ΕΕ C 324 της 24.12.2002, σ. 2.

(191) Όσον αφορά τις ενδεχόμενες ενισχύσεις στη λειτουργία υπέρ ορισμένων άλλων συντελεστών, αυτές θα πρέπει να εξεταστούν με βάση τις γεωργικές κατευθυντήριες γραμμές.

2.3. ΑΝΆΛΥΣΗ ΜΕ ΒΆΣΗ ΤΙΣ ΕΦΑΡΜΟΣΤΈΕΣ ΔΙΑΤΆΞΕΙΣ

2.3.1. *Οι ενισχύσεις*

2.3.1.1. **Ενισχύσεις στις επιχειρήσεις ΔΖΚ**

(192) Οι κατευθυντήριες γραμμές ΜΕΒ προβλέπουν, στο σημείο 46, ότι όσον αφορά τις παράνομες κρατικές ενισχύσεις για την κάλυψη του κόστους της αποκομιδής και της καταστροφής ζώων νεκρών στην εκμετάλλευση, που έχουν χορηγηθεί στο επίπεδο παραγωγής, επεξεργασίας και εμπορίας ζώων μέχρις ότου τεθούν σε εφαρμογή οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές, και με την επιφύλαξη της τήρησης άλλων διατάξεων της κοινοτικής νομοθεσίας, η Επιτροπή θα επιτρέπει κρατικές ενισχύσεις για την κάλυψη μέχρι και του 100 % του κόστους αυτού.

(193) Το σημείο 47 των κατευθυντηρίων γραμμών ΜΕΒ προβλέπει ότι για τις κρατικές ενισχύσεις τις συναφείς με απορρίμματα σφαγείων, έχει ληφθεί από την Επιτροπή, από τον Ιανουάριο του 2001, μια σειρά μεμονωμένων αποφάσεων με τις οποίες επιτρέπονται κρατικές ενισχύσεις για την κάλυψη μέχρι ποσοστού 100 % του κόστους διάθεσης ειδικών υλικών κινδύνου, κρεατοσταλεύρων και ζωοτροφών που περιέχουν τέτοιου είδους προϊόντα, τα οποία έπρεπε να είχαν διατεθεί λόγω της πρόσφατα εισαχθείσας κοινοτικής νομοθεσίας σχετικά με τις ΜΣΕ.

(194) Η Επιτροπή σημειώνει επίσης ότι, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα σημεία 33 και 34 των κατευθυντηρίων γραμμών ΜΕΒ, οι επιχειρήσεις επελέγησαν και αμείφθηκαν, καταρχήν, σύμφωνα με τις αρχές της αγοράς, χωρίς διακριτική μεταχείριση, με προσφυγή κατά περίπτωση σε διαδικασίες δημοπράτησης σύμφωνες με την κοινοτική νομοθεσία και οπωσδήποτε με επαρκή δημοσιότητα, ώστε να διασφαλίζονται συνθήκες ελεύθερου ανταγωνισμού στην οικεία αγορά υπηρεσιών και για να είναι δυνατός ο έλεγχος της αμεροληψίας των κανόνων δημοπράτησης. Όσον αφορά τις επιτάξεις, η Επιτροπή αποδέχεται ότι, δεδομένου του κατεπείγοντος χαρακτήρα των ληπτέων μέτρων και της απουσίας ανταπόκρισης σε προκλήσεις υποβολής προσφορών, η οδός αυτή ήταν επίσης η ενδεδειγμένη.

(195) Στο σημείο 47 των κατευθυντηρίων γραμμών ΜΕΒ υπενθυμίζεται ότι, κατ' εξαίρεση, η Επιτροπή έχει αποδεχθεί ότι οι κρατικές ενισχύσεις του είδους αυτού χορηγούνται και σε επιχειρήσεις άλλες από τις δραστηριοποιούμενες στην παραγωγή ζώντων ζώων, παραδείγματος χάρη σε σφαγεία. Γνώμη της Επιτροπής είναι ότι η εξαίρεση αυτή πρέπει επίσης να καλύπτει και άλλες επιχειρήσεις που εκτελούν εργασίες στενά συνδεόμενες με την παραγωγή ζώντων ζώων, όπως οι επιχειρήσεις διάθεσης ζωικών αποβλήτων.

(196) Βάσει των εκτεθέντων περιστατικών, η Επιτροπή είναι σε θέση να συμπεράνει ότι οι συγκεκριμένες εξεταζόμενες ενισχύσεις υπέρ των επιχειρήσεων ΔΖΚ που χορηγήθηκαν στη Γαλλία κατά το διάστημα από 1ης Ιανουαρίου 1997 έως 31ης Δεκεμβρίου 2002, σε ποσοστό 100 % των πραγματοποιηθεισών δαπανών, πληρούν τους όρους των κατευθυντηρίων γραμμών ΜΕΒ.

2.3.1.2. **Ενισχύσεις στους κτηνοτρόφους — Ζώα ευρεθέντα νεκρά στις εκμεταλλεύσεις**

(197) Οι κατευθυντήριες γραμμές ΜΕΒ προβλέπουν, στο σημείο 46, ότι, όσον αφορά τις παράνομες κρατικές ενισχύσεις για την κάλυψη του κόστους της αποκομιδής και της καταστροφής ζώων νεκρών στην εκμετάλλευση, που έχουν χορηγηθεί στο επίπεδο παραγωγής, επεξεργασίας και εμπορίας ζώων μέχρις ότου τεθούν σε εφαρμογή οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές, και με την επιφύλαξη της τήρησης άλλων διατάξεων της κοινοτικής νομοθεσίας, η Επιτροπή θα επιτρέπει κρατικές ενισχύσεις για την κάλυψη ποσοστού μέχρι 100 % του κόστους αυτού.

(198) Βάσει των εκτεθέντων περιστατικών, η Επιτροπή είναι συνεπώς σε θέση να συμπεράνει ότι οι ενισχύσεις υπέρ των κτηνοτρόφων που χορηγήθηκαν στη Γαλλία κατά το διάστημα από 1ης Ιανουαρίου 1997 έως 31ης Δεκεμβρίου 2002, σε ποσοστό 100 % των πραγματοποιηθεισών δαπανών, πληρούν τους όρους των κατευθυντηρίων γραμμών ΜΕΒ.

2.3.1.3. **Ενισχύσεις στα σφαγεία — Κρέατα και εντόσθια κατασχεθέντα στα σφαγεία**

(199) Οι κατευθυντήριες γραμμές ΜΕΒ προβλέπουν, στο σημείο 47, ότι, όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για σ απορρίμματα σφαγείων, η Επιτροπή επιτρέπει, αναφορικά με τις παράνομες κρατικές ενισχύσεις που χορηγήθηκαν πριν το τέλος του 2002, με τις οποίες καλύφθηκε ποσοστό μέχρι 100 % των δαπανών για τη διάθεση των υλικών ειδικού κινδύνου, των κρεατοστεαλεύρων και των ζωοτροφών που περιέχουν τέτοιου είδους προϊόντα, τα οποία έπρεπε να είχαν διατεθεί λόγω της τότε πρόσφατης κοινοτικής νομοθεσίας σχετικά με τις ΜΣΕ.

(200) Βάσει των εκτεθέντων περιστατικών, η Επιτροπή είναι συνεπώς σε θέση να συμπεράνει ότι οι συγκεκριμένες ενισχύσεις υπέρ των σφαγείων, που χορηγήθηκαν στη Γαλλία κατά το διάστημα από 1ης Ιανουαρίου 1997 έως 31ης Δεκεμβρίου 2002, στο επίπεδο του 100 % των πραγματοποιηθεισών δαπανών, πληρούν τους όρους των κατευθυντηρίων γραμμών ΜΕΒ.

2.3.1.4. **Ενισχύσεις στους κρεοπώλες — ΥΕΚ κατασχεθέντα στα κρεοπωλεία**

(201) Το σημείο 47 των κατευθυντηρίων γραμμών ΝΕΒ εφαρμόζεται, τηρουμένων των αναλογιών, στην περίπτωση των ΥΕΚ — και εν προκειμένω στις σπονδυλικές στήλες βοοειδών ηλικίας άνω των 12 μηνών — που κατασχέθηκαν στα κρεοπωλεία και στα εργαστήρια τεμαχισμού.

(202) Βάσει των εκτεθέντων περιστατικών, η Επιτροπή είναι έτσι σε θέση να συμπεράνει ότι οι ενισχύσεις υπέρ των κρεοπωλών που κατείχαν ΥΕΚ και οι οποίες ενδεχομένως χορηγήθηκαν στη Γαλλία κατά το διάστημα από 1ης Ιανουαρίου 1997 έως 31ης Δεκεμβρίου 2002, σε ύψος 100 % των πραγματοποιηθεισών δαπανών, πληρούν τους όρους των κατευθυντηρίων γραμμών ΜΕΒ.

2.3.1.5. **Οι απαλλαγείσες από την πληρωμή του φόρου επιχειρήσεις**

(203) Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η χορηγηθείσα απαλλαγή στις επιχειρήσεις με ετήσιο κύκλο εργασιών κατώτερο των 2,5 εκατ. FRF συνεπάγεται απώλεια πόρων για το Δημόσιο και ότι δεν φαίνεται να δικαιολογείται από τη φύση και την οικονομία του φορολογικού συστήματος. Παρόλο που αυτό δύναται, ασφαλώς, να προβλέπει μέτρα αναγκαία για την ορθολογική και αποτελεσματική λειτουργία του, όπως παραδείγματος χάρη κατ' αποκοπή φορολογήσεις των μικρών επιχειρήσεων, προς ελάφρυνση ιδίως των λογιστικών υποχρεώσεών τους [1], είναι ιδιαίτερα αμφίβολο κατά πόσον τα μέτρα αυτά δύνανται να εξικνούνται μέχρι και του σημείου των απλών και καθαρών φοροαπαλλαγών. Επιπλέον, ακόμη και όταν τέτοιες απαλλαγές μπορούν να γίνουν αποδεκτές, η γνώμη της Επιτροπής είναι ότι θα πρέπει να περιορίζονται σε πολύ οριακές περιπτώσεις [2], στις οποίες οι απαιτήσεις λογιστικής των επιχειρήσεων αφενός και η διαχείριση εκ μέρους των φορολογικών αρχών αφετέρου, θα αποδεικνύονταν δαπανηρότερες από το προεξοφλούμενο έσοδο.

(204) Στη συγκεκριμένη όμως περίπτωση, η δικαιολόγηση του καθορισμού του κατωφλίου σε 2,5 εκατ. FRF, ποσό σημαντικό, δεν είναι καθόλου προφανής και δεν φαίνεται να απορρέει από τις προπαρασκευαστικές εργασίες του νόμου αριθ. 96-1139 [3]. Η σημασία του επιλεκτικού χαρακτήρα της εν λόγω φοροαπαλλαγής γίνεται εμφανής όταν λάβουμε υπόψη το γεγονός ότι σύμφωνα με τις πληροφορίες της Επιτροπής, το 80 % του κρέατος και των προϊόντων κρέατος πωλούνται στις υπεραγορές οι οποίες, σύμφωνα με τις πληροφορίες της Επιτροπής, πραγματοποιούν, κατά μέσον όρο, συνολικό κύκλο εργασιών ή ακόμη και ειδικό για το κρέας κύκλο εργασιών, κατά πολύ ανώτερο από το σχετικό κατώφλι [4], ενώ τα μικρά καταστήματα (κρεοπωλεία), τα οποία πραγματοποιούν, κατά μέσο όρο, κύκλο εργασιών κατώτερο από το κατώφλι 1,6 εκατ. FRF), ευρίσκονται σε ανταγωνισμό με τα μεγάλα (υπεραγορές).

---

[1] Βλέπε ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις στα μέτρα που σχετίζονται με την άμεση φορολογία των επιχειρήσεων (ΕΕ C 384 της 10.12.98, σ. 3).

[2] Βλέπε, υπό την έποψη αυτή, την άλλη προβλεπόμενη απαλλαγή, στο σημείο V του άρθρου 302α) ZD του Γενικού Φορολογικού Κώδικα: «ο φόρος δεν οφείλεται όταν το ποσό των ετησίων αγορών είναι κατώτερο των 20 000 FRF προ ΦΠΑ» το οποίο φαίνεται να αφορά τους πωλητές μικρότερου μεγέθους.

[3] Να σημειωθεί ότι το πρόβλημα αυτό έχει επιδεινωθεί περαιτέρω με το άρθρο 35 του διορθωτικού προϋπολογισμού του 2000, το οποίο ανεβάζει το κατώφλι στα 5 εκατ. FRF.

[4] Ο μέσος κύκλος εργασιών μιας υπεραγοράς ανέρχεται σε 40 εκατ. FRF, από τα οποία τα μισά τουλάχιστον σε νωπά προϊόντα. Σ'αυτά τα νωπά προϊόντα κρεοπωλείου, τα πουλερικά αντιπροσωπεύουν ποσοστό μόνον 22 %, πράγμα που μας οδηγεί σε κύκλο εργασιών «κρέατος» ύψους 4 εκατ. FRF περίπου.

(205) Φαίνεται λοιπόν ότι το κατώφλι της φοροαπαλλαγής έχει ως αποτέλεσμα την απαλλαγή των κρεοπωλείων και λοιπών καταστημάτων, ενώ η κατά πολύ μεγάλη πλειονότητα της διανομής, που πραγματοποιείται από τα μεγάλα καταστήματα, φορολογείται. Επιπλέον, στο μέτρο που το κατώφλι αναφέρεται σε ένα συνολικό κύκλο εργασιών (και όχι αποκλειστικά σε κύκλο εργασιών «κρέατος») είναι δυνατόν, ένα κρεοπωλείο που πραγματοποιεί κύκλο εργασιών, παραδείγματος χάρη, 2,4 εκατ. FRF να απαλλαγεί από την πληρωμή του φόρου, ενώ ένα μεγάλο κατάστημα που ενδεχομένως πραγματοποιεί λιγότερες πωλήσεις σε κρέας, αλλά συνολικό κύκλο εργασιών ανώτερο από αυτόν του κατωφλίου, να οφείλει να καταβάλει τον φόρο. Η εν λόγω απαλλαγή φαίνεται συνεπώς να οδηγεί σε διακριτική μεταχείριση των διαφόρων πωλητών κρέατος στη λιανική, με βάση ένα κριτήριο το οποίο φαίνεται να μην ανταποκρίνεται σε μια εγγενή λογική του συστήματος επιβολής φόρου υπέρ τρίτων.

(206) Η Επιτροπή δεν θεωρεί ότι έχει αποδειχθεί ότι μία τέτοια απαλλαγή είναι δικαιολογημένη με βάση την οικονομία του φορολογικού συστήματος, δεδομένου ότι οι γαλλικές αρχές δεν κατέθεσαν κανένα ουσιαστικό στοιχείο προς την κατεύθυνση αυτή.

(207) Προκειμένου για τις επιχειρήσεις εμπορίας των γεωργικών προϊόντων (και επίσης των προϊόντων εκτός παραρτήματος I της συνθήκης, δεδομένου ότι ο φόρος αυτός επιβάλλεται επίσης στα προϊόντα που περιέχουν κρέας), λόγω του ότι η Επιτροπή θεωρεί ότι υπήρξε επίδραση στις ενδοκοινοτικές συναλλαγές, η Επιτροπή κρίνει ότι η ενίσχυση αυτή εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του σημείου 3.5 των γεωργικών κατευθυντηρίων γραμμών. Το σημείο αυτό αναφέρει ότι, για να θεωρηθεί ότι συμβιβάζεται με την κοινή αγορά, ένα μέτρο ενίσχυσης πρέπει να περιέχει κάποιο στοιχείο κινήτρου ή να απαιτεί κάποιο αντάλλαγμα εκ μέρους του δικαιούχου. Έτσι, πλην εξαιρέσεων ρητά προβλεπομένων από την κοινοτική νομοθεσία ή από τις γεωργικές κατευθυντήριες γραμμές, τα μονομερή μέτρα κρατικών ενισχύσεων που αποσκοπούν απλώς στη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης των παραγωγών, αλλά που δεν συμβάλλουν κατά κανένα τρόπο στην ανάπτυξη του τομέα, και ειδικότερα οι ενισχύσεις που χορηγούνται αποκλειστικά με βάση την τιμή, την ποσότητα, τη μονάδα παραγωγής ή τη μονάδα μέσων παραγωγής, θεωρείται ότι συνιστούν ενισχύσεις λειτουργίας, οι οποίες δεν συμβιβάζονται με την κοινή αγορά.

(208) Η συγκεκριμένη απαλλαγή συνίσταται σε ελάφρυνση οικονομικών βαρών, από την οποία απουσιάζει οποιοδήποτε στοιχείο κινήτρου και οποιοδήποτε αντάλλαγμα εκ μέρους των δικαιούχων, για την οποία δεν κατέστη δυνατόν να αποδειχθεί ότι συμβιβάζεται με τους κανόνες ανταγωνισμού.

(209) Όσον αφορά τις χορηγηθείσες πριν την 1η Ιανουαρίου 2000 ενισχύσεις, η πρακτική της Επιτροπής την εποχή εκείνη ήταν ήδη να χρησιμοποιεί την έννοια της ενίσχυσης στη λειτουργία, που αναφέρεται στο σημείο 3.5 των γεωργικών κατευθυντηρίων γραμμών. Ως εκ τούτου, δεν μπορεί να εφαρμοστεί η δυνατότητα παρέκκλισης από την αρχή απαγόρευσης των ενισχύσεων, που προβλέπεται από το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης.

(210) Με βάση τα προαναφερόμενα, η Επιτροπή συμπεραίνει ότι η χορηγούμενη φορολογική απαλλαγή συνιστά εν προκειμένω ενίσχυση ασυμβίβαστη με τους εφαρμοστέους κανόνες ανταγωνισμού.

2.3.2. *Η χρηματοδότηση των ενισχύσεων*

2.3.2.1. **Πριν την 31η Δεκεμβρίου 2000**

(211) Οι γαλλικές αρχές επέλεξαν, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2000, να χρηματοδοτήσουν τη δημόσια υπηρεσία ΔΖΚ μέσω ενός φόρου υπέρ τρίτων, κατατιθέμενου σε ταμείο διαχείρισής του, με τον οποίο φόρο επιβαρύνονται οι λιανοπωλητές κρεάτων και προϊόντων κρέατος.

(212) Η Επιτροπή διαπίστωσε, κατά την κίνηση της προαναφερόμενης στο σημείο 2 διαδικασίας για παράβαση, ότι αυτός ο τρόπος χρηματοδότησης της υπηρεσίας ΔΖΚ αποκλείει την οποιαδήποτε είσπραξη αμοιβής από τους χρήστες της υπηρεσίας ΔΖΚ. Έτσι, η ανάληψη από το Δημόσιο του βάρους των δαπανών για τις ενέργειες ΔΖΚ μειώνει την τιμή κόστους της γαλλικής παραγωγής. Ο φόρος φαίνεται έτσι να αποτελεί το αντάλλαγμα του πλεονεκτήματος που χορηγείται με την πλήρη δημόσια χρηματοδότηση της συλλογής και καταστροφής των πτωμάτων ζώων και των κατασχόμενων στα σφαγεία.

(213) Αντίθετα, και με εξαίρεση τα ζώντα ζώα που εισάγονται και σφάζονται στη Γαλλία, τα προϊόντα τα διατιθέμενα στο εμπόριο στη Γαλλία προελεύσεως άλλων κρατών μελών επιβαρύνονται με το φόρο υπό τους ίδιους όρους, αδιακρίτως, αλλά δεν δικαιούνται κανένα από τα πλεονεκτήματα που απορρέουν από τις χρηματοδοτήσεις του Ταμείου. Για τα προϊόντα αυτά, πρόκειται συνεπώς για μια καθαρή οικονομική επιβάρυνση. Με άλλα λόγια, αν ο φόρος εφαρμόζεται πράγματι στα εγχώρια προϊόντα και στα προϊόντα των άλλων κρατών μελών υπό τους ίδιους ακριβώς όρους όσον αφορά τους κανόνες φορολογικής βάσης, εκκαθάρισης και απαιτητού, ένας τέτοιος παραλληλισμός δεν υφίσταται πλέον στο πεδίο της κατανομής του προϊόντος του φόρου.

(214) Η Επιτροπή εξέτασε, στο πλαίσιο της εν λόγω διαδικασίας για παράβαση, το συμβιβάσιμο του φόρου ΔΖΚ σε σχέση με τα άρθρα 25 και 90 της συνθήκης.

(215) Η Επιτροπή θεώρησε τότε ότι ο φόρος ΔΖΚ δεν παραβίαζε το άρθρο 25 της συνθήκης και ότι συνεπώς δεν μπορεί να χαρακτηρισθεί ως φορολογική επιβάρυνση ισοδυνάμου αποτελέσματος προς δασμό στο μέτρο που οι γαλλικές αρχές είχαν αποδείξει ότι ο φόρος αυτός δεν διατίθεται αποκλειστικά για δραστηριότητες από τις οποίες επωφελούνται εγχώρια προϊόντα, δηλαδή τα γαλλικά κρέατα.

(216) Όσον αφορά το άρθρο 90 της συνθήκης, η Επιτροπή συμπέρανε ότι η Γαλλία, εφαρμόζοντας ένα φόρο, ονομαζόμενο φόρο ΔΖΚ, στις αγορές κρεάτων και άλλων εξειδικευμένων προϊόντων, από κάθε πρόσωπο που πραγματοποιεί λιανικές πωλήσεις των προϊόντων αυτών και καθώς ο εν λόγω φόρος αντισταθμίζεται, τουλάχιστον εν μέρει, όσον αφορά τα γαλλικά προϊόντα, από την πλήρη δημόσια χρηματοδότηση της ΔΖΚ και της συλλογής των πτωμάτων ζώων και των κατασχόμενων στα σφαγεία, ενώ τα προϊόντα που διατίθενται στο εμπόριο, προελεύσεως άλλων κρατών μελών επιβαρύνονται με το φόρο υπό τους ίδιους όρους, αλλά δεν επωφελούνται από τα πλεονεκτήματα που απορρέουν από το ταμείο στο οποίο διατίθεται το προϊόν του φόρου, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει του άρθρου 90 της συνθήκης.

(217) Η Επιτροπή θεωρεί συνεπώς ότι ο φόρος ΔΖΚ αντίκειται προς το άρθρο 90 της συνθήκης, επειδή καθιερώνει μία φορολογική διάκριση εις βάρος των προϊόντων προελεύσεως των λοιπών κρατών μελών. Αυτό αφορά όλα τα εισαγόμενα κρέατα καθώς και τα ζώντα ζώα, στο μέτρου που οι ενέργειες ΔΖΚ δεν τα αφορούν. Επί του σημείου αυτού, πρέπει να υπενθυμίσουμε ότι οι εισαγωγές στη Γαλλία κρεάτων προελεύσεως άλλων κρατών μελών είναι πολύ σημαντικότερες από τις εισαγωγές ζώντων ζώων.

(218) Σύμφωνα με τη νομολογία του ΔΕΚ [1], η Επιτροπή θεωρεί κατά κανόνα ότι η χρηματοδότηση μιας κρατικής ενίσχυσης με υποχρεωτικές επιβαρύνσεις δύναται να έχει ορισμένη επίπτωση στην ενίσχυση, έχοντας ένα προστατευτικό αποτέλεσμα που βαίνει πέραν της καθαυτό ενισχύσεως. Ο εν λόγω φόρος συνιστά πράγματι μια υποχρεωτική επιβάρυνση. Η Επιτροπή, ακολουθώντας την ίδια αυτή νομολογία, θεωρεί ότι μια ενίσχυση δεν μπορεί να χρηματοδοτείται από φόρους υπέρ τρίτων οι οποίοι να επιβαρύνουν επίσης τα εισαγόμενα από τα άλλα κράτη μέλη προϊόντα.

(219) Λαμβανομένης υπόψη της νομολογίας αυτής, καθώς και του γεγονότος ότι ο φόρος χρησιμεύει για τη χρηματοδότηση κρατικών ενισχύσεων κατά την έννοια του άρθρου 87 της συνθήκης, και ότι προσλαμβάνει ένα χαρακτήρα διακριτικής μεταχείρισης που αντιβαίνει προς το άρθρο 90 της συνθήκης κατά το μέτρο που τα προϊόντα προελεύσεως των άλλων κρατών μελών οφείλουν επίσης να καταβάλουν το φόρο, χωρίς πάντως να επωφελούνται από τα πλεονεκτήματα που απορρέουν από το Ταμείο στο οποίο κατατίθεται ο φόρος αυτός, η Επιτροπή θεωρεί ότι το προϊόν του φόρου, το λαμβανόμενο με την επιβάρυνση των εισαγομένων από τα άλλα κράτη μέλη προϊόντων, συνιστά παράτυπη χρηματοδότηση της ενίσχυσης, σε σχέση με τους κανόνες ανταγωνισμού.

2.3.2.2. **Μετά την 31η Δεκεμβρίου 2000**

(220) Από την 1η Ιανουαρίου 2001, το προϊόν του φόρου ΔΖΚ καταλογίζεται απευθείας στον γενικό προϋπολογισμό του κράτους, και όχι πλέον στο ειδικά προς τούτο συσταθέν Ταμείο. Η Επιτροπή θεωρεί ότι γενικώς, η ενσωμάτωση του προϊόντος ενός φόρου στο εθνικό δημοσιονομικό σύστημα θα καθιστούσε πλέον αδύνατη την ανίχνευση του συνδέσμου μεταξύ του εν λόγω φόρου και της χρηματοδότησης συγκεκριμένης υπηρεσίας παρεχόμενης και χρηματοδοτούμενης από το κράτος. Εξαιτίας αυτού, δεν θα ήταν πλέον δυνατόν να λέγεται ότι ένας φόρος προσλαμβάνει χαρακτήρα που εισάγει διακρίσεις έναντι άλλων προϊόντων, επειδή το προϊόν του φόρου θα συγχεόταν με τα λοιπά κρατικά έσοδα, χωρίς να μπορεί να του αποδοθεί απευθείας η χρηματοδότηση των ενισχύσεων.

(221) Η διαδικασία για παράβαση ετέθη από την Επιτροπή στο αρχείο στις 26 Ιουνίου 2002. Εντούτοις, στην καταγγελία που είχε υποβληθεί στην Επιτροπή προβάλλονταν επιχειρήματα τα οποία άξιζε να ληφθούν υπόψη στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας. Με τα επιχειρήματα αυτά εγείρονταν αμφιβολίες ως προς την ύπαρξη μιας αυθεντική αποσύνδεσης μεταξύ του δημοσιονομικού πόρου και της χρησιμοποίησής του.

(222) Έτσι, ενώ είναι αλήθεια ότι το νέο σύστημα που σχεδίασαν οι γαλλικές αρχές ήταν να καταλογίζεται το προϊόν του φόρου στον γενικό προϋπολογισμό του κράτους, φαίνεται ότι το προϊόν αυτό από τη στιγμή που εντασσόταν στον προϋπολογισμό, καταχωριζόταν σε ένα συγκεκριμένο κεφάλαιο του Υπουργείου Γεωργίας, από το οποίο στη συνέχεια καταβαλλόταν στον προϋπολογισμό του CNASEA, που ήταν ο οργανισμός ο επιφορτισμένος με την οικονομική διαχείριση της παρεχόμενης υπηρεσίας ΔΖΚ. Τα αριθμητικά στοιχεία που διέθετε η Επιτροπή έθεταν μάλλον υπό αμφισβήτηση την εν λόγω αποσύνδεση.

(223) Η Επιτροπή, αφού εξέτασε τα γαλλικά νομοθετικά κείμενα, έθεσε το ερώτημα της υποτιθέμενης αποσύνδεσης μεταξύ του δημοσιονομικού πόρου και της χρησιμοποίησής του. Πράγματι, μια τέτοια αποσύνδεση θα μπορούσε, στην πράξη, να καταλήξει στο ίδιο αποτέλεσμα με αυτό του φορολογικού συστήματος το οποίο είχε ήδη θέσει υπό αμφισβήτηση η Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 90 της συνθήκης, στο πλαίσιο της προαναφερόμενης στην αιτιολογική σκέψη 2 διαδικασίας για παράβαση.

(224) Οι γαλλικές αρχές παραδέχονται ότι, στο πλαίσιο της παρουσίασης των νέων διατάξεων σχετικά με το φόρο αυτό, δόθηκε έμφαση στην ανάγκη να συνεχιστεί η χρηματοδότηση της δημόσιας υπηρεσίας ΔΖΚ. Η αιτιολογία αυτή ήταν μάλιστα λογική, λαμβανομένου υπόψη ότι ο φόρος είχε διατεθεί προς επίτευξη αυτού του συγκεκριμένου στόχου από την 1η Ιανουαρίου 1997.

(225) Παραμένει πάντως το γεγονός ότι, στο νομικό επίπεδο, δεν έχει εκδοθεί κανένα δεσμευτικό κείμενο που να προβλέπει χρηματοδότηση της ΔΥΔΖΚ με βάση το προϊόν του φόρου ΔΖΚ, πράγμα που είχε γίνει το 1997. Την εποχή εκείνη, το άρθρο 1 του νόμου αριθ. 96-1139 της 26ης Δεκεμβρίου 1996, προέβλεπε ότι το προϊόν του φόρου κατετίθετο σε ένα ταμείο, αντικείμενο του οποίου ήταν η χρηματοδότηση της συλλογής και εξάλειψης των πτωμάτων ζώων και των κατασχομένων στα σφαγεία, που χαρακτηρίζονταν ακατάλληλα για κατανάλωση από ανθρώπους και ζώα.

[1] Απόφαση του Δικαστηρίου της 25ης Ιουνίου 1970, στην υπόθεση 47/69, Γαλλία κατά Επιτροπής, Συλλογή σ. 487.

(226) Οι γαλλικές αρχές εξηγούν ότι, από την 1η Ιανουαρίου 2001, δεν υφίσταται πλέον κανένα ταμείο από το οποίο να χρηματοδοτείται η ΔΥΔΖΚ και ότι οι διατιθέμενες για την ΔΥΔΖΚ πιστώσεις εγγράφονται στον προϋπολογισμό του αρμόδιου για τη γεωργία Υπουργείου, όπως συμβαίνει και με άλλες δαπάνες. Επιπλέον, τα ποσά τα σχετικά με το προϊόν του φόρου και με το κόστος παροχής της ΔΥΔΖΚ δεν είναι ισοδύναμα. Πράγματι, το προϊόν του φόρου ανήλθε σε 550 εκατ. ευρώ το 2003, ενώ το σύνολο των πιστώσεων που διατέθηκαν στο αρμόδιο για τη γεωργία υπουργείο, για το ίδιο έτος, καθορίστηκε σε 280 εκατ. ευρώ.

(227) Οι γαλλικές αρχές θεωρούν κατά συνέπεια, ότι, ακόμη και αν διατήρησε τον αρχικό τίτλο της, η εισφορά αυτή δεν διατίθεται, ειδικά, για τη χρηματοδότηση της ΔΥΔΖΚ.

(228) Η Επιτροπή σημειώνει ότι, στην εκκρεμούσα τώρα ενώπιον του ΔΕΚ υπόθεση [1], ο γενικός εισαγγελέας παρατήρησε ότι τα παρακάτω κριτήρια αποτελούν ενδείξεις σχετικά με την ύπαρξη άμεσης και αδιάσπαστης σχέσης μεταξύ ενός φόρου και μιας κρατικής ενίσχυσης: α) ο βαθμός κατά τον οποίο η οικεία ενίσχυση χρηματοδοτείται από το προϊόν του φόρου· β) ο βαθμός κατά τον οποίον το προϊόν του φόρου διατίθεται αποκλειστικά για τη συγκεκριμένη ενίσχυση· γ) ο βαθμός, όπως απορρέει από τις οικείες διατάξεις, του υποχρεωτικού χαρακτήρα της σχέσης μεταξύ του προϊόντος του φόρου και της ειδικής διάθεσής του ως ενισχύσεως· δ) ο βαθμός κατά τον οποίο καθώς και ο τρόπος με τον οποίο το ζεύγος φόρος/ενίσχυση επηρεάζει τις σχέσεις ανταγωνισμού στον οικείο τομέα ή υποτομέα ή στην οικεία κατηγορία επιχειρήσεων.

(229) Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τη σπουδαιότητα των ανωτέρω παραμέτρων, διαπιστώνει ότι, πράγματι, από την 1η Ιανουαρίου 2001 δεν γίνεται καμία αναφορά στο γαλλικό νόμο για τη διάθεση του φόρου ΔΖΚ ενόψει επίτευξης συγκεκριμένου στόχου· συνεπώς, ο φόρος δεν φαίνεται πλέον, από την ημερομηνία αυτή, να διατίθεται ειδικά για τη χρηματοδότηση της ΔΥΔΖΚ. Επίσης, δεν φαίνεται πλέον δυνατή η διαπίστωση της υπάρξεως συνδέσμου μεταξύ του προϊόντος του φόρου ΔΖΚ και της διάθεσής του.

(230) Η Επιτροπή λαμβάνει υπό σημείωση ορισμένες παρατηρήσεις των γαλλικών αρχών, σύμφωνα με τις οποίες τα διατεθέντα για τη ΔΥΔΖΚ ποσά δεν έχουν χρησιμοποιηθεί για άλλους σκοπούς πέραν της χρηματοδότησης της υπηρεσίας αυτής. Εξάλλου, στον πίνακα 1 εμφαίνεται ότι τα εισπραχθέντα βάσει του φόρου ποσά για τα έτη 2001 και 2002 (950 323 981 ευρώ) και το συνολικό ποσό που καταβλήθηκε για την ΔΥΔΖΚ (411 472 078 ευρώ) απέχουν πολύ από το να είναι ταυτόσημα, όπως επίσης ότι το ίδιο συμβαίνει για καθένα από τα έτη αυτά, και ότι μέρος μόνον του προϊόντος του φόρου διατέθηκε για τη χρηματοδότηση της ΔΥΔΖΚ, πράγμα που συνηγορεί ισχυρά υπέρ της αποσύνδεσης μεταξύ του φόρου ΔΖΚ και της χρηματοδότησης της ΔΥΔΖΚ από την 1η Ιανουαρίου 2001.

(231) Επίσης, η Επιτροπή σημειώνει ότι, μετά την κίνηση της διαδικασίας εξέτασης, δεν έλαβε άλλες πληροφορίες από τους καταγγέλλοντες, με τις οποίες να στηρίζονται τα σχετικά επιχειρήματά τους κατά τρόπο σαφή και οριστικό. Τα διατυπωθέντα από τον καταγγέλλοντα επιχειρήματα δεν επέτρεψαν στην Επιτροπή να διαπιστώσει κάποιο σύνδεσμο μεταξύ του φόρου υπέρ τρίτων και του καθεστώτος ενισχύσεων.

(232) Η Επιτροπή επαναλαμβάνει συνεπώς τα συμπεράσματα στα οποία είχε καταλήξει στο πλαίσιο της τεθείσας στο αρχείο διαδικασίας για παράβαση και συμπεραίνει ότι υπάρχει αποσύνδεση μεταξύ του φόρου ΔΖΚ και της χρηματοδότησης της ΔΥΔΖΚ από την 1η Ιανουαρίου 2001.

2.3.2.3. **Συμπεράσματα σχετικά με τις δύο χρονικές περιόδους**

(233) Στο μέτρο που η χρηματοδότηση κρατικής ενίσχυσης θεωρείται ως ασυμβίβαστη με τους εφαρμοστέους κανόνες ανταγωνισμού, η κατ' αυτόν τον τρόπο χρηματοδοτούμενη ενίσχυση πρέπει επίσης να θεωρείται από την Επιτροπή ως ασυμβίβαστη, για όσο διάστημα παρατάθηκε χρονικά η παράτυπη χρηματοδότηση. Πράγματι, το νομότυπο μιας χρηματοδότησης κρατικής ενισχύσεως αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση ώστε να κηρυχθεί συμβιβαστή.

VI. **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ**

(234) Το καθεστώς κρατικών ενισχύσεων το οποίο η Γαλλία έθεσε σε εφαρμογή μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 1997 και 31ης Δεκεμβρίου 2000 υπέρ των επιχειρήσεων ΔΖΚ, των κτηνοτρόφων και των σφαγείων, στο πλαίσιο χρηματοδότησης της δημόσιας υπηρεσίας ΔΖΚ, που χρηματοδοτήθηκε από ένα φόρο στις πράξεις αγοράς κρεάτων, ο οποίος φόρος επιβάρυνε επίσης τα προϊόντα προελεύσεως των λοιπών κρατών μελών, τηρούσε τις εφαρμοστέες αναφορικά προς τους εν λόγω δικαιούχους κοινοτικές διατάξεις. Η Επιτροπή όμως ήταν σε θέση να διαπιστώσει επίσης την ύπαρξη παράβασης του άρθρου 90 της συνθήκης αναφορικά προς τη χρηματοδότηση των ενισχύσεων. Για το λόγο αυτό, η Επιτροπή δεν δύναται να κηρύξει το εν λόγω καθεστώς συμβιβαστό, δεδομένου ότι λειτουργούσε επιβάλλοντας διάκριση μεταξύ εισαγόμενων προϊόντων και εγχώριων προϊόντων.

(235) Η Επιτροπή κρίνει ενδεδειγμένο, στη συγκεκριμένη περίπτωση, να εκδώσει μια υπό όρους απόφαση, χρησιμοποιώντας τη δυνατότητα που της προσφέρει το άρθρο 7 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999, σύμφωνα με την οποία η Επιτροπή δύναται να συνοδεύει τη θετική της απόφαση με όρους υπό τους οποίους μπορεί να θεωρηθεί μια ενίσχυση συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά, και με υποχρεώσεις που να της επιτρέπουν να ελέγχει την τήρηση της απόφασής της.

(236) Προς επανόρθωση της παραβάσεως του άρθρου 90, και για να καταργηθεί έτσι αναδρομικά η διακριτική μεταχείριση, η Γαλλία οφείλει να επιστρέψει το μέρος εκείνο του φόρου με το οποίο επιβαρύνθηκαν τα προϊόντα προελεύσεως των άλλων κρατών μελών, εντός προθεσμίας και υπό τους όρους που τάσσει η Επιτροπή. Με την επανόρθωση της παράβασης αυτής θα καταστούν οι σχετικές ενισχύσεις συμβιβάσιμες με το άρθρο 87 της συνθήκης.

[1] Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Geelhoed της 4ης Μαρτίου 2004 στην υπόθεση C-174/02, Streekgewest Westelijk Noord-Brabant, που δεν έχουν ακόμη δημοσιευθεί στη Συλλογή.

(237) Η Επιτροπή καθορίζει τους όρους που πρέπει να ακολουθηθούν για τη διενέργεια της εν λόγω επιστροφής. Έτσι, η Γαλλία οφείλει να επιστρέψει στους υπόχρεους φόρου το μέρος εκείνο του φόρου με το οποίο επιβαρύνθηκαν τα κρέατα προελεύσεως των άλλων κρατών μελών μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 1997 και 31ης Δεκεμβρίου 2000, τηρώντας στο ακέραιο τους παρακάτω όρους:

— η Γαλλία κοινοποιεί χωριστά σε κάθε υπόχρεο του φόρου, εντός προθεσμίας το πολύ έξι μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης το ειδικό δικαίωμα επιστροφής που δικαιούται·

— οι υπόχρεοι του φόρου πρέπει, για να υποβάλουν την αίτηση επιστροφής, να διαθέτουν προθεσμία σύμφωνη με το εθνικό δίκαιο, και οπωσδήποτε ελάχιστη προθεσμία έξι μηνών·

— η επιστροφή πρέπει να πραγματοποιηθεί εντός προθεσμίας το πολύ έξι μηνών από την υποβολή της αιτήσεως·

— τα επιστρεφόμενα ποσά πρέπει να είναι επικαιροποιημένα, λαμβανομένων υπόψη των τόκων από την ημερομηνία της είσπραξής τους μέχρι την ημερομηνία της πραγματικής επιστροφής τους. Οι τόκοι αυτοί υπολογίζονται με βάση το επιτόκιο αναφοράς της Επιτροπής, που προβλέπεται από τη μέθοδο καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης [1] ·

— οι γαλλικές αρχές κάνουν δεκτή κάθε εύλογη απόδειξη εκ μέρους των υπόχρεων του φόρου, στην οποία εξειδικεύεται το μέρος του καταβληθέντος φόρου με το οποίο επιβαρύνθηκε το κρέας προελεύσεως άλλων κρατών μελών·

— το δικαίωμα στην επιστροφή ποσών δεν μπορεί να υποβληθεί σε άλλους όρους, ιδίως στον όρο να μην έχει μετακυλιθεί ο φόρος·

— στην περίπτωση που κάποιος φορολογούμενος δεν έχει ακόμη καταβάλει το φόρο, οι γαλλικές αρχές παραιτούνται επισήμως από την πληρωμή του, συμπεριλαμβανομένων των ενδεχόμενων σχετικών τόκων υπερημερίας·

— οι γαλλικές αρχές αποστέλλουν στην Επιτροπή, εντός προθεσμίας το πολύ 20 μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης, πλήρη έκθεση, όπου αποδεικνύεται η καλή εκτέλεση του μέτρου επιστροφής των ποσών.

(238) Με επιστολή της 9ης Δεκεμβρίου 2004, η Γαλλία ανέλαβε τη δέσμευση να τηρήσει τους όρους αυτούς.

(239) Στην περίπτωση που η Γαλλία δεν τηρούσε τη σχετική με τους ανωτέρω όρους δέσμευση της, η Επιτροπή θα έχει τη δυνατότητα είτε να κινήσει εκ νέου την επίσημη διαδικασία εξέτασης, όπως προβλέπεται από το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999, είτε να φέρει το ζήτημα ενώπιον του ΔΕΚ, όπως προβλέπεται από το άρθρο 23 του ίδιου κανονισμού. Η Επιτροπή θεωρεί ως πλέον ενδεδειγμένη την πρώτη δυνατότητα. Η δυνατότητα αυτή θα μπορεί να έχει ως συνέπεια, ως προβλέπεται από το άρθρο 14 του εν λόγω κανονισμού την έκδοση τελικής αρνητικής απόφασης με ανάκτηση του συνόλου των χορηγηθεισών κατά το κρίσιμο διάστημα ενισχύσεων, το ποσό των οποίων υπολογίζεται σε 417 080 311 ευρώ.

(240) Το καθεστώς κρατικών ενισχύσεων που έθεσε η Γαλλία σε εφαρμογή μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 2001 και 31ης Δεκεμβρίου 2002 υπέρ των επιχειρήσεων ΔΖΚ, των κτηνοτρόφων και των σφαγείων στο πλαίσιο της χρηματοδότησης της δημόσιας υπηρεσίας ΔΖΚ, η οποία χρηματοδοτήθηκε βάσει φόρου επί των πράξεων αγοράς κρεάτων, είναι συμβιβάσιμο με την κοινή αγορά κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης.

(241) Τα καθεστώτα κρατικών ενισχύσεων που η Γαλλία έθεσε σε εφαρμογή το 2002 υπέρ των κρεοπωλών και των εργαστηρίων τεμαχισμού που κατείχαν ΥΕΚ στο πλαίσιο της χρηματοδότησης της δημόσιας υπηρεσίας ΔΖΚ, η οποία χρηματοδοτήθηκε βάσει φόρων επί των πράξεων αγοράς κρεάτων, είναι συμβιβάσιμο με την κοινή αγορά κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης.

(242) Το μέτρο υπό τη μορφή απαλλαγής από την καταβολή ενός φόρου επί των πράξεων αγοράς κρεάτων, υπέρ ορισμένων επιχειρήσεων εμπορίας κρεάτων, που ίσχυσε μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 1997 και 31ης Δεκεμβρίου 2002, συνιστά κρατική ενίσχυση ασυμβίβαστη προς την κοινή αγορά.

(243) Τα μέτρα που αποτελούν το αντικείμενο της παρούσας απόφασης δεν κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφος 3 της συνθήκης και, ως εκ τούτου, συνιστούν παράνομες ενισχύσεις κατά την έννοια του άρθρου 1 στοιχείο στ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999.

(244) Η Επιτροπή εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι η Γαλλία έθεσε σε εφαρμογή τα εν λόγω μέτρα κατά παράβαση του άρθρου 88 παράγραφος 3 της συνθήκης.

(245) Καθώς πρόκειται για ενισχύσεις που τέθηκαν σε εφαρμογή χωρίς αναμονή της τελικής αποφάσεως της Επιτροπής, είναι σκόπιμο να επισημανθεί ότι, δεδομένου ότι οι προβλεπόμενοι από το άρθρο 88 παράγραφος 3 της συνθήκης διαδικαστικοί κανόνες είναι αυστηρού δικαίου, κανόνες το άμεσο αποτέλεσμα των οποίων αναγνώρισε το ΔΕΚ με τις αποφάσεις του Carmine Capolongo κατά Azienda Agricola Maya [2], Gebrueder Lorenz GmbH κατά Γερμανίας [3] και Steinicke και Weinlig κατά Γερμανίας [4], δεν είναι δυνατή η εκ των υστέρων άρση του παράνομου χαρακτήρα της εξεταζόμενης ενίσχυσης [απόφαση Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires και λοιποί κατά Γαλλίας [5]].

[1] Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη μέθοδο καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης (ΕΕ C 273 της 9.9.1997, σ. 3).

[2] Απόφαση του Δικαστηρίου, της 19ης Ιουνίου 1973, υπόθεση 77/72, Συλλογή σ. 611.

[3] Απόφαση του Δικαστηρίου, της 11ης Δεκεμβρίου 1973, υπόθεση 120/73, Συλλογή σ. 1471.

[4] Απόφαση του Δικαστηρίου, της 22ας Μαρτίου 1977, υπόθεση 78/76, Συλλογή σ. 595.

[5] Απόφαση του Δικαστηρίου, της 21ης Νοεμβρίου 1991, υπόθεση C-354/90, Συλλογή σ. I-5505.

(246) Το ΔΕΚ υπενθύμισε ότι στην περίπτωση που μέτρο ενισχύσεως, του οποίου αποτελεί αναπόσπαστο μέρος ο τρόπος χρηματοδότησής του, τέθηκε σε εφαρμογή κατά παράβαση της υποχρέωσης κοινοποίησης, τα εθνικά δικαστήρια υποχρεούνται, καταρχήν, να διατάξουν την επιστροφή των φορολογικών επιβαρύνσεων ή των ειδικά επιβληθέντων τελών για τη χρηματοδότηση της ενισχύσεως αυτής. Υπενθυμίζει επίσης ότι στα εθνικά δικαστήρια εναπόκειται η διαφύλαξη των δικαιωμάτων των προσφευγόντων προσώπων, απέναντι σε ενδεχόμενη παραβίαση, εκ μέρους των εθνικών αρχών, της απαγόρευσης εφαρμογής σχεδιαζόμενων μέτρων, που αναφέρεται στο άρθρο 88 παράγραφος 3 τελευταία πρόταση της συνθήκης και έχει άμεσο αποτέλεσμα. Εφόσον μια τέτοια παραβίαση, την οποία επικαλούνται οι δικαιούμενοι προς τούτο αιτούντες έννομη προστασία, διαπιστωθεί από τα εθνικά δικαστήρια, τα τελευταία αυτά πρέπει να αντλήσουν όλες τις συνέπειες, σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο, όσον αφορά τόσο το κύρος των πράξεων που συνεπάγονται τη θέση σε εφαρμογή των οικείων μέτρων ενισχύσεως όσο και την αναζήτηση των χορηγηθεισών οικονομικών στηρίξεων ([1]).

(247) Η Επιτροπή δεν διαθέτει αναλυτικές πληροφορίες για το μέτρο κατά το οποίο οι διενεργηθείσες ή προς διενέργεια επιστροφές του φόρου, στη βάση αυτή, θα οδηγήσουν πράγματι σε πλήρη επιστροφή, ιδίως κάθε φόρου εισπραχθέντος για κρέατα προέλευσης άλλων κρατών μελών.

(248) Σε περίπτωση ασυμβίβαστου των παράνομων ενισχύσεων με την κοινή αγορά, το άρθρο 14 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 προβλέπει ότι η Επιτροπή αποφασίζει την εκ μέρους του οικείου κράτους μέλους λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για την ανάκτηση της ενίσχυσης από τον δικαιούχο. Η επιστροφή αυτή είναι αναγκαία ενόψει αποκατάστασης της προηγούμενης καταστάσεως, με την κατάργηση κάθε οικονομικού πλεονεκτήματος από το οποίο ενδεχομένως επωφελήθηκε αχρεωστήτως ο δικαιούχος της παρανόμως χορηγηθείσας ενίσχυσης, και τούτο από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης αυτής.

(249) Η Γαλλία οφείλει να ανακτήσει τις εν προκειμένω μη συμβιβαστές ενισχύσεις, ιδίως αυτές υπέρ των επιχειρήσεων που απηλλάγησαν από την πληρωμή του φόρου επί των αγορών κρέατος. Το συνολικό ποσό των προς ανάκτηση ενισχύσεων αποτελείται από τα ποσά που καταβλήθηκαν υπό τη μορφή απαλλαγής από την πληρωμή φόρου στις πράξεις αγορές κρεάτων, υπέρ ορισμένων επιχειρήσεων εμπορίας κρέατος κατά τη διάρκεια της σχετικής περιόδου.

(250) Το άρθρο 14 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 προβλέπει ότι το ποσό της ανάκτησης περιλαμβάνει και τους σχετικούς τόκους, υπολογιζόμενους με το δέον επιτόκιο που ορίζει η Επιτροπή. Οι τόκοι αυτοί αρχίζουν να τρέχουν από την ημερομηνία κατά την οποία η παράνομη ενίσχυση ετέθη στη διάθεση του δικαιούχου.

(251) Οι ενισχύσεις πρέπει να επιστραφούν σύμφωνα με τις προβλεπόμενες από τη γαλλική νομοθεσία διαδικασίες. Στα σχετικά ποσά περιλαμβάνονται οι τόκοι από την ημερομηνία κατά την οποία καταβλήθηκε η ενίσχυση μέχρι την ημερομηνία της πραγματικής ανάκτησής της. Υπολογίζονται βάσει του επιτοκίου αναφοράς της Επιτροπής, που προβλέπεται από τη μέθοδο καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης ([2]).

(252) Με την παρούσα απόφαση δεν προκαταλαμβάνονται οι συνέπειες τις οποίες θα αντλήσει, ενδεχομένως, η Επιτροπή στο πεδίο της χρηματοδότησης της κοινής γεωργικής πολιτικής από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ),

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

1. Το καθεστώς κρατικών ενισχύσεων το οποίο η Γαλλία έθεσε σε εφαρμογή μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 1997 και 31ης Δεκεμβρίου 2000 υπέρ των επιχειρήσεων ΔΖΚ στο πλαίσιο χρηματοδότησης της δημόσιας υπηρεσίας ΔΖΚ που χρηματοδοτήθηκε από ένα φόρο επί των πράξεων αγοράς κρέατος, ο οποίος φόρος επιβάρυνε επίσης τα προϊόντα προελεύσεως των λοιπών κρατών μελών, είναι συμβιβαστό με την κοινή αγορά βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης, εφόσον η Γαλλία τηρήσει τις διαλαμβανόμενες στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου δεσμεύσεις.

2. Το καθεστώς κρατικών ενισχύσεων, το οποίο η Γαλλία έθεσε σε εφαρμογή μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 1997 και 31ης Δεκεμβρίου 2000, υπέρ των κτηνοτρόφων, στο πλαίσιο χρηματοδότησης της δημόσιας υπηρεσίας ΔΖΚ που χρηματοδοτήθηκε από ένα φόρο επί των πράξεων αγοράς κρέατος, ο οποίος φόρος επιβάρυνε επίσης τα προϊόντα προελεύσεως των λοιπών κρατών μελών, είναι συμβιβαστό με την κοινή αγορά βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης, εφόσον η Γαλλία τηρήσει τις διαλαμβανόμενες στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου δεσμεύσεις.

3. Το καθεστώς κρατικών ενισχύσεων, το οποίο η Γαλλία έθεσε σε εφαρμογή μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 1997 και 31ης Δεκεμβρίου 2000, υπέρ των σφαγείων, στο πλαίσιο χρηματοδότησης της δημόσιας υπηρεσίας ΔΖΚ που χρηματοδοτήθηκε από ένα φόρο επί των πράξεων αγοράς κρέατος, ο οποίος φόρος επιβάρυνε επίσης τα προϊόντα προελεύσεως των λοιπών κρατών μελών, είναι συμβιβαστό με την κοινή αγορά βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης, εφόσον η Γαλλία τηρήσει τις διαλαμβανόμενες στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου δεσμεύσεις.

4. Η Γαλλία επιστρέφει στους υπόχρεους του φόρου αυτού επί των πράξεων αγοράς κρέατος, το μέρος εκείνο του φόρου με το οποίο επιβαρύνθηκαν, μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 1997 και 31ης Δεκεμβρίου 2000, τα κρέατα με προέλευση τα άλλα κράτη μέλη. Αυτό πρέπει να γίνει τηρουμένων στο ακέραιο των ακόλουθων όρων:

— η Γαλλία κοινοποιεί χωριστά σε κάθε υπόχρεο του φόρου, εντός προθεσμίας το πολύ έξι μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας αποφάσεως το ειδικό δικαίωμα επιστροφής που έχει·

([1]) Βλέπε προαναφερόμενη απόφαση του Δικαστηρίου Van Calster και λοιποί.

([2]) Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη μέθοδο καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης.

— οι υπόχρεοι φόρου πρέπει, για να υποβάλουν την αίτηση επιστροφής, να διαθέτουν προθεσμία σύμφωνη με το εθνικό δίκαιο, και οπωσδήποτε ελάχιστη προθεσμία έξι μηνών·

— η επιστροφή πρέπει να πραγματοποιηθεί εντός προθεσμίας το πολύ έξι μηνών από την υποβολή της αίτησης·

— τα επιστρεφόμενα ποσά πρέπει να είναι επικαιροποιημένα, λαμβανομένων υπόψη των τόκων από την ημερομηνία της είσπραξής τους μέχρι την ημερομηνία της πραγματικής επιστροφής τους. Οι τόκοι αυτοί υπολογίζονται με βάση το επιτόκιο αναφοράς της Επιτροπής, που προβλέπεται από τη μέθοδο καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης·

— οι γαλλικές αρχές κάνουν δεκτή κάθε εύλογη απόδειξη εκ μέρους των υπόχρεων του φόρου, στην οποία εξειδικεύεται το μέρος του πληρωθέντος φόρου με το οποίο επιβαρύνθηκε το κρέας προελεύσεως άλλων κρατών μελών·

— το δικαίωμα στην επιστροφή ποσών δεν μπορεί να υποβληθεί σε άλλους όρους, ιδίως στον όρο να μην έχει μετακυλιθεί ο φόρος·

— στην περίπτωση που κάποιος φορολογούμενος δεν έχει ακόμη καταβάλει το φόρο, οι γαλλικές αρχές παραιτούνται επισήμως από την πληρωμή του, συμπεριλαμβανομένων των ενδεχόμενων σχετικών τόκων υπερημερίας·

— η Γαλλία αποστέλλει στην Επιτροπή, εντός προθεσμίας το πολύ 20 μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης, πλήρη έκθεση που αποδεικνύει την καλή εκτέλεση των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

5. Με το παρόν άρθρο δεν θίγονται τα δικαιώματα επιστροφής του φόρου επί των πράξεων αγοράς κρέατος, τα οποία δικαιώματα ενδεχομένως έχουν οι φορολογούμενοι βάσει άλλων διατάξεων του κοινοτικού δικαίου.

Άρθρο 2

1. Το καθεστώς κρατικών ενισχύσεων που έθεσε η Γαλλία σε εφαρμογή μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 2001 και 31ης Δεκεμβρίου 2002 υπέρ των επιχειρήσεων ΔΖΚ, των κτηνοτρόφων και των σφαγείων στο πλαίσιο της χρηματοδότησης της δημόσιας υπηρεσίας ΔΖΚ, η οποία χρηματοδοτήθηκε βάσει φόρου επί των πράξεων αγοράς κρεάτων, είναι συμβιβάσιμο με την κοινή αγορά κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης.

2. Το καθεστώς κρατικών ενισχύσεων που έθεσε η Γαλλία σε εφαρμογή μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 2001 και 31ης Δεκεμβρίου 2002 υπέρ των κτηνοτρόφων, στο πλαίσιο της χρηματοδότησης της δημόσιας υπηρεσίας ΔΖΚ, η οποία χρηματοδοτήθηκε βάσει φόρου επί των πράξεων αγοράς κρέατος, είναι συμβιβαστό με την κοινή αγορά κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης.

3. Το καθεστώς κρατικών ενισχύσεων που έθεσε η Γαλλία σε εφαρμογή μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 2001 και 31ης Δεκεμβρίου 2002 υπέρ των σφαγείων στο πλαίσιο της χρηματοδότησης της δημόσιας υπηρεσίας ΔΖΚ, η οποία χρηματοδοτήθηκε βάσει φόρου επί των πράξεων αγοράς κρέατος, είναι συμβιβαστό με την κοινή αγορά κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης.

4. Το καθεστώς κρατικών ενισχύσεων που η Γαλλία έθεσε σε εφαρμογή, από 1ης Ιανουαρίου 2002 έως 31ης Δεκεμβρίου 2002 υπέρ των κρεοπωλών και των εργαστηρίων τεμαχισμού που κατείχαν υλικά ειδικού κινδύνου (ΥΕΚ) στο πλαίσιο της χρηματοδότησης της δημόσιας υπηρεσίας ΔΖΚ, η οποία χρηματοδοτήθηκε βάσει φόρου επί των πράξεων αγοράς κρέατος, είναι συμβιβαστό με την κοινή αγορά κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης.

Άρθρο 3

Το μέτρο υπό τη μορφή απαλλαγής από την καταβολή φόρου επί των πράξεων αγοράς κρέατος, υπέρ ορισμένων επιχειρήσεων εμπορίας κρεάτων, που ίσχυσε μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 1997 και 31ης Δεκεμβρίου 2002, συνιστά κρατική ενίσχυση ασυμβίβαστη προς την κοινή αγορά.

Η Γαλλία λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την ανάκτηση των ενισχύσεων που καταβλήθηκαν στους δικαιούχους βάσει αυτού του καθεστώτος ενισχύσεων. Το συνολικό ποσό των προς ανάκτηση ενισχύσεων πρέπει να είναι επικαιροποιημένο, λαμβανομένων υπόψη των τόκων από την ημερομηνία καταβολής της ενισχύσεως μέχρι την ημερομηνία της πραγματικής ανάκτησής της. Οι τόκοι αυτοί υπολογίζονται με βάση το επιτόκιο αναφοράς της Επιτροπής, που προβλέπεται από τη μέθοδο καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης.

Άρθρο 4

Η Γαλλία ενημερώνει την Επιτροπή, εντός προθεσμίας δύο μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης, σχετικά με τα μέτρα που έλαβε για να συμμορφωθεί με αυτήν.

Άρθρο 5

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Γαλλική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 14 Δεκεμβρίου 2004.

Για την Επιτροπή
Mariann FISCHER BOEL
Μέλος της Επιτροπής